

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2015.

T ...

ŽIVJETI ZAJEDNO

T • •

ŽIVJETI ZAJEDNO

SADRŽAJ

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

UVOD

PISMO DIONIČARIMA
KORPORATIVNI PROFIL
INFORMACIJE ZA INVESTITORE
UPRAVA
NADZORNI ODBOR
IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

GOSPODARSKO OKRUŽENJE

MAKROEKONOMSKI RAZVOJ
PREGLED TRŽIŠTA
REGULATORNI PREGLED

RAZVOJ OPERATIVNOG POSLOVANJA

OPERATIVNA OBILJEŽJA

FINANCIJSKI PREGLED

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA
PRIHODI
TROŠKOVI REDOVNOG POSLOVANJA
PROFITABILNOST
FINANCIJSKI POLOŽAJ
KAPITALNA ULAGANJA
PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

KORPORATIVNA ODGOVORNOST

KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVATNOJ DOBITI
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA O GODIŠnjEM IZVJEŠĆU

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	6.908	6.919	0.2%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.793	2.783	-0.4%
Jednokratne stavke	152	91	-39.8%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.641	2.691	1.9%
EBIT (dubit iz redovnog poslovanja)	1.225	1.199	-2.2%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	1.142	925	-19.1%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40.4%	40.2%	-0.2 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38.2%	38.9%	0.7 p.p.
Marža EBIT-a	17.7%	17.3%	-0.4 p.p.
Marža neto dobiti	16.5%	13.4%	-3.2 p.p.
Bilanca	31. Pro. 2014.	31. Pro. 2015.	% promjene 15./14.
Ukupna dugotrajna imovina	8.206	8.444	2.9%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.635	5.636	0.0%
UKUPNA IMOVINA	13.841	14.079	1.7%
Ukupni kapital i rezerve	11.276	11.641	3.2%
Ukupne dugoročne obveze	654	556	-15.1%
Ukupne kratkoročne obveze	1.910	1.882	-1.5%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	13.841	14.079	1.7%
Novčani tijek	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.295	2.367	3.1%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.218	-557	54.3%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-930	-832	10.5%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2.192	3.175	44.8%
Ulaganja u dugotrajanu imovinu	1.076	1.473	36.9%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	15.6%	21.3%	5.7 p.p.
31. Pro. 2014.	31. Pro. 2015.	% promjene 15./14.	
Dobit na uloženi kapital (ROE)	10.4%	8.1%	-2.3 p.p.
Dobit na angažirani kapital (ROCE)	10.3%	9.8%	-0.4 p.p.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	4.994	4.742	-5.0%
SEGMENT PRIVATNIH KORISNIKA			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	3.942	3.776	-4.2%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2.687	2.611	-2.8%
SEGMENT POSLOVNIH KORISNIKA			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	2.745	2.718	-1.0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.393	1.353	-2.9%
MREŽA I FUNKCIJE PODRŠKE			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1.411	-1.406	0.3%
SEGMENT OPTIMA KONSOLIDIRANO			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	221	425	92.0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	123	224	82.3%

STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2014.	2015	% promjene 15./14.
Mobilni korisnici u 000			
Broj korisnika	2.252	2.233	-0.9%
- Privatni	1.777	1.749	-1.6%
- Poslovni	475	483	1.7%
Broj postpaid korisnika	1.099	1.119	1.8%
- Privatni	658	673	2.3%
- Poslovni	441	446	1.1%
Broj prepaid korisnika	1.153	1.114	-3.4%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	188	195	3.8%
- Privatni	171	178	4.3%
- Poslovni	254	258	1.4%
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	79	75	-5.6%
- Privatni	70	66	-5.6%
- Poslovni	117	109	-6.8%
ARPU od negovornih usluga (mjesečni prosjek za period u HRK)	33	36	6.4%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	123	96	-22.3%
Stopa odljeva korisnika (%) (mjesečni prosjek za period)	2.9	2.6	-0.2 p.p.
Penetracija (%)¹⁾	114	113	-0.8 p.p.
Tržišni udio korisnika (%)¹⁾	47	47	0.2 p.p.
Podatkovni korisnici	1.409	1.496	6.2%
Smartphone korisnici (%)²⁾	41	51	10.6 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%)³⁾	73	79	6.0 p.p.

¹⁾ Izvor: nova procjena za RH populaciju u 2015. i za 2014. službeni podatak Državnog zavoda za statistiku

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Korisnici nepokretnih usluga u 000			
Ukupne telefonske linije - maloprodaja¹⁾	1.050	968	-7.8%
- Privatni	914	850	-6.9%
- Poslovni	136	118	-13.4%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	116	104	-9.8%
- Privatni	102	94	-7.8%
- Poslovni	13	10	-25.3%
Ukupni promet (milijuni minuta)²⁾	1.545	1.311	-15.1%
- Privatni	1.268	1.112	-12.3%
- Poslovni	277	199	-28.1%
ARPA govornih usluga po pristupu (mjesečni prosjek za period u HRK)³⁾	94	88	-6.8%
- Privatni	84	79	-5.8%
- Poslovni	161	150	-6.8%
IP linije/korisnici u 000			
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja⁴⁾	614	603	-1.8%
- Privatni	512	505	-1.3%
- Poslovni	102	98	-4.5%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja⁵⁾	73	105	44.7%
- Poslovni	73	105	44.7%
TV korisnici	393	388	-1.5%
- Privatni	370	364	-1.6%
- Poslovni	23	23	-0.3%
od toga IPTV	333	316	-5.1%
- Privatni	312	296	-5.2%
- Poslovni	21	20	-2.9%
od toga Kabelska TV	6	6	-0.4%
- Privatni	6	6	-0.4%
- Poslovni	0	0	-1.4%
od toga Satelitska TV	54	65	20.6%
- Privatni	52	63	20.5%
- Poslovni	2	3	23.0%
Korisnici stalne Internet linije	2	2	13.2%
VPN pristupne točke	5	5	-0.8%
ARPA za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja (mjesečni prosjek za period u HRK)	126	126	-0.3%
- Privatni	124	123	-1.0%
- Poslovni	136	140	3.1%
TV ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	80	81	1.3%
- Privatni	79	80	0.9%
- Poslovni	97	103	6.4%
Podatkovne usluge u 000			
Broj linija	5	5	1.7%
Veleprodajni korisnici u 000			
CPS (predodabir operatora)	14	9	-40.4%
NP (prenosivost broja) korisnici/broj	736	873	18.5%
ULL (izdvojena lokalna petlja)	168	159	-5.5%

¹⁾ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu uključene

²⁾ Ukupan promet ostvaren od fiksnih maloprodajnih priključaka kao što je definirano u bilješci 1.

³⁾ Javne telefonske govornice nisu uključene

⁴⁾ Uključuje ADSL, FTTH i Naked DSL

⁵⁾ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

Prezentacija podataka u godišnjem izvješću

Osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, pojam "HT Grupa" ili "Grupa" označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Pojam "HT" ili "Društvo" odnosi se na društvo Hrvatski Telekom d.d.

Pojam "Iskon" odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam "Combis" odnosi se na Combis, usluge integracije informatičkih tehnologija d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Naziv "Agencija" odnosi se na Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije, nacionalno regulatorno tijelo.

Moguća su manja odstupanja u prikazanim finansijskim brojkama u odnosu na Konsolidirana finansijska izvješća zbog načela zaokruživanja (u Konsolidiranim finansijskim izvješćima sve se matematičke operacije izvode s brojkama bez decimalnih mjesta).

UVOD

PISMO DIONIČARIMA
KORPORATIVNI PROFIL
INFORMACIJE ZA INVESTITORE
UPRAVA
NADZORNI ODBOR
IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

PISMO DIONIČARIMA

Poštovani dioničari,

kada smo prije nešto više od dvije godine počeli s transformacijom Hrvatskog Telekoma, zatekli smo veliku kompaniju s timovima sjajnih ljudi, ali i sporu i rascjepkanu organizaciju koja nije otvarala dovoljan prostor za ispunjenje svih naših potencijala. Dvije godine kasnije, vjerujemo kako naši rezultati pokazuju da smo transformirali HT u kompaniju koja učvršćuje svoju lidersku poziciju na korist svojih dioničara i šire društvene zajednice.

Dopustite da Vam detaljnije izložim kako smo u 2015. godini nastavili transformaciju naše kompanije i kako se to pozitivno odrazilo na naše rezultate.

Iza nas je vrlo uspješna godina u kojoj smo stabilizirali sve financijske pokazatelje i postavili temelje za daljnji razvoj našeg poslovanja. Hrvatski Telekom u prošloj je godini ostvario prihode u iznosu od 6.92 milijarde kuna, što je za 0.2% više nego 2014. godine, kada je pad prihoda bio 1.9%. Čvrsto držimo vodeću poziciju u svim segmentima telekomunikacijskog tržišta, a potpunoj stabilizaciji prihoda posebno su pridonijeli rast u ICT području i poslovanje s električnom energijom.

Temelj dugoročnog razvoja, posebno u visokotehnološkim industrijama, uvijek su investicije. Zato smo u protekljoj godini značajno povećali vrijednost investicija, na ukupno 1.47 milijardi kuna, što je 36.9% više nego u 2014. Investicije smo usmjerili u tri strateška područja - razvoj mobilne i fiksne infrastrukture, povećanje kapaciteta za širokopojasni pristup internetu te završetak IP migracije.

Upravo nas završetak IP migracije čini tehnološkim liderom ne samo u Hrvatskoj, nego i u Europi, jer s ponosom možemo reći da

je HT tek treći telekom u Europskoj uniji koji je sve svoje korisnike i usluge prebacio u ALL-IP mrežno okruženje. U taj smo projekt u proteklih 5 godina investirali više od 400 milijuna kuna.

Pokrivenost populacije našom 4G mrežom povećali smo u protekljoj godini za 20 postotnih poena te sada obuhvaćamo 65% stanovništva u zatvorenom prostoru, odnosno 93% na otvorenom. Brzine smo u gradskim područjima povećali do 225 Mbit/s, trostruko više nego krajem 2014. godine, što našu mrežu čini najbržom na hrvatskom tržištu. Hrvatski Telekom dobio je i međunarodno priznanje za najkvalitetniju mobilnu mrežu, P3 „Best in Test“ certifikat.

U nepokretnoj mreži omogućili smo optički pristup za više od 171 tisuća kućanstava. Širokopojasni pristup brzinama s minimalno 30 Mbp/s sada ima 50% kućanstava u odnosu na 34% u 2014. godini. Testirali smo i brzine interneta od 400 Mbps s G.fast tehnologijom, što će donijeti veliki iskorak u dalnjem razvoju novih usluga u našem portfelju. Značajno smo poboljšali i zadovoljstvo korisnika u svim područjima, od prve linije komunikacije, kvalitete mreže do konačnog proizvoda.

HT aktivno sudjeluje i u PAN IP programu Deutsche Telekoma, kroz koji razvijamo jedinstvenu platformu za proizvodnju usluga. Prvu paneuropsku uslugu, VPN u oblaku, razvili su upravo naši stručnjaci, a pokrenuta je istovremeno u tri zemlje: Hrvatskoj, Mađarskoj i Slovačkoj.

Uz snažan investicijski zamah zadržali smo stabilnu EBITDA prije jednokratnih stavki, koja je u 2015. iznosila 2.78 mlrd kuna, uz jaku EBITDA maržu od 40.2%. Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti porastao je za 3.1% na 2.37 milijardi kuna. Neto dobit u 2015. godini je smanjena i iznosi 925 milijuna kuna, uglavnom zbog većeg

oporezivanja i amortizacije nakon uvećanih investicija.

Za finansijsku godinu 2015. Uprava i Nadzorni odbor predložili su Skupštini Društva isplatu dividende u iznosu od 6 kuna po dionici. Ukupan iznos dividende je 491.3 milijuna kuna, što je 55% neto dobiti HT-a d.d., odnosno za 4.3 postotna poena viši u odnosu na lani.

Kao što je ranije objavljeno, HT će na početku svake godine objaviti minimalnu ciljanu dividendu za svaku godinu, koja će biti u okviru raspona navedenog u Politici dividendi. Za finansijsku 2016. Uprava očekuje isplatu dividende u iznosu od minimalno 6 kuna po dionici.

U 2016. godini nastavljamo s ulaganjima u razvoj infrastrukture te transformacijom poslovanja, a svoja tehnološka znanja i ekspertizu usmjerit ćemo u inovacije i daljnje poboljšanje korisničkog iskustva. Nastavljamo i s promatranjem prilika za potencijalno širenje poslovanja Hrvatskog Telekoma u Hrvatskoj i regiji, o čemu ćete kao dioničari biti na vrijeme i detaljno informirani.

Snažnim investicijskim zamahom u 2015. godini postavili smo čvrste temelje za dugoročni održivi rast, što je interes i naših dioničara i naših zaposlenika, ali i cijelog hrvatskog gospodarstva, u kojemu će HT i dalje igrati jednu od najvažnijih uloga.

Svima Vama, našim dioničarima, zahvaljujem na ukazanom povjerenju, a svim zaposlenicima, članovima Uprave i Nadzornog odbora na predanom radu. Pred nama je uzbudljiva i izazovna poslovna godina, ali očekujem da rezultat neće izostati.

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma d.d.

KORPORATIVNI PROFIL

Pregled

HT Grupa vodeći je davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj koji pruža usluge nepokretnе i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge.

Osnovne djelatnosti društva Hrvatski Telekom d.d. (HT d.d. ili Društvo) i o njemu ovisnih društava jesu pružanje električkih komunikacijskih usluga te projektiranje i izgradnja električkih komunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske. Uz usluge nepokretnе telefonije (pristup i promet usluga nepokretnе telefonije te dodatne usluge nepokretnе mreže), HT Grupa također pruža internetske, IPTV i ICT usluge, usluge prijenosa podataka (najam vodova, Metro-Ethernet, IP/MPLS, ATM) te usluge pokretnih telefonskih mreža GSM, UMTS i LTE.

Nastanak i povijest

Hrvatski Telekom d.d. dioničko je društvo u većinskom vlasništvu društva Deutsche Telekom Europe B.V. Osnovano je 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o razdvajaju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije, kojim je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija (HPT s.p.o.) razdvojeno i preneseno na dva nova dionička društva: HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.) i HP-Hrvatska pošta d.d. (HP d.d.). Društvo je započelo s poslovanjem 1. siječnja 1999. godine.

Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (ovdje se referira na „ZOP“) (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine Republika Hrvatska prodala je 35% dionica društva HT d.d. društvu Deutsche Telekom AG (DT AG), a 25. listopada 2001. godine DT AG je kupio dodatnih 16% dionica društva HT d.d. i tako postao većinski dioničar s 51% dioničkog udjela. Sukladno Sporazumu o prijenosu dionica, DT AG prenio je u prosincu 2013. godine 51% svojih dionica Društva, na T-Mobile Global Holding Nr. 2 GmbH. Sukladno Ugovoru o izdavanju poslovnog udjela za ulog u stvarima, T-Mobile Global Holding Nr. 2 GmbH prenio je u veljači 2014. Godine 51% dionica Društva, na CMobil B.V. U travnju 2015. godine CMobil B.V. promijenio je tvrtku društva u Deutsche Telekom Europe B.V. Gore navedeni prijenosi dionica izvršeni su u sklopu internog restrukturiranja koje se provodi u DT AG te kao posljedica istih utjecaj DT AG na Društvo ostaje nepromijenjen.

U 2002. godini HT mobilne komunikacije d.o.o. (HTmobile) osnovane su kao zasebna pravna osoba i ovisno društvo u potpunom vlasništvu HT-a d.d. za pružanje pokretnih telekomunikacijskih usluga. HTmobile je s poslovnom aktivnošću započeo 1. siječnja 2003. godine, a u listopadu 2004. službeno mijenja naziv u T-Mobile Hrvatska d.o.o. (T-Mobile).

Dana 1. listopada 2004. godine Društvo je promijenilo zaštitni znak u T-HT i time postalo dio globalne „T“ obitelji Deutsche Telekoma. Promjenu korporativnog identiteta pratilo je formiranje robnih marki dvaju zasebnih segmenata HT Grupe: poslovne jedinice za poslovanje nepokretnе mreže T-Com, koja pruža veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, te poslovne jedinice za poslovanje

pokretnih komunikacija T-Mobile.

Vlada Republike Hrvatske prenijela je 17. veljače 2005. godine 7% dionica HT-a d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u skladu sa ZoP.

Društvo je u svibnju 2006. godine steklo 100% dionica društva Iskon Internet d.d., jednog od vodećih alternativnih telekom operatora u Hrvatskoj.

U nastavku privatizacije HT-a d.d., Republika Hrvatska je 5. listopada 2007. prodala 32.5% od ukupnog broja redovnih dionica T-HT-a putem Inicijalne javne ponude (IPO), od čega 25% dionica hrvatskim građanima, a 7.5% dionica hrvatskim i inozemnim institucionalnim ulagačima.

Nakon prodaje dionica sadašnjim i prijašnjim zaposlenicima Hrvatskog Telekoma i Hrvatske pošte u lipnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske smanjila je svoj udjel s 9.5% na 3.5%, dok privatni i institucionalni ulagači ukupno drže 38.5% udjela.

U listopadu 2009. godine T-Mobile Hrvatska pripojen je HT-u d.d. Stupilo je na snagu 1. siječnja 2010., HT Grupa je organizirana u Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike. 21. svibnja 2010. registrirano ime Društva promjenjeno je iz HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. u Hrvatski Telekom d.d.

HT d.d. je 17. svibnja 2010. zaključio akviziciju Combisa d.o.o., društva koje pruža IT usluge, proširujući time svoj doseg u pruža-

nju informatičke programske podrške i usluga za bazu klijenata čiji raspon seže od malih poslovnih korisnika do državnih institucija.

U prosincu 2010., prema zapisima pohranjenima u Središnjem kliničkom depozitarnom društvu, Republika Hrvatska prenijela je na Umrovljenički fond 3.5% dionica Društva. Umrovljenički fond prenio je 12. prosinca 2013. godine 3.5% dionica Društva na vlasnički račun Centra za restrukturiranje i prodaju – CERP. CERP je osnovan od strane Republike Hrvatske u srpnju 2013. godine kao pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom. Nakon tog prijelaza Republika Hrvatska ponovno je prisutna u vlasničkoj strukturi Hrvatskog Telekoma d.d. U prosincu 2015. godine, nakon javne dražbe, CERP je prodao 500.000 dionica Društva (0.6% temeljnog kapitala HT-a d.d.) putem trgovinskog sustava Zagrebačke burze. Nakon ove prodaje dionica CERP je smanjio svoj udjel s 3.5% na 2.9%.

U lipnju 2014. godine HT je preuzeo upravljanje OT-Optima telekomom ("OT") nakon provedenog postupka predstičajne nagodbe. Provedenom konverzijom potraživanja u temeljni kapital, te nakon realizacije hibridnog instrumenta (Mandatory Convertible Loan) u srpnju 2014. godine, HT je ukupno stekao 19.1% temeljnog kapitala Optima Telekoma.

Zagrebačka banka, kao najveći vjerovnik Optima Telekoma, prenosi na HT upravljačka prava koja je stekla u predstičajnoj nagodbi Optima Telekoma. AZTN je odredio niz mjera koje definiraju pravila ponašanja HT-a u upravljanju Optima Telekomom. Trajanje koncentracije HT-a i Optima Telekoma ograničeno je na razdoblje od četiri godine počevši od HT-ovog stjecanja kontrole nad Optima Telekomom.

INFORMACIJE ZA INVESTITORE

Gospodarsko okruženje i kretanje cijene dionice

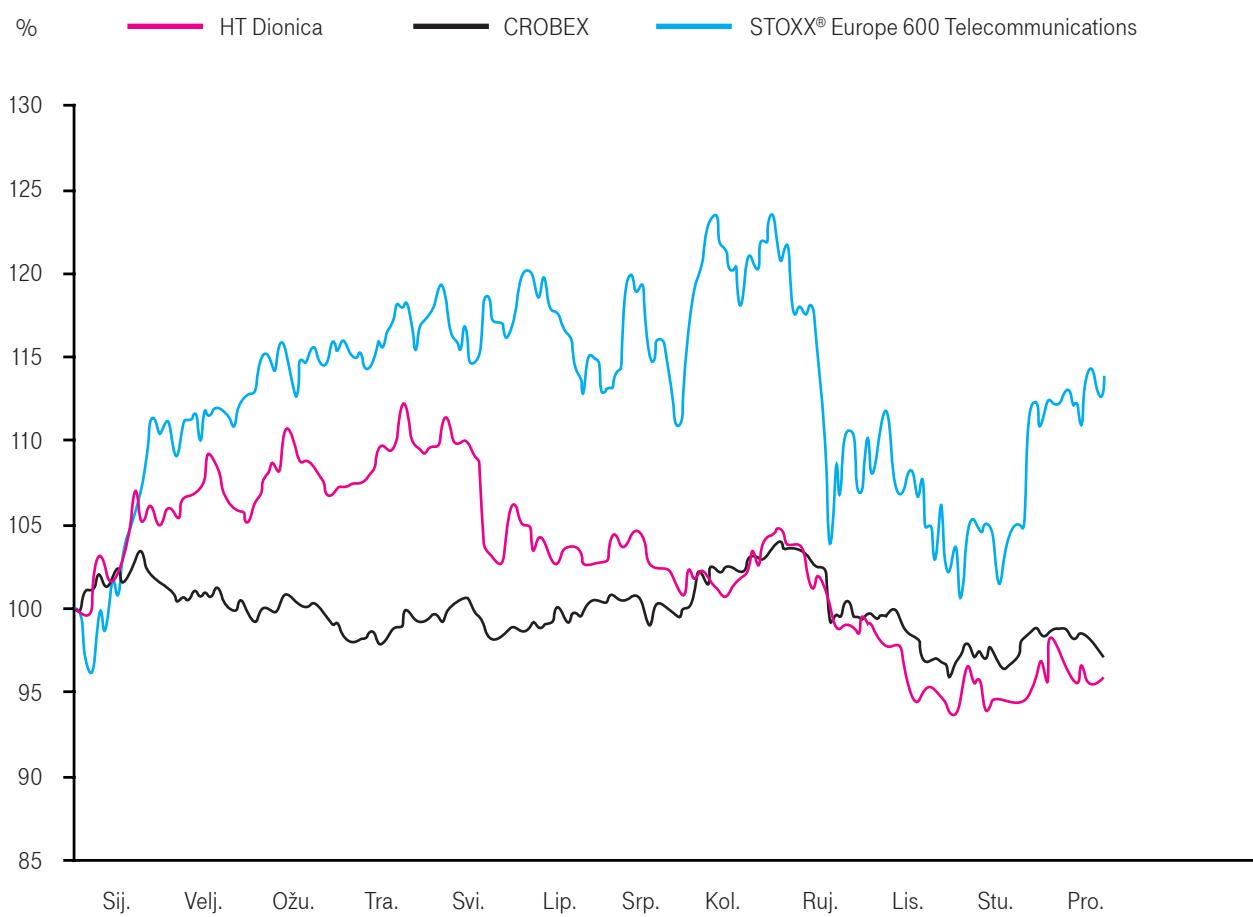
Godina 2015. bila je godina globalnih nesigurnosti i nestabilnosti tržišta kapitala, obilježena snažnom korekcijom vrijednosti tijekom trećeg tromjesečja, uglavnom kao rezultat zabrinutosti oko gospodarskog rasta Kine, rasta kamatnih stopa i kretanja cijena nafta. Većina je najvažnijih indeksa na kraju godine bila u crvenom; tako je, na primjer, vrijednost Dow Jones IA bila manja za 2%, a indeksa FTSE 100 za 5%.

Usprkos dugo očekivanom izlasku Hrvatske iz šestogodišnje recezije i blago pozitivnim predviđanjima kretanja BDP-a u narednim

godinama, ozračje u vezi s CROBEX-om, glavnim dioničkim indeksom Hrvatske, bilo je i dalje pesimistično. Na kraju godine bio je manji za 3%, ali uz relativno stabilno kretanje tijekom cijele godine.

Dionica HT-a na kraju godine bila je na 144.40 kuna, što je 4.1% manje u odnosu na zadnju cijenu dionice na kraju 2014. od 150.50 kuna. Do pada cijene ponajprije je došlo u drugom tromjesečju godine nakon datuma ex-dividend i u trećem tromjesečju nakon gore navedene globalne korekcije na tržištima kapitala. Najviša cijena dionice u godini iznosila je 170.00 kuna u odnosu na najnižu cijenu od 139.00 kuna (izvor: Zagrebačka burza).

Dionica HT-a u odnosu na CROBEX i indeks STOXX® Europe 600 Telecommunications, 1. siječnja 2015. – 31. prosinca 2015.

Iako su volumeni kojima se trgovalo bili za 31% manji u odnosu na prošlu godinu, HT-ova dionica opet je bila dionica kojom se najviše trgovalo na Zagrebačkoj burzi s prometom od 352 milijuna kuna, što je predstavljalo 14.7% ukupne vrijednosti dionica kojima se trgovalo na Zagrebačkoj burzi u 2015. (2014.: 507 milijuna kuna, 18.8%).

U pogledu free float tržišne kapitalizacije, HT je na dan 31. prosinca 2015. bio najveća kompanija na Zagrebačkoj burzi s 5.0 milijarde kuna (656.4 milijuna eura), što je prema vrijednosti predstavljalo 16.5% ukupne free float kapitalizacije tržišta (izvor: Zagrebačka burza).

Pri zadnjoj reviziji indeksa CROBEX u rujnu 2015. godine udjel dionica HT-a ponovno je postavljen na 10% indeksa.

Od inicijalne javne ponude u listopadu 2007. dionicama HT-a trguje se na Zagrebačkoj burzi, a na Londonskoj burzi trgovalo se globalnim potvrdoma depozitara sve do ukidanja uvrštenja i prestanka opticaja GDR-ova na dan 6. listopada 2014. Dionice ostaju uvrštene i njima se nadalje trguje na Zagrebačkoj burzi.

U listopadu je na konferenciji Zagrebačke burze i industrije investičkih fondova HT dobio drugu nagradu za najbolje odnose s investitorima u Hrvatskoj u 2015. godini, koju sponzorira popularni Poslovni dnevnik.

U studenom je na 5. regionalnoj investitorskoj konferenciji unutar 14. međunarodne konferencije Beogradske burze, organiziranoj u suradnji s investičkim društvom Wood & Company iz Praga, HT podijelio nagradu za drugo mjesto u kategoriji najbolji odnosi s investitorima u 2015. godini (2014.: prvo mjesto). Ove je godine provedeno drugo regionalno ocjenjivanje društava uvrštenih na burze kojim je bilo obuhvaćeno 16 društava iz četiri zemlje regije.

U prosincu na dodjeli nagrada Zagrebačke burze za 2015. godinu HT je četvrtu godinu zaredom osvojio nagradu za „Dionicu s najvećim prometom“.

Politika dividendi

Politika dividendi Društva utvrđena je u prospektu za inicijalnu javnu ponudu u listopadu 2007.:

Buduća politika dividendi trebala bi izgledati tako da će bilo koje dividende izglasane i isplaćene u odnosu na bilo koju godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je objavljena Ponuda (IPO) iznositi od 50% do 100% raspodjeljive dobiti Društva

stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom finansijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju (uključivat će, ali ne i ograničeno na poslovne izglede Društva, potrebe za novčanim sredstvima, finansijske rezultate i druge čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i regulatorna pitanja, prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatora, kao i opću gospodarsku klimu).

Dividenda za finansijsku godinu 2014.

Na dan 29. travnja 2015. Glavna skupština Društva odobrila je isplatu dividende dioničarima u iznosu od 573.192.228,00 (7,00 kuna po dionici), što je predstavljalo omjer isplate dividende u odnosu na ostvarenu dobit HT Grupe od 50,4%. Dividenda je isplaćena u svibnju 2015.

Na kraju 2015. to je predstavljalo dividendni prinos od 4,8% na HT-ovu zadnju cijenu dionice od 144,40 kuna.

Prijedlog dividende za finansijsku godinu 2015.

Uprava i Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma d.d. predlaže Glavnoj skupštini Društva, raspodjelu dividende od 6,00 kuna po dionici koja će se isplatiti iz neto dobiti 2015. godine, što daje ukupan iznos za isplatu dividende od 491.307.624,00 kuna te alokaciju ostatka neto dobiti od 355.176.116,25 u zadržanu dobit.

Glavna skupština planira se sazvati za 21. travnja 2016. U skladu s prijedlogom, gore navedena dividenda bit će isplaćena 16. svibnja 2016. svim dioničarima koji su upisani u depozitoriju Središnjeg kliničkog depozitarnog društva (SKDD) na dan 4. svibnja 2015.

Prijedlog dividende za finansijsku godinu 2016.

Kao što je ranije objavljeno, HT će u budućnosti na početku godine objaviti minimalnu ciljanu dividendu za svaku godinu, koja će biti u okviru raspona navedenog ranije u Politici dividendi.

Uprava trenutačno očekuje isplatu minimalne dividende u iznosu od 6,00 kuna po dionici.

Oporezivanje dividendi po stopi od 12% uvedeno je 1. ožujka 2012., a porez na kapitalnu dobit po istoj stopi uveden je 1. siječnja 2016. (porez na kapitalnu dobit ne primjenjuje se na dionice koje se kupe nakon 1. siječnja 2016. i koje se drže najmanje tri godine).

Struktura dioničara na dan 31. prosinca 2015.

Deutsche Telekom Europe B.V.	51.0%
Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi	8.7%
Fond hrvatskih branitelja	7.0%
Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP)/Republika Hrvatska	2.9%
Privatni i drugi institucionalni investitori	30.4%

Ukupan broj izdanih dionica: 81.888.535

Većinski vlasnik Društva je Deutsche Telekom Europe B.V. sa 51% vlasničkog udjela (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding Nr. 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekoma AG.).

Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 7% dok Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP)/Republika Hrvatska drži 2.9%.

Preostalih 39.1% dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske te ostalih domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja. Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelj s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi. Na dan 31. prosinca 2015. godine Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi imaju 8.7% dionica Društva.

Financijski kalendar

	Datum
Objava rezultata za cijelu 2015. godinu	24. veljače 2016.
Glavna skupština Društva	21. travnja 2016.
Objava rezultata za prvo tromjesečje 2016.	28. travnja 2016.
Objava rezultata za prvu polovicu 2016.	28. srpnja 2016.
Objava rezultata za prvih devet mjeseci 2016.	27. listopada 2016.

Navedeni su datumi podložni promjeni.

Opće informacije o dionicama

ISIN Dionice:	HRHT00RA0005
Simbol dionice na Zagrebačkoj burzi:	HT-R-A
Reuters:	HT.ZA
Bloomberg:	HTRA CZ
Broj dionica:	81.888.535
Rod:	Redovna dionica
Nominalni iznos:	Bez nominalnog iznosa

Odnosi s investitorima

Odnosi s investitorima
Hrvatski Telekom d.d.

Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb

Tel.: +385 1 49 12000, +385 1 49 11114
Faks: +385 1 49 12012
E-mail: ir@t.ht.hr

UPRAVA

DAVOR TOMAŠKOVIĆ
Predsjednik Uprave i glavni direktor

Davor Tomašković rođen je 1969. godine u Vinkovcima. Diplomirao je 1994. godine elektrotehniku na Sveučilištu u Zagrebu. MBA diplomu je na prestižnom milanskom Bocconiju stekao summa cum laude 1997. godine. Više od desetljeća g. Tomašković je na vodećim pozicijama u nekim od najuglednijih hrvatskih kompanija.

Nakon stjecanja diplome karijeru je započeo u Ministarstvu znanosti i tehnologije, implementirajući prvu akademsku internetsku mrežu. Po završetku MBA-a u Milanu odlazi u Austriju i karijeru nastavlja u konzultantskoj kući McKinsey&Company. G. Tomašković se 2002. godine vraća u Hrvatsku na poziciju direktora strategije i razvoja Hrvatskog Telekoma.

Dužnost predsjednika Uprave Tiska, vodeće hrvatske distribucijske kompanije, preuzima 2004. godine. Nakon uspješnog provođenja zahtjevnog procesa restrukturiranja Tiska, dolazi na mjesto predsjednika Uprave TDR-a, regionalnog lidera u duhanskoj industriji, gdje je proveo zadnjih sedam godina. Od 1. siječnja 2014. obnaša dužnost predsjednika Uprave HT-a i glavnog direktora.

NATAŠA RAPAIĆ
Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Rođena je 1969. u Zagrebu, 1993. diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, a diplomu iz Poslovnog upravljanja (MBA) stekla je 2000. na IE u Madridu. Niz je godina stjecala iskustva na odgovornim pozicijama. Bila je osnivačica i direktorica za izvoz/uvoz u tvrtki Milna Parket, radila je u ekonomskom uredu španjolskog veleposlanstva kao ekonomski analitičar na istraživanjima hrvatskog tržišta i poticanju ekonomske suradnje između dviju zemalja, bila je finansijski analitičar u investicijskom odjelu banke Grupo Caixa Galicia.

Marketinška iskustva u telekom industriji stječe kao konzultant u Europraxis Consultingu u Madridu te na raznim projektima za marketinški sektor Telefónica Móviles. U Hrvatski Telekom dolazi 2003. na mjesto izvršne direktorice Podjedinice za korporativne komunikacije, a od 1. rujna 2005. članica je Izvršnog odbora T-Coma i glavna direktorica za marketing.

Godine 2010. imenovana je na funkciju operativne direktorice Sektora za marketing za privatne korisnike, a od 1. veljače 2013. članica je Uprave HT-a d.d. i glavna operativna direktorica za privatne korisnike.

UPRAVA

THORSTEN ALBERS

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTIO) Thorsten Albers rođen je 1967. Diplomu inženjera elektrotehnike, specijaliziranog za komunikacijske i informacijske tehnologije, stekao je 1992. godine (Fachhochschule, Wilhelmshaven), a potom i brojne Cisco i Nortel /Bay certifikate u relevantnim područjima.

G. Albers je već niz godina član Deutsche Telekom Grupe gdje je stekao veliko profesionalno iskustvo obnašajući različite savjetničke i rukovodeće funkcije u tehničkom području u Njemačkoj, Mađarskoj i Makedoniji. Govori njemački, engleski, mađarski i poznaje osnove francuskog jezika.

Od 2003. g. Albers je u Magyar Telekomu bio odgovoran za koordinaciju projekata člana Uprave za tehniku na razini Deutsche Telekoma. Makedonskom Telekomu pridružio se 2008. godine kao član Uprave i glavni direktor za tehniku, a od 2011. do dolaska u Hrvatski Telekom obnašao je dužnost glavnog direktora za tehniku Makedonskog Telekoma i T-Mobilea Macedonia. Kao vodeći čovjek za tehniku u Makedonskom Telekomu, g. Albers je imao ključnu ulogu u uspješnom provođenju projekta IP migracije.

Nadzorni odbor HT-a imenovao je Thorstena Albersa članom Uprave i glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije Hrvatskog Telekoma, a ovu je dužnost g. Albers počeo obnašati 1. svibnja 2014. godine.

Dr. KAI-ULRICH DEISSNER

Član Uprave i glavni direktor za financije

Član Uprave i glavni direktor za financije (CFO) Kai-Ulrich Deissner rođen je u Johannesburgu, Južnoafrička Republika 1968. godine. Prije završetka studija engleskog, njemačkog i moderne povijesti na slobodnom sveučilištu u Berlinu, bavio se novinarstvom i uredništvom. Kao član njemačke zaklade za stipendije dr. Deissner doktorirao je 1998. godine na Sveučilištu Cambridge, te naknadno završio management program na ST. Gallen, Švicarska 2003. godine.

Dr. Deissner je započeo karijeru u interaktivnim servisima i medijima, prvo kao voditelje novosti za Focus online, kasnije je preuzeo poziciju u Financial Timesu, Pixelpark i AOL u Hamburgu. Dr. Deissner se priključio Deutsche Telekomu 2004. i stekao veliko iskustvo na pozicijama višeg menadžmenta, obnašajući tako funkcije direktora za upravljanje proizvodima, višeg direktora za upravljanje prodajnim kanalima i glavnog direktora za financije Deutsche Telekom Kundenservicea. Posljednja funkcija dr. Deissnera koju je obnašao u DT Grupi bila je predstavnik za poslovne aktivnosti na Upravi, u okviru koje je preuzeo odgovornost za svakodnevno nadziranje poslovanja s korisnicima i oblikovanje transformacijskog procesa. Nadzorni odbor HT-a imenovao je dr. Kaia-Ulricha Deissnera članom Uprave HT-a d.d. i glavnim direktorom za financije na razdoblje od tri godine s početkom od 1. kolovoza 2014.

UPRAVA

BORIS BATELIĆ

Član Uprave i glavni direktor za korisničko iskustvo

Boris Batelić rođen je 1973. godine u Puli. Diplomirao je na Fakultetu elektrotehnike i računarstva 1998., a EMBA diplomu stekao je 2010. godine na poslovnoj školi Cotugli Business School u Zagrebu. Poslovnu karijeru započeo je dolaskom u Hrvatske telekomunikacije d.d. 1999. u područje za tehniku.

Karijeru 2001. godine nastavlja u poslovnoj prodaji kao menadžer za ključne korisnike da bi 2007. godine bio imenovan na mjesto izvršnog direktora Regije zapad. Od 2010. do 2014. obnaša dužnost operativnog direktora Sektora za razvoj sustava mreže i usluga. Odgovornost za realizaciju PSTN projekta dobio je u ožujku 2014., a u travnju iste godine imenovan je za direktora Sektora za tehničke usluge korisnicima.

U svibnju 2014. privremeno su mu delegirani i poslovi u nadležnosti člana Uprave i glavnog direktora za korisničko iskustvo, a na tu je funkciju imenovan od 1. svibnja 2015.

MARIJA FELKEL

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

Marija Felkel rođena je 1973. godine u Zagrebu. Diplomirala je na Pravnom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1998. Kao diplomirana pravnica karijeru započinje u državnoj upravi te vrlo brzo postaje specijalist za područje radnog prava. 2004. godine dolazi u Siemens Hrvatska.

U ovoj je međunarodnoj kompaniji, tijekom više od deset godina rada, bila odgovorna za sve HR procese i vodila širok raspon projekata u području ljudskih resursa. Posebno su istaknuti rezultati u približavanju HR funkcije poslovnim funkcijama u kompaniji te je pod njezinim vodstvom HR funkcija postala doista priznati partner poslovnom upravljanju kompanijom.

Na taj način stekla je bogato iskustvo prošavši sve menadžerske pozicije - od rukovoditeljice upravljanja kadrovima do direktorice ljudskih resursa. Zapažene rezultate ostvarivala je i u vođenju međunarodnih projekata te vodila ljudske potencijale za cijelu Adriatic Regija grupu u Siemensu. Izuzetno je aktivna u radu s mladima, suradnji s fakultetima te srednjim i osnovnim školama, naglašavajući važnost obrazovanja i stalnog razvoja.

Aktivna je članica zajednice HR menadžera te promovira HR funkciju u organizaciji kao priznatog poslovнog partnera koji pridonosi uspjehu organizacije, unaprjeđujući odluke koje utječu na zaposlenike kao najvredniji kompanijski resurs.

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma imenovao je Mariju Felkel članicom Uprave za ljudske resurse na razdoblje od tri godine, a tu funkciju obnaša od 18. siječnja 2016.

Naknade članovima Uprave u 2015. godini

Davoru Tomaškoviću, predsjedniku Uprave i glavnom direktoru, isplaćena je u 2015. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 3.494.210 kuna. Ostali primici iznosili su 82.244 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Nataši Rapaić, članici Uprave i glavnoj operativnoj direktorici za privatne korisnike, isplaćena je u 2015. godini fiksna i varijabilna plaća, kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2011 u bruto iznosu od 2.010.134 kuna. Ostali primici (upotreba službenog vozila) iznosili su 52.433 kuna bruto. Božićni dar djetetu isplaćen je u visini 600 kuna neto.

Borisu Bateliću, članu Uprave i glavnem direktoru za korisničko iskustvo od 1.5.2015. isplaćena je u 2015. godini fiksna plaća u bruto iznosu od 619.779 kuna. Ostali primici (upotreba službenog vozila) iznosili su 137.785 kuna bruto. Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Ireni Jolić Šimović, članici Uprave i glavnoj direktorici za ljudske resurse do 30.04.2015. isplaćena je u 2015. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 1.091.149 kuna. Ostali primici iznosili su 18.119 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Prilikom odlaska iz kompanije isplaćena je otpremnina u iznosu od 3.433.228 kuna bruto.

Thorstenu Albersu, članu Uprave i glavnem direktoru za tehniku i informacijske tehnologije, isplaćena je u 2015. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 3.250.216 kuna. Ostali primici iznosili

su 763.463 kuna bruto (osiguranje, najam stana, upotreba službenog vozila).

Dr. Kai-Ulrichu Deissneru, članu Uprave i glavnem direktoru za financije, isplaćena je u 2015. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 2.391.586 kuna. Ostali primici iznosili su 276.785 kuna bruto (osiguranje, najam stana, upotreba službenog vozila).

Jensu Gerhardu Hartmannu, članu Uprave i glavnom operativnom direktoru za poslovne korisnike do 29.07.2015. isplaćena je u 2015. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 2.034.659 kuna. Ostali primici iznosili su 497.534 kuna bruto (osiguranje, najam stana, upotreba službenog vozila).

Dugoročni planovi nagrađivanja managera

Na razini HT Grupe postoje dugoročni planovi nagrađivanja: HT Variable II 2012, HT Variable II 2013, HT Variable II 2014 i Lead to Win 2015. Njihova svrha je osigurati konkurentne naknade članovima Uprave i višem menadžmentu. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti HT Grupe, usklađujući tako interes menadžmenta i dioničara.

HT Varijabla II 2011 je istekla je na dan 31. prosinca 2014. godine, te je Nadzorni odbor utvrdio ukupno ostvarenje ciljeva od 5,8%, a sudionicima plana su u kolovozu 2015. godine isplaćene nagrade u ukupnom bruto iznosu od 12.506,25 kn.

HT Variable II 2012, HT Variable II 2013 i HT Variable II 2014 temelje

se na novčanim isplataima, s četiri cilja jednake težine koji se ne mogu mijenjati za vrijeme trajanja plana. Dva cilja su financijski ključni pokazatelji poslovanja, prilagođena zarada po dionici (EPS) i prilagođeni poslovni povrat angažiranog kapitala (ROCE), treći i četvrti cilj su zadovoljstvo korisnika i zaposlenika. Trajanje planova iznosi po četiri godine, s početkom od 1. siječnja svake godine.

Po isteku trajanja plana, Nadzorni Odbor utvrđuje je li postignut svaki od ciljeva i donosi odgovarajuću odluku.

Iznos nagrade Variable II za međunarodne poslovne lidere (BLT) određen je iznosom u individualnom ugovoru, a za ostale sudionike je to 30% ili 20% ugovorene godišnje plaće sudionika na početku plana, ovisno o menadžerskoj razini sudionika plana i odlici Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i godišnji iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ostvarenja ciljeva.

U prosincu 2014 Nadzorni odbor je donio odluku o sudjelovanju HT-a u novom modelu upravljanja radnim učinkom "Lead to win" za visoki menadžment HT-a, kao jedne od kompanija unutar DT Grupe, a koji se primjenjuje od 1. siječnja 2015. Nagrađivanje visokog menadžmenta je direktno vezano na individualni učinak i ostvarenje kolektivnih mjera uspješnosti na razini DT grupe. Zbog toga je uveden korporativni plan umjesto mnogo izoliranih pojedinačnih planova kao do sada.

LTI (Long term incentive) plan kao dio Lead to Win Programa 2015 temelji se na novčanim isplataima, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi (MG1 – MG3) kojoj pripada pozicija sudionika,

kao i o ocjenama radnog učinka, s time da sudionik može biti samo onaj koji je ostvario ocjenu radnog učinka barem 3 (raspon ocjena je od 1 do 5). Iznos sudjelovanja može biti od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno i o MG i o ocjeni radnog učinka. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT Grupe. Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), CSAT (zadovoljstvo korisnika) i ESAT (zadovoljstvo zaposlenika). Ciljevi imaju koridor ostvarenja između 0% i 150%. Trajanje LTI plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2018. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor HT-a proglašava ostvarenje ciljeva.

Kao dio Lead to Win Programa 2015, uveden je i Share matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere koji obuhvaća skupinu menadžera u Management Groupama - MG1, MG2 i MG3. Pravo na sudjelovanje i količina dodatnih dionica ovise o individualnom radnom učinku. Sudionici plana kupuju dionice DT-a prije početka plana ("dobrovoljno osobno ulaganje"). Iznos dobrovrijednog osobnog ulaganja kreće se između 10% ("minimalni iznos") i jedne trećine ("maksimalni iznos") bruto iznosa kratkoročnog bonusa (STI) za 2014. (Varijabla I) isplaćenog u 2015., a određuje ga sudionik plana prilikom prihvatanja ponude. Trajanje SMP-a za 2015. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2015. do 30. lipnja 2019. Sudionik plana mora zadržati dionice kupljene u sklopu dobrovrijednog osobnog ulaganja, u neprekinutom razdoblju od dana kupovine do završetka plana ("razdoblje zabrane trgovanja dionicama"). Po završetku trajanja plana, sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DT-a u broju ovisnom o osobnom učinku sudionika plana. Share matching Plan je obavezan za predsjednika Uprave, a dobrovoljan za članove Uprave.

NADZORNI ODBOR

Mark Klein	Predsjednik	Član od 25. travnja 2012. Predsjednik od 10. rujna 2012.
Dr. sc. Ivica Mišetić	Zamjenik predsjednika	Član od 21. travnja 2008. Zamjenik predsjednika od 8. svibnja 2008.
Dr. Ralph Rentschler	Član	Do 15. prosinca 2015.
Dr. Oliver Knipping	Član	Od 25. travnja 2012.
Mr. Mark Nierwetberg	Član	Od 17. lipnja 2013.
Dr. sc. Ilias Drakopoulos	Član	Od 17. lipnja 2013.
Juko Cikojević	Član, predstavnik radnika	Do 31. prosinca 2015.
Vesna Mamić	Članica, predstavnica radnika	Od 1. siječnja 2016.
Damir Grbavac	Član	Od 25. travnja 2012.
Dolly Predovic	Članica	Od 29. travnja 2014.
Marc Stehle	Član	Od 16. prosinca 2015. godine

Naknade članovima Nadzornog odbora

Društvo je utvrdilo da predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu, dok drugi članovi Nadzornog odbora primaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Član Nadzornog odbora koji je istovremeno predsjednik Revizorskog odbora Nadzornog odbora prima naknadu od 1,5 prosječne mjesecne neto

plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Član Nadzornog odbora koji je istovremeno član Revizorskog odbora Nadzornog odbora prima naknadu od 1,25 prosječne mjesecne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Članu Nadzornog odbora koji je istovremeno član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora isplaćuje se naknada od 1,25 prosječne mjesecne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DT AG-a, predstavnici DT AG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Naknade članovima Nadzornog odbora u 2015. godini

Razdoblje 2015. u kojem je isplaćena naknada

		Od	Do	Bruto 1 (kn)
Juko Cikojević	Član NO	1. siječnja	31. prosinca	171.186
Dolly Predovic	Članica NO	1. siječnja	31. prosinca	201.144
Ivica Mišetić	Član NO	1. siječnja	31. prosinca	213.983
Ukupno				586.313

IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA

Na temelju članka 263., stavak 3., i članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima te članka 31. Statuta Hrvatskog Telekoma d.d., Nadzorni odbor društva Hrvatski Telekom d.d. Zagreb, Roberta Franješa Mihanića 9 (u daljnjem tekstu: "Društvo"), na dan izdavanja ovoga izvješća* u sastavu g. Mark Klein, predsjednik Nadzornog odbora, dr.sc. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, dr. Oliver Knipping, g. Marc Stehle, dr.sc. Ilias Drakopoulos, g. Mark Nierwetberg, gđa Dolly Predovic, g. Damir Grbavac i gđa Vesna Mamić, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE

o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2015. i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovne godine 2015.

Ovo izvješće sadržajno obuhvaća:

- način na koji je i u kojoj mjeri Nadzorni odbor obavljao nadzor vođenja Društva u poslovnoj godini 2015.,
- rezultate ispitivanja godišnjih finansijskih izvješća na dan 31. prosinca 2015. godine, izvješća revizora i prijedloga o upotrebi dobiti,
- rezultate ispitivanja izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2015.,
- rezultate ispitivanja izvješća o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Korporativni profil

Na 31. prosinca 2015. godine značajni imatelji dionica u Društvu su kako slijedi.

Većinski vlasnik je Deutsche Telekom Europe B.V. s udjelom od 51% (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding Nr. 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekoma AG.).

Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 7.0% dionica¹, a Centar za restrukturiranje i prodaju – CERP, pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom, 2.9% dionica Društva. Preostalih 39.1% dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske te ostalih domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelj s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) koji u vlasništvu drže 8.7% dionica Društva.

Zadnje stanje deset najvećih dioničara Društva može se pronaći na internet stranicama Središnjeg Klirinskog Depozitarnog Društva. Dionice Društva uključene su u depozitorij Središnjeg Klirinskog Depozitarnog Društva od 12. srpnja 2002. godine.

Dionice Društva na tržištu su Zagrebačke burze od 5. listopada 2007. godine.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova, pet članova koji zaступaju Deutsche Telekom AG, jednog člana kojega su nominirali Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi, dva nezavisna člana i jednog člana kojega je imenovalo Radničko vijeće HT-a d.d. kao predstavnika zaposlenika Društva.

Tijekom 2015. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenja se na sljedeći način:

Mandat člana Nadzornog odbora, Dr. Ralphi Rentschlera, koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja, istekao je 15. prosinca 2015. godine.

G. Marc Stehle izabran je novim članom Nadzornog odbora od 16. prosinca 2015. godine.

Radničko vijeće je imenovalo gđu Vesnu Mamić novom članicom Nadzornog odbora, predstavnicom radnika, s početkom mandata od 1. siječnja 2016. godine. Zadnji dan mandata prijašnjeg predstavnika radnika u NO-u, g. Juke Ćikojevića, je bio 31. prosinca 2015. godine.

Nadzorni odbor je 19. veljače 2016. godine primio ostavku člana Nadzornog odbora, g. Marka Nierwetberga, s učinkom od zaključenja prve redovne Glavne skupštine u 2016. godini.

Nadzorni je odbor, na današnjoj sjednici, predložio Glavnoj skupštini izbor gđe Evelyn Jakobs novom članicom Nadzornog odbora, umjesto g. Marka Nierwetberga. Također, budući da članovima Nadzornog odbora, g. Marku Kleinu, dr.sc. Ivici Mišetiću, Dr. Oliviju Knippingu i g. Damiru Grbavcu mandati ističu 25. travnja 2016. godine, Nadzorni je odbor predložio Glavnoj skupštini njihov ponovni izbor u članstvo Nadzornog odbora, na razdoblje od četiri godine, s početkom po proteku njihovih trenutnih mandata.

Revizorski odbor

Tijekom 2015. godine članovi ovog Odbora su bili g. Axel Brandes, predsjednik, dr.sc. Ivica Mišetić, član, i g. Franco Musone Crispino, član.

G. Axel Brandes je podnio ostavku na položaj predsjednika Odbora za reviziju, s učinkom od 31. prosinca 2015. godine, te je Nadzorni odbor imenovao g. Klaus-Petera Kneilmanna novim predsjednikom Odbora za reviziju, od 1. siječnja 2016. godine.

Nadzorni odbor je 22. veljače 2016. godine primio ostavku g. Franco Musone Crispina na položaj člana Odbora za reviziju, s učinkom

* Dan izdavanja Izvješća je dan održavanja sjednice Nadzornog odbora na kojoj je Izvješće usvojeno, to jest, 23. veljače 2016. godine

¹ Na dan izdavanja ove Izjave Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata smanjio je svoj udjel sa 7% na 6.8%

od 1. ožujka 2016. godine, te je Nadzorni odbor imenovao g. Marca Stehlea novim članom Odbora za reviziju, od 1. ožujka 2016. godine.

Odbor za naknade i imenovanja

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Mark Klein, predsjednik, g. Mark Nierwetberg, član, i gđa Dolly Predovic, članica.

Nakon isteka mandata člana Odbora za naknade i imenovanja, Dr. Ralha Rentschlera, Nadzorni odbor je imenovao g. Marka Nierwetberga, člana Nadzornog odbora, novim članom ovog Odbora, od 16. prosinca 2015. godine.

G. Mark Nierwetberg je podnio ostavku i na položaj člana Odbora za naknade i imenovanja, s učinkom od zaključenja prve redovne Glavne skupštine u 2016. godini.

Uprava

Na dan izdavanja ovoga izvješća Uprave Društva ima šest članova, pri čemu je položaj glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business) upražnjen, a djelokrug navedenih direktačkih nadležnosti privremeno je dodan funkciji predsjednika Uprave i glavnog direktora, g. Davora Tomaškovića.

Promjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

Gđa Irena Jolić Šimović odstupila je s položaja članice Uprave i glavne direktorice za ljudske resurse (CHRO), s učinkom od 1. svibnja 2015. godine.

G. Boris Batelić imenovan je članom Uprave i glavnim direktorom za korisničko iskustvo (CCO), od 1. svibnja 2015. godine.

G. Jens Hartmann odstupio je s položaja člana Uprave i glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business), s učinkom od 30. srpnja 2015. godine.

Gđa Nataša Rapaić ponovno je imenovana članicom Uprave i glavnom operativnom direktoricom za privatne korisnike (COO Residential), na sljedeće mandatno razdoblje, s početkom od 1. veljače 2016. godine.

Gđa Marija Felkel imenovana je članicom Uprave i glavnom direktoricom za ljudske resurse (CHRO), s učinkom od 18. siječnja 2016. godine.

Na današnjoj sjednici, Dr. Kai-Ulrich Deissner je podnio ostavku na mjesto člana Uprave i glavnog direktora za financije (CFO), s učinkom od 1. travnja 2016. godine. Nadzorni je odbor donio odluku o privremenoj preraspodjeli direktačkih nadležnosti, te su nadležnosti člana Uprave za financije, do imenovanja novoga člana Uprave, privremeno dodane funkciji predsjednika Uprave i glavnog direktora, g. Davora Tomaškovića.

Nadzor obavljen u poslovnoj godini 2015.

U 2015. godini održano je pet sjednica Nadzornog odbora te dva

odlučivanja glasovanjem izvan sjednice.

Nadzorni je odbor nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovackim društvima, Statutom Društva i Poslovnikom o radu Nadzornog odbora Društva.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, podrobnije se raspravljalo o sljedećim važnim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti, kada je to bilo potrebno, i preporuke:

- Transformacijskim aktivnostima i strateškom programu Horizont,
- Preoblikovanju portfelja usluga s učinkom na oporavak tržišta,
- Iskorištenosti FTTH VDSL tehnologije,
- HT-ovoj uključenosti u PAN IP program usmjeren na stvaranje Pan-Europske jedinstvene platforme za proizvodnju usluga i proizvodnjakog okruženja,
- Potpuno provedenom migracijskom planu IP transformacije,
- Povećanim investicijskim aktivnostima Društva usmjerenim na razvoj internetske pristupne infrastrukture velike brzine,
- Inicijativama usmjerenim na povećanje zadovoljstva korisnika i zadovoljstva zaposlenika,
- postignućima i izazovima Ljudskih Resursa, planovima i aktivnostima, sustavu upravljanja učinkom, itd.,
- temama vezanim za korporativno upravljanje i članstvo u Upravi, kao što je gore opisano,
- prijedlozima za Glavnu skupštinu,
- aktivnostima Društva na međunarodnom planu, to jest, aktivnostima u Bosni i Hercegovini i poslovnim rezultatima HT Mostara,
- poslovnim planovima za 2016. godinu i nadalje,
- izvješćima i prijedlozima Odbora za naknade i imenovanja o postavljanju ciljeva i evaluaciji postignutih ciljeva Društva i menadžmenta te prijedlozima naknada članovima Uprave,
- Izvješćima Odbora za reviziju,
- trendovima na tržištu kapitala i trajnim obvezama Društva nakon listanja dionica na Zagrebačkoj burzi,
- Financijskim rezultatima Društva u 2015. godini, stabiliziranim nakon nekoliko godina.

U 2015. godini Revizorski odbor Nadzornog odbora održao je pet redovnih sjednica, te raspravljao o raznim pitanjima, a poglavito o sljedećem:

- zaključivanju 2014. godine za HT Grupu,
- kvartalnim financijskim rezultatima HT Grupe,
- izvješću vanjskih revizora,
- izvješćivanju o rizicima za HT Grupu,
- izvješćima Povjerenika za usklađenost poslovanja,
- provedbi i učinkovitosti interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem,
- optimizaciji sustava unutarnjih kontrola,
- provedbi Godišnjeg programa revizije za 2015. godinu,
- nadzoru nad realizacijom revizijskih mjeru,
- kreiranju Godišnjeg programa revizija za 2016. godinu.

Sukladno gore navedenom, Revizorski odbor zaključuje da u odnosu na financijsko izvještavanje, upravljanje rizikom, sustav upravljanja usklađenošću poslovanja, angažman unutarnje i

vanjske revizije nema naznaka da sustav unutarnje kontrole ne funkcioniра učinkovito.

Rezultati ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima

Uprava je Nadzornom odboru dostavila Izvješće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društвima (Izvješće ovisnog društva), sastavljeno prema člancima 474. i 497. Zakona o trgovačkim društвima i prema načelima savjesnoga i istinitog polaganja računa.

Prema mišljenju Uprave odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2015., ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim poduzetim pravnim radnjama, protekli su u okvirima uobičajenih poslovnih i poduzetničkih odnosa, u standardnim uvjetima i primjenom uobičajenih cijena.

Revisor Društva, PricewaterhouseCoopers d.o.o. Zagreb, izvjestio je o rezultatima svoje revizije i izdao čisto mišljenje o reviziji gore navedenog izvješća, koje je opisano u nastavku.

Mišljenje neovisnih revizora

Revisor Društva, PricewaterhouseCoopers d.o.o. Zagreb, izvjestio je o rezultatima svog pregleda gore navedenog izvješća u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 „Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih finansijskih informacija“. Temeljem rezultata njihovog rada opisanog u njihovom izvješću, revisor je zaključio da mu ništa nije skrenulo pozornost što bi uzrokovalo da povjeruje kako gore navedeno izvješće nije prikazano, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s kriterijima navedenima u članku 497. hrvatskog Zakona o trgovačkim društвima.

Nadzorni odbor nema primjedbi na rezultate revizorskog ispitivanja i izjavu Uprave, kao što je navedeno gore.

Nadzorni odbor izjavljuje da je Društvo, prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji naznačenih u navedenom Izvješću Uprave, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Rezultati ispitivanja godišnjih finansijskih izvješća i izvješća revizora, Izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2015. i prijedloga o uporabi dobiti

Nadzorni odbor izdao je nalog revizoru Društva, tvrtki PricewaterhouseCoopers, za ispitivanje godišnjih finansijskih izvješća za 2015. godinu.

Nadzorni odbor utvrđuje, nakon razmatranja revidiranih finansijskih izvješća za poslovnu godinu 2015. godinu, da je Društvo u 2015. godini djelovalo u skladu sa zakonom, s aktima Društva i odlukama Glavne skupštine te da su godišnja finansijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih finansijskih izvješća za poslovnu godinu 2015.

Nadzorni odbor nema primjedbi na revidirana finansijska izvješća koja je dostavila Uprava te daje suglasnost na dostavljena revidirana finansijska izvješća, čime se ona smatraju usvojenima od Uprave i Nadzornog odbora te će se predočiti Glavnoj Skupštini.

Nadzorni odbor razmotrio je godišnje izvješće o stanju poslovanja za poslovnu godinu 2015. te nema primjedbi na dostavljeno izvješće. Nadalje, Nadzorni odbor nema primjedbi na izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja danu u okviru gore navedenog Izvješća. Nadzorni odbor nema primjedbi na navode iznesene u odgovorima na priloženi upitnik koji se ispunjava sukladno zahtjevu Zagrebačke burze, te ističe da su odgovori na ovaj upitnik prema njihovom najboljem saznanju istiniti u cijelosti.

Nadzorni je odbor mišljenja da prijedlog Uprave o upotrebi dobiti odgovara rezultatima poslovanja, da je u funkciji plana poslovanja za tkuću godinu, da štiti interes Društva i dioničara te da je u skladu s propisima Republike Hrvatske.

Stoga Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog Uprave o upotrebi neto dobiti iz 2015. godine, i to da se dio neto dobiti u iznosu od 491.307.624,00 kuna upotrijebi za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 6,00 kuna po dionicu, da se dio neto dobiti u iznosu od 47.000.000,00 kuna raspodijeli u zakonske rezerve, a ostali dio neto dobiti u iznosu od 355.176.116,25 kuna raspodijeli u zadržanu dobit. Zajednički prijedlog Uprave i Nadzornog odbora o upotrebi dobiti za 2015. godinu će se uputiti Glavnoj skupštini Društva na odlučivanje.

Sažetak

Uprava Društva redovito je izvješćivala Nadzorni odbor o poslovanju Društva, stanju imovine i obveza, o prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanim za vođenje poslova Društva.

Nadzorni je odbor analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provođenje temeljnih ciljeva poslovne politike Društva za 2015. godinu.

Analizirajući izvješća Uprave Društva te prateći kretanje finansijskih pokazatelja, ocijenjeno je da su ciljevi postavljeni za 2015. godinu ispunjeni. Finansijska očekivanja su ostvarena, višegodišnji negativni trendovi prihoda i EBITDA-e su preokrenuti, te je Društvo zabilježilo rast prihoda i stabilizaciju EBITDA-e na godišnjoj osnovi. Rezultati programa HORIZONT vidljivi su u smislu troškovnih ušteda, poboljšanog korisničkog iskustva, uvedenih relevantnih promjena usluga nepokretnih i pokretnih komunikacija i bolje iskoristenosti tehnologije, te u smislu nastavka marketinških inovacija koje utječu na oporavak tržišta. HT Grupa zadrla je vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2015. godini, usprkos snažnom regulatornom okruženju i pojačanom pritisku konkurenije.

Ovo Izvješće će se dostaviti Glavnoj skupštini Društva.

Mark Klein
predsjednik Nadzornog odbora

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Hrvatski Telekom d.d. (u dalnjem tekstu: Društvo), u skladu sa člankom 250.b stavak 4. i 5. i člankom 272.p Zakona o trgovackim društvima («Narodne novine», broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 – Odluka UZRH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13 i 110/15), daje Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja.*

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze d.d. Zagreb koji je objavljen na internetskim stranicama Burze (www.zse.hr) i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (www.hanfa.hr).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična. Spomenute iznimke su sljedeće:

- Društvo ne osigurava opunomoćenike onim dioničarima društva koji to iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti učiniti sami, a bez posebnih troškova za te dioničare, koji su dužni glasovati na Glavnoj skupštini sukladno uputama dioničara. Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati trebali bi po vlastitom nahođenju odrediti prikladne opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovom uputama (točka 2.5.).
- Na prethodnim Glavnim skupštinama dioničarima nije bilo omogućeno sudjelovanje upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije. Takvo sudjelovanje će biti primijenjeno u budućnosti, u mjeri u kojoj bude praktično (točka 2.6.).
- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova, no dva od devet članova Nadzornog odbora su nezavisni članovi (točka 4.2.).
- Naknada članova Nadzornog odbora utvrđena je prema prosječnoj neto plaći zaposlenika, a ne prema doprinosu uspješnosti Društva (točka 4.7.).
- Odbor za naknade i imenovanja nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za naknade i imenovanja je nezavisni član Nadzornog odbora (točka 4.12.1. i 4.12.2.).
- Revizorski odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Revizorskog odbora je nezavisni član Nadzornog odbora. Dva preostala člana Odbora su vanjski stručnjaci (jedan od njih je finansijski stručnjak, drugi je stručnjak za unutarnju reviziju), obojica su zaposlenici Deutsche Telekom-a AG (točka 4.12.3.).
- Nadzorni odbor nije izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju (točka 4.16.)
- Strategija nagrađivanja članova Uprave i Nadzornog odbora utemeljena je na Globalnim smjernicama za naknade menadžerima Deutsche Telekom Grupe. Izjava o politici nagradivanja Uprave i Nadzornog odbora nije sastavljena zasebno, ali su podaci o primanjima Uprave i Nadzornog odbora objavljeni u okviru Godišnjeg izvješća (točka 6.3.).

Unutarnji nadzor i upravljanje rizicima

Glavne odgovornosti Revizorskog odbora Nadzornog odbora su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar Društva. Revizorski odbor nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Revizorski odbor odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

Revizorski odbor ovlašten je:

- tražiti potrebne informacije i ostalu dokumentaciju od strane menadžmenta i viših rukovoditelja u Društvu te vanjskih suradnika,
- sudjelovati na sastancima koji se održavaju u Društvu, a koji se odnose na pitanja koja su u djelokrugu aktivnosti i odgovornosti Revizorskog odbora,
- imenovati savjetnike Revizorskog odbora na stalnoj osnovi ili od slučaja do slučaja, ako bude potrebno,
- pribaviti, na trošak društva, vanjske pravne ili druge neovisne stručne savjete o bilo kojem pitanju iz njegova djelokruga, ukoliko je takav savjet potreban radi ispunjenja djelokruga aktivnosti i odgovornosti Revizorskog odbora.

Korporativna unutarnja revizija Društva izvršava funkciju neovisne revizije i kontrole u ime Uprave Društva i informira menadžere kroz sveobuhvatna izvješća o provedenoj reviziji (nalazi i prijedlozi poboljšanja). Povelja unutarnje revizije je strateški dokument za provođenje unutarnje revizije koji definira okvir rada i glavna načela koja se koriste u radu unutarnje revizije u HT grupi.

Glavni zadaci Unutarnje revizije su:

- testira, analizira, procjenjuje i priopćava podatke na neovisan i objektivan način s ciljem dodavanja vrijednosti i poboljšanja rada Društva,
- nadzire organizaciju, vođenje i funkcioniranje jedinstvenog sustava unutarnje kontrole u Društvu kako bi se poboljšala učinkovitost upravljanja rizikom, kontrolama i upravljanja procesima,
- kontrolira primjenu zakona, propisa i općih akata Društva u sklopu provođenja revizija,
- preporučuje preventivne mjere u području finansijskog izvješćivanja, usklađenosti, poslovanja i kontrole u cilju otklanjanja rizika i eventualnih nedostataka koji bi mogli voditi do nedjelotvornosti procesa, neučinkovitosti ili prijevarnih postupanja.

Značajni imatelji dionica u Društvu

Na dan 31. prosinca 2015. godine značajni imatelji dionica u Društvu su kako slijedi:

- Većinski vlasnik je Deutsche Telekom Europe B.V. s udjelom od 51% (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding Nr. 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekoma AG.).
- Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 7,0 % dionica Društva.¹
- Centar za restrukturiranje i prodaju – CERP Republike Hrvatske (pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom) posjeduje 2,9% dionica Društva.
- Preostalih 39,1% dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske, domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelji s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi. Na dan 31. prosinca 2015. godine Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) posjeduju 8,7% dionica Društva.

Zadnje stanje deset najvećih dioničara Društva može se pronaći na internetskim stranicama Središnjeg Kliriškog Depozitarnog Društva (u pretraživač potrebno upisati oznaku HT-R-A).

G. Davor Tomašković, predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma d.d., posjeduje ukupno 1.069 dionica, gđa Nataša Rapaić, članica Uprave Hrvatskog Telekoma d.d., posjeduje ukupno 204 dionice, g. Boris Batelić, član Uprave Hrvatskog Telekoma d.d., posjeduje ukupno 1 dionicu i g. Damir Grbavac, član Nadzornog odbora Hrvatskog Telekoma d.d., posjeduje ukupno 69 dionica.

Imenovanje i djelovanje članova Uprave i izmjena Statuta

Članove Uprave i njezinog predsjednika imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Njihov mandat traje najviše do pet godina nakon čega mogu biti iznova imenovani. Uprava se sastoji od pet do sedam članova. Trenutni sastav Uprave obuhvaća sedam pozicija: Predsjednik Uprave i glavni direktor; Član Uprave i glavni direktor za financije (CFO); Član Uprave i glavni operativni direktor za privatne korisnike (COO Residential); Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike (COO Business); Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTIO); Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO) i Član Uprave i glavni operativni direktor za korisničko iskustvo (CCO). Položaj glavnog operativnog direktora za poslovne korisnike (COO Business) upražnjen je na dan izdavanja ove Izjave.

Društvo pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, organizirano u dvije poslovne jedinice, Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike.

Za predlaganje Glavnoj skupštini izmjena Statuta, Upravi je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora

Ovlašti članova Uprave

Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Društva s time da je za određena pitanja i odluke potrebna suglasnost Nadzornog odbora.

Društvo mogu zastupati bilo koja dva člana Uprave zajedno.

Uprava je ovlaštena odlukama Glavne skupštine iz 2009., 2010. i 2011. godine (ovlaštenje vrijedi do 4. svibnja 2016. godine) stjecati dionice Društva. Nadzorni odbor je dao prethodnu suglasnost za početak procesa stjecanja i raspolažanja dionicama Društva u skladu s ovlaštenjem danim gore navedenim odlukama Glavne skupštine.

Uprava je u 2012. godini usvojila Program otkupa vlastitih dionica u svrhu realizacije dugoročnog plana stimulacije višeg menadžmenta (Plan dodjele vlastitih dionica) koji se u to vrijeme primjenjivao samo za predsjednika Uprave kao člana grupe poslovnih lidera (BLT) unutar DT Grupe.

Društvo je na Zagrebačkoj burzi u svibnju 2012. godine kupilo 1.931 vlastitu (trezorsku) dionicu i u svibnju 2013. godine 2.000 vlastitih (trezorskih) dionica, te na dan izdavanja ove Izjave posjeduje ukupno 3.931 vlastitu (trezorsku) dionicu, a za potrebe implementacije gore opisanoga Plana dodjele dionica.

Tijekom 2014. i 2015. godine Društvo nije kupovalo vlastite (trezorske) dionice, jer je tadašnji predsjednik Uprave napustio kompaniju 31. prosinca 2013. godine, pa se Plan nije ni implementirao u 2014. i 2015. godini.

Sastav i djelovanje Nadzornog odbora

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Osam članova izabire Glavna skupština, a jednoga imenuje Radničko vijeće kao predstavnika zaposlenika Društva. Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave te za nadzor nad vođenjem poslova Društva. Za pojedine velike transakcije, dugoročno zaduživanje ili važna imenovanja potrebna je suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor je osnovao Odbor za naknade i imenovanja i Revisorски odbor.

¹ Na dan izdavanja ove Izjave Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata smanjio je svoj udjel sa 7% na 6,8%.

GOSPODARSKO OKRUŽENJE

MAKROEKONOMSKI RAZVOJ
PREGLED TRŽIŠTA
REGULATORNI PREGLED

MAKROEKONOMSKI RAZVOJ

Snažni rezultati HT Grupe u 2015.

HT Grupa zadržala je vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2015. usprkos pritisku konkurenциje, a istodobno je preokrenula višegodišnje negativne trendove prihoda i EBITDA-e, te zabilježila rast prihoda i stabilizaciju EBITDA-e na godišnjoj osnovi.

Recesija u Hrvatskoj konačno je završila 2015.

U trećem tromjesečju 2015. hrvatski se BDP povećao više no što se očekivalo (za 2.8% na godišnjoj osnovi) pod snažnim utjecajem rasta strane potražnje. Općenito su 2015. sve glavne komponente BDP-a zabilježile godišnji rast: osobna potrošnja, izvoz robe/

usluga, investicijske aktivnosti javnog i privatnog sektora i državna potrošnja. Očekuje se da će se trend oporavka započet 2015. nastaviti i 2016.²

Zabilježeni su povoljni trendovi na tržištu rada. Stopa nezaposlenosti zabilježena u studenom 2015. bila je 17.7%, što je smanjenje od 1,5 postotnih bodova u odnosu na studeni 2014.³

Neto raspoloživi dohodak bio je veći nego 2014. kao posljedica po-rezne reforme uvedene 2015. Prijavljen je prosječni neto dohodak u iznosu od 5.720 kuna, što je realno povećanje od 4.3% u odnosu na listopad 2014.² Očekuje se da će prosječna godišnja stopa inflacije za cijelu 2015., mjerena indeksom potrošačkih cijena (CPI – Consumer Prices Index), biti -0.4%.²

PREGLED TRŽIŠTA

Pokretne telekomunikacije

Svi su igrači fokusirani na korisnike i dodatno ulažu u mrežu kako bi zadovoljili potražnju za podatkovnim uslugama u pokretnoj mreži

Hrvatsko tržište pokretnih komunikacija obilježeno je sve intenzivnijim tržišnim natjecanjem između triju operatora pokretne mreže i regulatornim mjerama koje su utjecale na prihode od pokretnih komunikacija. Tržišno je natjecanje i dalje žestoko na hrvatskom tržištu jer sva tri operatora i dalje objavljaju nove promidžbe s ciljem privlačenja novih preplatnika te zadržavanja lojalnosti postojećih korisnika.

Procijenjena stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju prosinca 2015. bila je 113.2%. HT je uspješno zadržao vodeći tržišni udjel u ukupnom broju korisnika pokretnih komunikacija s procijenjenih 47.0% na kraju prosinca 2015.

Korisnici pokretnih komunikacija u sve se većoj mjeri služe pametnim telefonima i tabletima za zabavu, rad i društvenu interakciju. Stoga sva tri operatora pokretne mreže, uz već postojeću ponudu 3G usluga, ulažu i u nadogradnju mreže kako bi povećali pokrivenost 3G podatkovnim uslugama i ojačali postojeću 4G infrastrukturu.

Ti tržišni pokretači su utjecali na trend govornih usluga, usluga slanja i primanja poruka te podatkovnih usluga u pokretnoj mreži.

Ukupni broj minuta uporabe ostvaren na hrvatskom tržištu pokretnih komunikacija (MOU) povećao se za 1.9% na godišnjoj osnovi u prvih devet mjeseci 2015. Zabilježen je daljnji pad broja poslanih SMS-ova na godišnjoj osnovi za 8.7% u prvih devet mjeseci 2015.⁴ pod utjecajem sve veće uporabe OTT usluga.

Nepokretnе telekomunikacije

Konsolidacija tržišta i uvodenje mreže u potpunosti utemeljene na IP-u

Trend konsolidacije tržišta i zamjene govornih usluga i prometa u nepokretnoj mreži govornim uslugama i prometom u pokretnoj nastavio se i 2015. Prema izvješću Agencije za treće tromjesečje 2015.⁵, broj minuta uporabe u nepokretnoj mreži bio je manji za 13.5% na godišnjoj osnovi u prvih devet mjeseci 2015.

Hrvatski Telekom uspješno je završio sveobuhvatan proces IP transformacije, odnosno modernizacije svoje mreže nepokretnih telekomunikacija, u okviru koje su sve korisničke linije u nepokretnoj mreži migrirane na IP tehnologiju (tehnologiju utemeljenu na internetskom protokolu).

HT je treće telekomunikacijsko društvo u Europskoj uniji koje je migriralo sve svoje korisnike i usluge na mrežnu arhitekturu u potpunosti utemeljenu na IP-u.

Internet i plaćena televizija

Širokopojasni pristup velike brzine ključni je diferencijator u području proizvoda

Na kraju trećeg tromjesečja 2015. Hrvatska je imala 972.335 širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži. Hrvatsko tržište širokopojasnih usluga u nepokretnoj mreži i dalje bilježi rastući trend uz godišnju stopu rasta od 3% u trećem tromjesečju 2015.⁴

Svojim paketima Ultra MAX za usluge optičke mreže HT je zadržao vodeći položaj na tržištu širokopojasnih usluga. Paketi širokopojasnih usluga temelje se na FTTH tehnologiji (optičko vlakno do doma) i nude deset puta veću brzinu u odnosu na pakete ADSL-a.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnji razvoj mrežne infrastrukture te povećanje kapaciteta i dostupnosti širokopojasnog pristupa kako bi zadržala položaj najvećeg operatora širokopojasnih usluga u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj. Na kraju prosinca 2015. HT Grupa imala je 603.017 širokopojasnih pristupnih linija.

Hrvatsko tržište plaćene televizije izuzetno je konkurentno rastuće tržište. Tržište plaćene televizije povećalo se za 3% u trećem tromjesečju 2015. i dosegnulo je brojku od 750.275 korisnika⁴. IPTV je vodeća tehnologija plaćene televizije na hrvatskom tržištu plaćene televizije.

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih komunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama ostala je visoka i u četvrtom tromjesečju 2015. s glavnim fokusom na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) povećao se na 105.039 na kraju 2015. (povećanje od 44.7% u odnosu na prosinac 2014.). Zbog velikog odjivea i prelaska na širokopojasne usluge, broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se, te su na kraju razdoblja iznosili 158.658 ULL pristupa i 104.285 WLR-ova.

Od travnja 2015. deregulirane su veleprodajne cijene završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a u nepokretnim i pokretnim mrežama HT-a. Nakon deregulacije određene su cijene na komercijalnoj osnovi, što je dovelo do stvaranja dodatnih prihoda.

ICT

Prema društvu IDC Adriatics⁶, u 2015. očekuje se rast hrvatskog ICT tržišta od 2.9%. Očekuje se rast svih segmenata hrvatskog ICT tržišta tijekom 2015. Najsnažniji se rast očekuje u području paketa softvera (5.1%), potom IT usluga (3.4%) i hardvera (1.9%).

HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge, ali uz strateški fokus na poslovanje s većom maržom, odnosno na usluge u oblaku i upravljane usluge.

Izvor: ⁴ Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

⁵ Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

⁶ Prognoza za hrvatsko IT tržište u razdoblju od 2015. do 2019. i udjeli dobavljača u 2014., IDC Adriatics, lipanj 2015.

REGULATORNI PREGLED

Deregulacija cijena završavanja poziva u pokretnoj i nepokretnoj mreži (MTR/FTR) izvan EU-a/EGP-a

30. ožujka 2015. HAKOM je donio konačnu odluku o MTR-u/FTR-u. Sukladno navedenoj odluci, MTR-ovi/FTR-ovi ostaju regulirani s cijenama koje se primjenjuju od 1. siječnja 2015.

MTR-ovi/FTR-ovi za pozive upućene s brojeva koji pripadaju međunarodnim operatorima izvan EU-a/EGP-a i za pozive bez broja te FTR-ovi na nacionalnoj razini isključeni su iz daljnje regulacije. Nakon navedene odluke deregulirani MTR-ovi/FTR-ovi primjenjuju se od 1. travnja 2015.

Regulacija započinjanja poziva u nepokretnoj mreži (FOR)

Cijene započinjanja prometa u nepokretnoj mreži smanjene su 1. siječnja 2015. (smanjenje od 36%) prema odluci HAKOM-a iz 2014. godine. 30. ožujka 2015. HAKOM je donio konačnu odluku o FOR-u. Regulacija započinjanja poziva u nepokretnoj mreži primjenjuje se na međupovezivanje na lokalnoj i regionalnoj razini, dok je međupovezivanje na nacionalnoj razini isključeno iz regulacije. Nove regulirane cijene započinjanja prometa u nepokretnoj mreži primjenjuju se od 1. svibnja 2015. (smanjenje od 43%).

Analize veleprodajnih tržišta iznajmljenih vodova

29. srpnja 2015. HAKOM je donio konačne odluke o analizi:

- tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vo-

- dova⁷ koje podliježe deregulaciji i
- tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji⁸ koje podliježe regulaciji.

U skladu s odlukom, HT u biti ostaje operator sa znatnom tržišnom snagom na tržištu iznajmljenih vodova uz primjenu već postojećih regulatornih mjera.⁹

Analiza tržišta veleprodajnog pristupa

9. srpnja 2015. HAKOM je donio konačne odluke o analizi tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za masovno tržište.

U skladu s odlukom HAKOM-a, HT i njegova društva kćeri Iskon i Optima Telekom ostaju operatori sa znatnom tržišnom snagom na mjerodavnim tržištima uz primjenu već postojećih mjera.¹⁰ Pored toga, navedenom odlukom uvedena je nova metodologija testa istiskivanja marže (MSQ test) HT-ovih maloprodajnih cijena.

Deregulacija tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu i IPTV tržišta

9. srpnja 2015. HAKOM je donio konačnu odluku o deregulaciji tržišta maloprodaje širokopojasnog pristupa i tržišta prijenosa televizijskih kanala koja se primjenjuje na HT i njegova društva kćeri Iskon i Optimu.

Iako je tržište konačno deregulirano, posljedice za HT u biti su sljedeće:

Izvor: ⁷ U skladu s prijedlogom HAKOM-a, tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova uključuje iznajmljene vodove (Ethernet, xWDM i tradicionalne digitalne (SDH, PDH, (SJ)HDSL) iznajmljene vodove) između 16 gradova u Hrvatskoj u kojima uz HT još najmanje dva operatora (ili društva kćeri HT-a) pružaju veleprodajne iznajmljene vodove.

⁸ Sve usluge iznajmljenih vodova (Ethernet, xWDM i tradicionalni digitalni (SDH, PDH, (SJ)HDSL) iznajmljeni vodovi) osim veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova.

⁹ Regulatorne obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, nediskriminacije, transparentnosti, nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva te računovodstvenog razdvajanja.

¹⁰ HT-ove regulatorne obveze pristupa, nediskriminacije, transparentnosti, nadzora cijena, vođenja troškovnog računovodstva i računovodstvenog razdvajanja. Obveze vođenja troškovnog računovodstva i računovodstvenog razdvajanja primjenjuju se i na Iskon i Optimu Telekom.

- deregulacija trajanja i učestalosti promotivnih ponuda i
- kraći rokovi za prethodnu obavijest o novim ponudama HAKOM-u (8 umjesto 45 dana uz prijelazno razdoblje od 5 mjeseci s prethodnom obaviješću od 30 dana).

Navedenom odlukom HT-u je omogućen brži izlazak s novim maloprodajnim ponudama na tržište.

HT je određen operatorom univerzalnih usluga

Na temelju odluke HAKOM-a od 23. rujna 2015. HT ostaje operatorm univerzalnih usluga za sljedeće razdoblje od četiri godine (od 29. studenoga 2015. do 29. studenoga 2019.). HT je dužan pružati većinu univerzalnih usluga, uključujući pristup javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i internetske usluge pri brzini od 1 Mbit/s kao najvažnije univerzalne usluge.¹¹ Na temelju iste odluke HT više nije dužan osigurati pristup službi davanja obavijesti (informacija) o brojevima preplatnika (služba 118xxx).¹²

Određivanje mješevne naknade za ULL uslugu

Odlukom HAKOM-a od 16. prosinca 2015. dana je HT-u mogućnost povećati postojeću cijenu ULL-a 43,61 kuna (5,81 euro) na cijenu u iznosu od 57,30 kuna (7,64 eura) s početkom od 1. siječnja 2017. godine. Ova odluka potencijalno može dovesti do povećanja cijene NBSA-a i povećanja vrijednosti telekomunikacijskog tržišta.

Kraći rokovi za prijavu novih maloprodajnih cijena usluga pristupa i cijena ponuđenih u postupcima javne nabave

7. prosinca 2015. HAKOM je donio konačnu odluku o:

- skraćivanju roka za prijavu novih maloprodajnih cijena usluga pristupa s 45 dana prije uvođenja na 8 dana prije uvođenja,
- skraćivanju roka za prijavu maloprodajnih cijena reguliranih

usluga (usluga pristupa, širokopojasnih usluga i IPTV usluga (uključujući pakete koji sadržavaju navedene usluge)) koje se nude u postupcima javne nabave s 10 dana prije slanja ponude na dan slanja ponude.

Navedenom odlukom HT-u je omogućen brži izlazak s novim maloprodajnim ponudama na tržište.

Kraći rokovi za rekonstrukciju HT-ove bakrene mreže

23. prosinca 2015. HAKOM je donio konačnu odluku o skraćenju rokova za prethodnu notifikaciju operatora o rekonstrukciji bakrene HT-ove mreže na određenim ULL lokacijama s 5 godina na 6 mjeseci. Sukladno navedenoj odluci, HT je obvezan omogućiti svim alternativnim operatorima na ULL lokacijama obuhvaćenim rekonstrukcijom BSA uslugu po cijeni ULL usluge kroz period od 2 godine. Navedena odluka omogućila je pružanje boljih usluga širokopojasnom pristupu Internetu i većih brzina krajnjim korisnicima.

Završena ALL IP migracija

1. prosinca 2015. uspješno je završena ALL IP migracija nakon 3 godine uz podršku HAKOM-a u definiranju uvjeta migracije, uključivo IP interkonekcije. ALL IP potvrđuje lidersku poziciju HT-a na hrvatskom tržištu, stvorivši preduvjete za pružanje i razvoj kvalitetnijih i naprednih usluga korisnicima kao i za istinsku konvergenciju fiksnih i mobilnih usluga.

Izvor: ¹¹ Univerzalne usluge koje je HT dužan pružati: pristup javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji, postavljanje javnih telefonskih govornica, posebne mjere za osobe s invaliditetom i posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga.

¹² Tu će uslugu pružati drugi operator univerzalnih usluga – Imenik d.o.o.

RAZVOJ OPERATIVNOG POSLOVANJA

OPERATIVNA OBILJEŽJA

OPERATIVNA OBILJEŽJA

Objavljivanje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za finansijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad

tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida“ između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o finansijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tomu, konsolidiraju se samo finansijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinansijski ključni pokazatelji učinka (KPU-ovi) ne konsolidiraju u rezultatima HT Grupe.

Ključni podaci pokretne mreže HT Grupa – kraj godine

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Mobilni korisnici u 000			
Broj korisnika	2.252	2.233	-0.9%
- Privatni	1.777	1.749	-1.6%
- Poslovni	475	483	1.7%
Broj postpaid korisnika	1.099	1.119	1.8%
- Privatni	658	673	2.3%
- Poslovni	441	446	1.1%
Broj prepaid korisnika	1.153	1.114	-3.4%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	188	195	3.8%
- Privatni	171	178	4.3%
- Poslovni	254	258	1.4%
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	79	75	-5.6%
- Privatni	70	66	-5.6%
- Poslovni	117	109	-6.8%
ARPU od negovornih usluga (mjesečni prosjek za period u HRK)	33	36	6.4%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	123	96	-22.3%
Stopa odljeva korisnika (%) (mjesečni prosjek za period)	2.9	2.6	-0.2 p.p.
Penetracija (%)¹⁾	114	113	-0.8 p.p.
Tržišni udio korisnika (%)¹⁾	47	47	0.2 p.p.
Podatkovni korisnici	1.409	1.496	6.2%
Smartphone korisnici (%)²⁾	41	51	10.6 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%)³⁾	73	79	6.0 p.p.

¹⁾ Izvor: nova procjena za RH populaciju u 2015. i za 2014. službeni podatak Državnog zavoda za statistiku

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

Ključni podaci nepokretne mreže HT Grupa – kraj godine

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Korisnici nepokretnih usluga u 000			
Ukupne telefonske linije - maloprodaja¹⁾	1.050	968	-7.8%
- Privatni	914	850	-6.9%
- Poslovni	136	118	-13.4%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	116	104	-9.8%
- Privatni	102	94	-7.8%
- Poslovni	13	10	-25.3%
Ukupni promet (milijuni minuta)²⁾	1.545	1.311	-15.1%
- Privatni	1.268	1.112	-12.3%
- Poslovni	277	199	-28.1%
ARPA govornih usluga po pristupu (mjesečni prosjek za period u HRK)³⁾	94	88	-6.8%
- Privatni	84	79	-5.8%
- Poslovni	161	150	-6.8%
IP linije/korisnici u 000			
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja⁴⁾	614	603	-1.8%
- Privatni	512	505	-1.3%
- Poslovni	102	98	-4.5%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja⁵⁾	73	105	44.7%
- Poslovni	73	105	44.7%
TV korisnici	393	388	-1.5%
- Privatni	370	364	-1.6%
- Poslovni	23	23	-0.3%
od toga IPTV	333	316	-5.1%
- Privatni	312	296	-5.2%
- Poslovni	21	20	-2.9%
od toga Kabelska TV	6	6	-0.4%
- Privatni	6	6	-0.4%
- Poslovni	0	0	-1.4%
od toga Satelitska TV	54	65	20.6%
- Privatni	52	63	20.5%
- Poslovni	2	3	23.0%
Korisnici stalne Internet linije	2	2	13.2%
VPN pristupne točke	5	5	-0.8%
ARPA za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja (mjesečni prosjek za period u HRK)	126	126	-0.3%
- Privatni	124	123	-1.0%
- Poslovni	136	140	3.1%
TV ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	80	81	1.3%
- Privatni	79	80	0.9%
- Poslovni	97	103	6.4%
Podatkovne usluge u 000			
Broj linija	5	5	1.7%
Veleprodajni korisnici u 000			
CPS (predodabir operatora)	14	9	-40.4%
NP (prenosivost broja) korisnici/broj	736	873	18.5%
ULL (izdvojena lokalna petlja)	168	159	-5.5%

¹⁾ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu uključene²⁾ Ukupan promet ostvaren od fiksnih maloprodajnih priključaka kao što je definirano u bilješci 1.³⁾ Javne telefonske govornice nisu uključene⁴⁾ Uključuje ADSL, FTTH i Naked DSL⁵⁾ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

GLAVNA POSTIGNUĆA U 2015. GODINI:

Kontinuirano jačanje položaja na tržištu i vodećeg položaja u svim kategorijama

- Ukupan TRI*M rezultat poboljšan je u 2015. godini.
- Preoblikovan je portfelj usluga s učinkom na oporavak tržišta

Ostvareni su finansijski izgledi i stabilizirani su finansijski KPU-ovi nakon nekoliko godina

- Prihodi su veći od prošlogodišnjih za 11 milijuna kuna, odnosno 0.2%
- EBITDA je stabilna u odnosu na prethodnu godinu
- Kapitalna su ulaganja zbog značajnih ulaganja u mrežu veća od prošlogodišnjih za 397 milijuna kuna, odnosno 36.9%
- Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti veći je za 2.0% u odnosu na prošlu godinu uglavnom zbog poboljšanog upravljanja radnim kapitalom prvenstveno potraživanjima od kupaca i manje plaćenim porezom

Strateška postignuća

- U okviru strateškog programa HORIZONT nastavljene su transformacijske aktivnosti tijekom 2015.
- Rezultati programa HORIZONT vidljivi su u smislu troškovnih ušteda, poboljšanog korisničkog iskustva, uvedenih relevantnih promjena usluga nepokretnih i pokretnih komunikacija i bolje iskorištenosti FTTH VDSL tehnologije
- Definirani su glavni projekti s prioritetima za 2016.
- HT je uspješno uključen u PANNET projekt s ciljem prelaska na jedinstvenu platformu za proizvodnju usluga. HT je u suradnji s DT EU VoXX projektnim timom uspješno završio testiranje prijenosa govora preko LTE (VoLTE) u laboratorijskom okruženju. Testiranje je obuhvatilo slučaj upravljanja pozivima mobilne mreže od strane IMS-a, te slučaj prijelaza govornog poziva s 3G na 4G bez prekida veze.

Velika ulaganja u mrežu s realizacijom kapitalnih ulaganja od 1.473 milijuna kuna u 2015.

- HT je treće telekomunikacijsko društvo u EU-u koje je migriralo sve svoje korisnike i usluge na mrežnu arhitekturu u potpunosti utemeljenu na IP-u (All-IP)
- U 2015. godini okrivenost LTE-om povećala se s 45% na 65%
- Optimizirana pokretna mreža rezultirala je nezavisnim certi-

fikatom društva P3 Best in Test (Najbolji u ispitivanju)

- Propusnost pokretnе mreže pri preuzimanju povećana je na 225 Mbps u određenim gradskim područjima
- Povećan je potencijal za pristup nove generacije u nepokretnoj mreži

Nastavak marketinških inovacija koje utječu na oporavak tržišta

- U veljači 2015. pokrenuta je kampanja za 4G mrežu s brzinama do 150 Mbit/s i daljnjom promocijom paketa Ultra MAX
- U travnju 2015. pokrenut je VPN u oblaku (Cloud VPN), prva komercijalna usluga u okviru projekta PANNET
- U svibnju 2015. HT je predstavio nove pretplatničke planove pod nazivom Najbolje tarife, koji su potpuno prilagođeni potrebama korisnika i obogaćeni brojnim pogodnostima
- U svibnju 2015. pokrenut je novi T-prepaid portfelj s ponovno definiranim opcijama i promotivnim ponudama s ciljem ponude boljih usluga korisnicima
- U svibnju 2015. uvedena je ponuda za posjetitelje turiste s neograničenim surfanjem po paušalnoj cijeni
- U rujnu 2015. uvođenje nove Zmajske opcije u okviru Simpe podržane medijskom kampanjom
- U studenom 2015. poboljšana je i obogaćena konvergirana ponuda MAXabitelj
- U studenom 2015. uvedene su atraktivne ponude za uslugu MAXtv SAT kao najjača ponuda samostalne televizijske usluge na tržištu
- U prosincu 2015. bonbon je otvorio atraktivnu trgovinu modernog dizajna za korisnike

Društvena odgovornost

- HT je primio Mamforce certifikat za poticanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života te rodne jednakosti

Telekomunikacije pokretnе mreže

Baza korisnika pokretnih komunikacija smanjila se za 0.9%, s 2.252 tisuće korisnika na kraju 2014. na 2.233 tisuće korisnika na kraju 2015. u segmentu privatnih korisnika (1.6%), ponajprije kao rezultat općenito agresivnih ponuda konkurenata na tržištu i smanjenja broja korisnika s dvije SIM kartice zbog nastavka trenda povoljnijih ponuda za neograničeni promet i međumrežne usluge. Smanjenje baze privatnih korisnika djelomično je neutralizirano

povećanjem u segmentu poslovnih korisnika (1.7%), ponajprije kao rezultat pokretanja novih atraktivnih Najboljih tarifa u pokretnoj mreži te rasta u segmentima M2M (Machine to machine) i mobilnog interneta.

Broj postpaid korisnika bio je veći za 1.8% nego na kraju 2014. u segmentu privatnih (za 2.3%) i poslovnih korisnika (za 1.1%). To je bio rezultat općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i mobilnih uređaja, kao i ponuda tarifa Mobile Net.

S ciljem utjecaja na oporavak tržišta, HT je početkom svibnja 2015. pokrenuo nove vrhunske preplatničke tarife u pokretnoj mreži pod nazivom Najbolje tarife, koje su u potpunosti prilagođene svim potrebama HT-ovih korisnika i obogaćene brojnim pogodnostima. Tako su, na primjer, u tarife uključene 4G brzina i dodatne usluge. Nadalje, u okviru Najboljih tarifa korisnici se mogu odlučiti za dodatne usluge kao što su MAXtv To Go, Navigacija ili Pomoć na cesti bez naknade. U okviru Najboljih tarifa dostupni su vrhunski modeli mobitela kao što su iPhone, Samsung Galaxy i Xperia.

HT je u veljači udvostručio maksimalnu brzinu pristupa internetu u svojoj pokretnoj mreži 4G sa 75 Mbit/s na 150 Mbit/s, koja je sada dostupna velikom broju stanovnika Hrvatske. Dvostruko većom brzinom korisnicima se nude brojne nove usluge koje se odnose na televiziju uživo, HD video streaming i online igre. Početkom srpnja 2015. HT-u je dodijeljen Best In Test certifikat društva P3, čime je potvrđena vrhunska kvaliteta pokretne mreže HT-a koji pruža najbrži internet u pokretnoj mreži i najbolju gornju uslugu u pokretnoj mreži među svim mrežama u Hrvatskoj.

Nastavljujući s intenzivnim razvojem 4G mreže u četvrtom tromješecu 2015., HT postiže brzinu od 225 Mbit/s, trenutačno najveću brzinu u pokretnoj mreži u Hrvatskoj, u Zagrebu i Varaždinu, a uskoro će tim brzinama biti obuhvaćeni i drugi veći gradovi, ali i ruralna područja.

Broj prepaid korisnika bio je manji za 3.4% u odnosu na kraj 2014. zbog općeg pada prepaid tržišta i snažnog tržišnog natjecanja. S ciljem ublažavanja pada, ulazu se stalni napor u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u prepaid segmentu uz fokus na dodatnu vrijednost za prepaid korisnike HT-a. U drugom tromjesečju 2015. pokrenute su nove preoblikovane T prepaid tarife i opcije, u okviru kojih su uvedene tri nove opcije i Internet dan 4G. Pored toga, HT je u trećem tromjesečju uveo opciju „Sve“ u okviru koje se nudi dvostruka količina minuta, poruka i podatkovnog prometa po istoj cijeni.

HT je pripremio posebnu ponudu za turiste ovog ljeta koja uključuje neograničeno surfanje 4G brzinom u Hrvatskoj.

U rujnu je pokrenuta nova atraktivna medijska kampanja za Simpu Zmajska opcija. SIMPA korisnici mogu odabratrako žele potrošiti 3.000 jedinica kombinirajući minute, SMS poruke i gi-

gabajte.

HT je u listopadu pokrenuo posebnu ponudu za skijaše u inozemstvu pod nazivom opcija Travel & Surf, u okviru koje se korisnici nudi niz pogodnosti. Korisnici mogu odabrati uporabu opcije u trajanju od jednog, tri ili sedam dana, a cijena opcije i uključeni podatkovni promet ovise o broju dana za koji se korisnici odluče.

Bonbon je nastavio s osiguravanjem dodatne vrijednosti korisnicima novom medijskom kampanjom s popustima na L i XL pakeete. Bonbon je u prosincu otvorio svoju prvu suvremeno uređenu trgovinu u kojoj korisnici mogu testirati sve dostupne uređaje, isprobati aplikacije i odabrati svoju omiljenu dodatnu opremu. Interaktivnost, profesionalna pomoć, informacije i zabava konvergirani su kako bi se kupnja telekomunikacijske opreme pretvorila u zabavu i kako bi se ostvarilo korisničko zadovoljstvo.

Sredinom lipnja Multiplus mobile uveo je novu promotivnu ponudu u okviru koje se mogu ostvariti dodatne minute i popusti na pakete podatkovnih usluga u pokretnoj mreži u zamjenu za prikupljene bodove na Multiplus kartici.

U 2015. broj minuta uporabe po prosječnom korisniku bio je veći za 3.8% u odnosu na prethodnu godinu zahvaljujući uvođenju ponuda neograničenog prometa i ponuda paketa s velikim brojem minuta u sklopu postpaid i prepaid tarifa, što je u skladu s općim tržišnim trendovima.

Prosječni je ARPU bio manji za 5.6% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat vrlo konkurentnog tržišta pod utjecajem atraktivnih ponuda za korisnike. S obzirom na to, HT je povećao udjel tarifa s paketima kao i udjel tarifa za podatkovni promet s manjim ARPU-om. Pored toga, na razvoj ARPU-a utjecala je i gospodarska situacija.

Linije nepokretnе mreže

U odnosu na kraj 2014., baza maloprodajnih korisnika nepokretnе mreže HT Grupe smanjila se za 7.8%, na 968 tisuća. Na to je smanjenje snažno utjecala opća gospodarska situacija, pojačana trendom zamjene nepokretnе telefonije pokretnom i IP-om na telekomunikacijskom tržištu, regulacijom i intenzivnjim tržišnim natjecanjem.

Međutim, HT Grupa nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva korisnika.

S ciljem ublažavanja pada, uvedena je promotivna ponuda za nepokretnu komunikaciju kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena atraktivnim tarifama za nepokretnu komunikaciju Halo Non stop.

Korisnici nepokretnih telefonija ostvarili su 1.311 milijuna minuta u 2015. što je bilo 15.1% manje nego u prethodnoj godini kao posljedica pada tržista nepokretnih telefonija i zamjene nepokretnih telefonija pokretnom.

ARPA za gorovne usluge u nepokretnoj mreži bila je manja za 6.8% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat gore navedenih općih tržišnih trendova.

Internet

Baza televizijskih korisnika smanjila se za 1.5%, s 393 tisuće korisnika na kraju 2014. na 388 tisuća korisnika na kraju 2015., kao rezultat agresivnih ponuda paketa konkurenata na tržištu i kao rezultat regulacije.

ARPU za televizijske usluge bio je veći za 1.3% nego u prethodnoj godini. To je bio rezultat stalnih unaprjeđenja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima s novim programima.

HT je komunicirao ponudu „najboljeg interneta i šest mjeseci televizije za jednu kunu“ koja je dostupna svim korisnicima usluga MAX2 i ULTRA, kao i korisnicima usluga MAXabitelj i MAXadsl. Nadalje, HT je nastavio s promocijom paketa MAXtv-a pod nazivom Pickbox, koji sadržava više od 70 hit-serija i 300 filmova.

Satelitska televizija i dalje raste zahvaljujući poboljšanjima ponude kojima se osigurava veća vrijednost za korisnike, što je u konačnici rezultiralo povećanjem broja korisnika za 20.6% u odnosu na kraj 2014. Nastavljena je atraktivna promocija u okviru koje se nudilo 50% popusta na mjesecnu naknadu za Osnovni programski paket i Osnovni ekstra programski paket tijekom prvih devet mjeseci ili jedan mjesec besplatne uporabe dodatnih paketa u slučaju aktivacija tijekom promotivnog razdoblja.

HT je nastavio s aktivnostima poticanja konvergentnih usluga i zajedničkih usluga pokretnih/nepokretnih komunikacija dalnjom promocijom ponude MAXabitelj s povoljnom tarifom za usluge pokretnih komunikacija, većom količinom internetskog prometa u

pokretnoj mreži i vrhunskim pametnim telefonima i tabletima, što je tu ponudu učinilo još atraktivnijom. Blagdanska ponuda donijela je dodatna poboljšanja većom količinom pogodnosti za korisnike – MAXtv za nove korisnike ili Pickbox, HBO Premium ili MAX Arena za postojeće korisnike usluge MAXtv te odabrane Najbolje mobilne tarife za jednu kunu mjesečno u prvih šest mjeseci.

Na kraju 2015. baza korisnika širokopojasnih usluga na maloprodajnoj razini, bila je manja za 1.8% i iznosila je 603 tisuće. Pad je zabilježen kako u segmentu poslovnih (4.5%) tako i u segmentu privatnih korisnika (1.3%) kao posljedica intenzivnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

S ciljem ublažavanja smanjenja, HT nastavlja poticati pakete MAX2/MAX3 i pakete Ultra MAX na FTTH tehnologiji popraćene atraktivnim promotivnim opcijama uključenima u cijenu te ponudama pametnih telefona i tablet računala kao što su Samsung Galaxy Ace 4 i Samsung Galaxy Tab4 10.1 LTE. Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, a njima se omogućuje deset puta veća brzina u odnosu na standardni ADSL.

U okviru strategije integrirane mreže HT će nastaviti ulagati u razvoj optičke mreže i planira proširenje optičkih internetskih zona s ciljem zadržavanja položaja najvećeg operatora širokopojasnih televizijskih usluga u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj.

Podatkovne usluge

Broj podatkovnih linija bio je veći za 1,7% u odnosu na prethodnu godinu zahvaljujući pozitivnom razvoju Metroethernet usluge.

Veleprodajne usluge

Na kraju 2015. bilo je 159 tisuća aktivnih ULL linija, što je bilo za 5.5% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Broj ULL linija smanjio se zbog pojačanog fokusa alternativnih operatora na širokopojasne usluge. Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (DSL linija i linija za samostalni DSL) iznosio je 105 tisuća i bio je za 44.7% veći od broja linija na kraju 2014.

Broj WLR linija na kraju 2015. smanjen je na 104 tisuće u odnosu na 116 tisuće na kraju 2014. kao posljedica smanjenja tržista gorovnih usluga.

Kao posljedica ponude WLR-a, broj korisnika predodabira operatora (CPS) kao samostalne usluge smanjio se na 9 tisuća na kraju 2015., što predstavlja smanjenje od 40.4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Na kraju 2015. zabilježeno je 873 tisuće brojeva prenesenih iz HT-ove nepokretnе mreže u druge nepokretnе mreže, što je za 18.5% više u odnosu na broj prenesenih brojeva na kraju prethodne godine. Rast broja prenesenih brojeva u odnosu na prethodnu godinu ponajprije je povezan s rastom usluga NBSA-a.

Regulirane cijene usluga završavanja nacionalnog prometa u nepokretnoj i pokretnoj mreži snižene su od 1. siječnja 2015. Regulirana cijena usluge započinjanja poziva u nepokretnoj mreži snižena je dva puta u 2015. (1. siječnja te još jednom 1. svibnja).

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih IP usluga 2015. bila je izuzetno uspješna godina za veleprodaju u HT-u. Ukupni kapacitet prodanih usluga povećao se za 25.9% te je na kraju godine iznosio je 295 Gbps. Osobito uspješna bila je prodaja uzlaznih (upstream) IP usluga koje su zabilježile količinski rast od 155% u odnosu na 2014.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima i dalje su važan izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. Povećanje uporabe nastavilo se i u 2015. godini, uključujući strane posjetitelje u pokretnoj mreži HT-a i maloprodajne korisnike HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 19.1% više minuta odlaznih razgovora i 60.9% više podatkovnog prometa u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 17.8% više odlaznih poziva u roamingu u stranim zemljama i 120.2% više podatkovnog prometa. U svibnju 2015. HT je krenuo s implementacijom usluga roaminga u 4G (LTE) mreži sa stranim operatorima iz cijelog svijeta te je na kraju 2015. ostvario 51 dvostrano međupovezivanje u 4G roamingu, pokrivajući sve važne zemlje iz kojih dolaze posjetitelji kao i glavne odredišne zemlje naših korisnika u roamingu (gdje je LTE mreža dostupna).

Ukupni kapacitet podatkovnih usluga prodanih stranim operatorima povećao se za 5.8%, a kapacitet prodanih IP usluga povećao se za 15.6%, što je pridonijelo prihodima od međunarodne veleprodaje. Ukupni kapacitet prodanih usluga na kraju godine iznosio je 307 Gbps.

Treći važan element kojim se pridonijelo prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 26.8% u odnosu na isto razdoblje 2014., dok je istovremeno međunarodni promet prema nepokretnoj mreži HT-a bio manji za 15.1%. Budući da je HAKOM deregulirao cijene završavanja međunarodnog govornog prometa započetog u zemljama izvan EU-a/EGP-a prema hrvatskim nepokretnim i pokretnim mrežama od 1. travnja 2015., HT je, kao i drugi telekomunikacijski operatori u Hrvatskoj, povećao cijene završavanja takvog prometa, što je za posljedicu imalo znatno povećanje prihoda u toj kategoriji.

ICT

Kontinuirani rast u svim segmentima portfelja bio je rezultat strateškog fokusa HT Grupe u području usluga u oblaku i upravljalih rješenja. Najsnajniji rast u HT Grupi zabilježen je u području prilagođenih rješenja za ICT zajedno s Combisom i drugim partnerima u okviru programa ICT Enterprise. Fokus je na edukaciji tržišta i korisničkom iskustvu s ciljem daljnog jačanja vodećeg tržišnog položaja HT Grupe. Portfelj ICT usluga obogaćen je novim uslugama kao što su Pantheon ERP, Localis, Disaster Recovery i Mini CRM.

Rastu prihoda na godišnjoj razini od 95 milijuna ponajprije su pridonijeli veći prihodi od prodaje licenci, mrežnih (LAN/Wi-Fi) rješenja, prodaje ICT opreme, virtualizacije IP centrala, pružanja konzultantskih usluga i prodaje specifične IP komunikacijske i sigurnosne opreme, aplikativno/profesionalnih rješenja.

Energija

Prihodi od energije veći su u odnosu na 2014. godinu za 35 milijuna kuna zahvaljujući većem broju korisnika za 34.1%. U 2015. godini pokrenuti su paketi telekomunikacijskih usluga i energije za privatne korisnike, te se na iste planira usredotočiti u budućem razdoblju.

Pokrenut je razvoj paketa telekomunikacijskih usluga i energije za poslovne korisnike, te se ulažu napor u povećanje lojalnosti kupaca.

FINANCIJSKI PREGLED

GLAVNA FINANSIJSKA OBILJEŽJA

PRIHODI

TROŠKOVI REDOVNOG POSLOVANJA

PROFITABILNOST

FINANCIJSKI POLOŽAJ

KAPITALNA ULAGANJA

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA

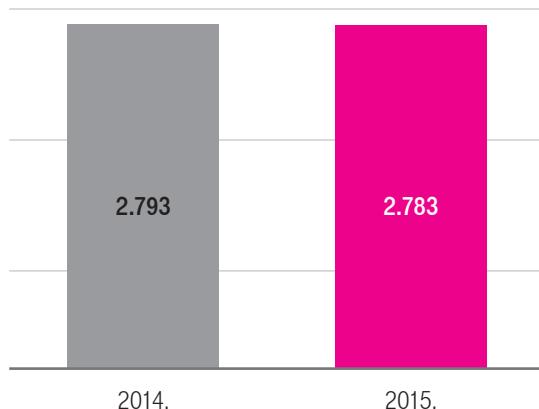
Objavljivanje

Društvo je u 2015. godini dobrovoljno promijenilo računovodstvenu politiku vezano uz troškove elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) prava služnosti i prava puta. Utvrđeno je da EKI ugovori zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju nematerijalne imovine. Društvo je uvjereni da priznavanje troškova elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) prava služnosti i prava puta kao nematerijalne imovine rezultira boljim prikazom finansijskog položaja i pruža relevantnije informacije. Računovodstveni tretman troškova vezanih uz elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) prava služnosti i prava puta varira u telekomunikacijskoj industriji, ali je Društvo uvjereni da je važeća računovodstvena politika bolje uskladena s najboljom praksom industrije. Promjena računovodstvene politike je primjenjena retroaktivno te je Društvo prepravilo usporedne iznose za svaki izvješteni pe-

riod na koji se primjenjuje nova računovodstvena politika. Efekti promjene računovodstvene politike na finansijskim podacima za 2014. godinu su kako slijedi: smanjenje Ostalih troškova (najam) za 6 milijuna kuna, povećanje Amortizacije za 4 milijuna kuna, povećanje Finansijskih troškova za 2 milijuna kuna, povećanje nematerijalne imovine za 16 milijuna kuna, povećanje dugoročnih obveza za 12 milijuna kuna, povećanje kratkoročnih obveza za 4 milijuna kuna, povećanje neto novčanih tijekova iz operativnih aktivnosti za 6 milijuna kuna, smanjenje Neto novčanih tijekova iz finansijskih aktivnosti za 6 milijuna kuna.

Utjecaj promjene računovodstvene politike na glavnim finansijskim podacima za 2015. godinu su kako slijedi: povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki za 50 milijuna kuna, povećanje Neto profita nakon nekontrolirajućih udjela za 22 milijuna kuna i povećanje kapitalnih ulaganja za 76 milijuna kuna.

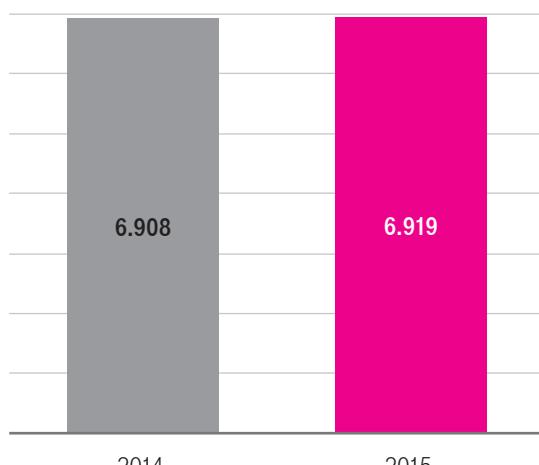
EBITDA prije jednokratnih stavki u milijunima kuna

EBITDA prije jednokratnih stavki

- U odnosu na prošlu godinu, EBITDA je stabilna i iznosi 2.783 milijuna kuna
- U 2015. bez Optima Telekoma, trend pada EBITDA-e znatno je usporen i iznosi 60 milijuna kuna ili 2.2% u odnosu na pad od 333 milijuna kuna ili 10.8% u 2014. zbog optimizacije troškova
- Solidna marža EBITDA-e zadržana je na 40.2% (2014.: 40.4%)
- EBITDA nakon jednokratnih stavki povećala se za 50 milijuna kuna ili 1.9% u usporedbi s prošlom godinom zbog manjih troškova restrukturiranja

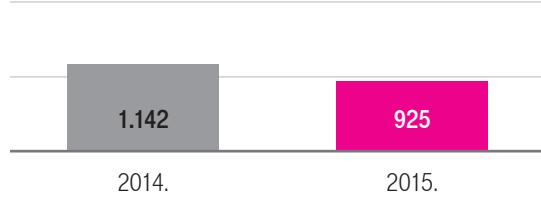
Prihodi u milijunima kuna

PRIHODI

- Prihodi su veći u odnosu na 2014. za 11 milijuna kuna, odnosno 0.2%, ponajprije zbog većeg doprinosa ICT-a (95 milijuna porasta na godišnjoj razini) i Optima Telekoma (148 milijuna kuna), što je kompenziralo pad prihoda uglavnom govornih usluga
- Ako se izuzme Optima Telekom, pad od 136 milijuna kuna, odnosno 2.0% usporen je u odnosu na pad od 238 milijuna kuna, odnosno 4.0% u 2014.

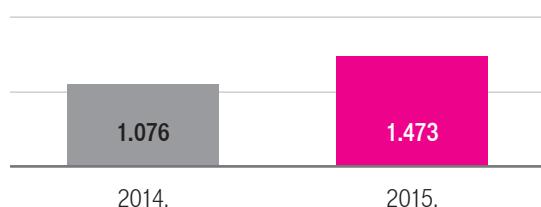
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela u milijunima kuna

NETO DOBIT nakon nekontrolirajućih udjela

- Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela smanjila se za 218 milijuna kuna, odnosno 19.1% u odnosu na 2014., ponajprije zbog poreznog učinka reinvestirane dobiti za 2014. (188 milijuna kuna)
- Osim negativnog poreznog učinka reinvestirane dobiti za 2014. u 2015., Neto dobit je pod utjecajem veće amortizacije i negativnog efekta iz nekontrolirajućih udjela, što je djelomično neutralizirano manjim troškovima koji se odnose na jednokratne stavke i većim neto finansijskim prihodom

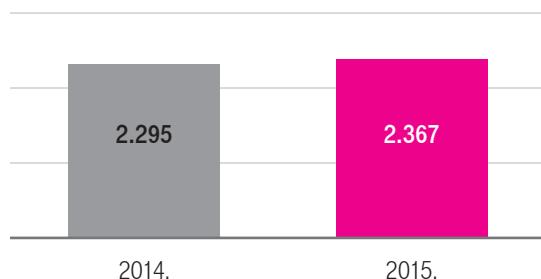
Ulaganja u dugotrajnu imovinu u milijunima kuna

Ulaganja u dugotrajnu imovinu

- Realizacija kapitalnih ulaganja veća je u odnosu na 2014. za 397 milijuna kuna, odnosno 36.9%, s fokusom na daljnji razvoj mrežne infrastrukture, povećanje kapaciteta i dostupnosti širokopojasnog pristupa, kao i implementaciju IP transformacije s ciljem osiguravanja kontinuiteta poslovanja i dugoročne održivosti tržišnog položaja.
- Omjer kapitalnih ulaganja i prodaje povećao se na 21.3% s 15.6% u 2014.

Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti u milijunima kuna

Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti

- U odnosu na 2014., neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti porastao je za 72 milijuna kuna ili 3.1% uglavnom zbog poboljšanog upravljanja radnim kapitalom prvenstveno potraživanjima od kupaca i manje plaćenim porezom

HT Grupa

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	6.908	6.919	0.2%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.793	2.783	-0.4%
Jednokratne stavke	152	91	-39.8%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.641	2.691	1.9%
EBIT (dubit iz redovnog poslovanja)	1.225	1.199	-2.2%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	1.142	925	-19.1%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40.4%	40.2%	-0.2 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38.2%	38.9%	0.7 p.p.
Marža EBIT-a	17.7%	17.3%	-0.4 p.p.
Marža neto dobiti	16.5%	13.4%	-3.2 p.p.
Bilanca	31. Pro. 2014.	31. Pro. 2015.	% promjene 15./14.
Ukupna dugotrajna imovina	8.206	8.444	2.9%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.635	5.636	0.0%
UKUPNA IMOVINA	13.841	14.079	1.7%
Ukupni kapital i rezerve	11.276	11.641	3.2%
Ukupne dugoročne obveze	654	556	-15.1%
Ukupne kratkoročne obveze	1.910	1.882	-1.5%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	13.841	14.079	1.7%
Novčani tijek	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.295	2.367	3.1%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.218	-557	54.3%
Neto novčani tijek od finansijskih aktivnosti	-930	-832	10.5%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2.192	3.175	44.8%
Ulaganja u dugotrajanu imovinu	1.076	1.473	36.9%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	15.6%	21.3%	5.7 p.p.
	31. Pro. 2014.	31. Pro. 2015.	% promjene 15./14.
Dobit na uloženi kapital (ROE)	10.4%	8.1%	-2.3 p.p.
Dobit na angažirani kapital (ROCE)	10.3%	9.8%	-0.4 p.p.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	4.994	4.742	-5.0%
SEGMENT PRIVATNIH KORISNIKA			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	3.942	3.776	-4.2%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2.687	2.611	-2.8%
SEGMENT POSLOVNIH KORISNIKA			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	2.745	2.718	-1.0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.393	1.353	-2.9%
MREŽA I FUNKCIJE PODRŠKE			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1.411	-1.406	0.3%
SEGMENT OPTIMA KONSOLIDIRANO			
u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihod	221	425	92.0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	123	224	82.3%

Napomena: Financijski rezultati Optima Telekoma konsolidiraju se od 1. srpnja 2014. stoga doprinos Optima Telekoma u 2014. uključuje rezultat za razdoblje od šest mjeseci, dok u 2015. uključuje rezultat za cijelu godinu. Konsolidirani segment Optime ne uključuje ukupan učinak konsolidacije Optime jer su interne transakcije na strani HT-a d.d. i skona uključene u segmente poslovnih i privatnih korisnika. Uzimajući u obzir učinak internih transakcija, neto doprinos Optima Telekoma prihodima HT Grupe za 2015. iznosio je 296 milijuna kuna, dok je za 2014. iznosio 149 milijuna kuna. Odgovarajući doprinos Optima Telekoma EBITDA-i prije jednokratnih stavki za 2015. iznosio je 106 milijuna kuna, dok je za 2014. iznosio 57 milijuna kuna.

PRIHODI

Ukupni su se konsolidirani prihodi povećali za 0.2% na 6.919 milijuna kuna u 2015. u odnosu na 6.908 milijuna kuna u 2014. Povećanje je uzrokovano većim raznim prihodima (319 milijuna kuna), prihodima od ostalih usluga (95 milijuna kuna) i prihodima od terminalne opreme (33 milijuna kuna), ali je djelomično neutralizirano smanjenjem prihoda od govornih usluga (376 milijuna kuna) i prihoda od negovornih usluga (59 milijuna kuna).

U 2015. doprinos Optima Telekoma prihodima iznosio je 296 milijuna kuna, a sastojao se od 425 milijuna kuna prihoda Optima Telekoma kao treće strane, koji je u cijelom iznosu prikazan pod stakvom razno, i od 129 milijuna kuna odnosa između društava, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od negovornih usluga na veleprodajnoj razini. U 2014. doprinos Optima Telekoma prihodima HT Grupe iznosio je 149 milijuna kuna, a sastojao se od 221 milijuna kuna prihoda Optima Telekoma kao treće strane i od 73 milijuna kuna odnosa između društava.

Ako se izuzme doprinos Optima Telekoma, pad prihoda usporen je na 2.0% u 2015. u odnosu na 2014. kada je pad iznosio 4.0% u odnosu na 2013.

Iako su cijene veleprodaje u stalnom padu (završavanje nacionalnog prometa u pokretnoj i nepokretnoj mreži i regulirano završavanje međunarodnog prometa), deregulacijom cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a neutraliziran je negativan učinak smanjenja cijena.

Doprinos društava kćeri prihodima HT Grupe u 2015. iznosio je za Iskon 381 milijun kuna (2014.: 371 milijun kuna) i za Combis 471 milijun kuna (2014.: 418 milijuna kuna).

Prihodi od govornih usluga

Pad prihoda od govornih usluga za 376 milijuna kuna, odnosno 13.9% u odnosu na 2014. bio je uzrokovani prihodima od govornih usluga u pokretnoj mreži (225 milijuna kuna, odnosno 17.4%) i prihodom od govornih usluga u nepokretnoj mreži (155 milijuna kuna, odnosno 12.1%) na maloprodajnoj razini, djelomično neutralizirano s povećanjem prihoda od govornih usluga na veleprodajnoj razini (4 milijuna kuna, odnosno 2.9%).

U pokretnim je komunikacijama negativno kretanje bilo vidljivo kako u segmentu privatnih (166 milijuna kuna, odnosno 18.7%) tako i u segmentu poslovnih korisnika (58 milijuna kuna, odnosno 14.5%).

Na smanjenje prihoda utjecala je niža prosječna cijena uporabe kao posljedica zasićenja tržišta pokretnih komunikacija, kao i blago smanjenje broja korisnika (0.9%) prvenstveno u segmentu privatnih korisnika.

U pokretnim je komunikacijama negativan razvoj bio posljedica smanjenja prihoda od poziva završenih u pokretnoj mreži (MTC),

pada prihoda od maloprodaje postpaid i prepaid usluga i smanjenja prihoda od posjetitelja.

Prihodi od MTC-a bili su manji za 84 milijuna kuna, odnosno 43.7%, kao posljedica smanjenja cijene nacionalnog prometa iz pokretnе mreže u pokretnu mrežu od siječnja 2015. (2015: 0,063 kune u odnosu na 2014.: 0.1282 kune). Cijene završavanja međunarodnog prometa od siječnja 2015. smanjene su na razinu cijena završavanja nacionalnog prometa (2015.: 0.063 kune u odnosu na 2014.: prvo i drugo tromjesečje: 0.45 kuna, treće i četvrto tromjesečje: 0.32 kune), ali je u travnju 2015. uvedena deregulacija cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a, što je za posljedicu imalo povećanje cijena završavanja međunarodnog prometa.

Iako se baza korisnika postpaid usluga povećala (1.8%) kako u segmentu privatnih tako i u segmentu poslovnih korisnika, ukupni prihodi od postpaid usluga na maloprodajnoj razini bili su manji za 67 milijuna kuna, odnosno 9.8%, zahvaljujući segmentu privatnih (49 milijuna kuna, odnosno 12.7%) i poslovnih korisnika (18 milijuna kuna, odnosno 6.0%). Pad prihoda od postpaid usluga pruženih privatnim korisnicima na maloprodajnoj razini bio je rezultat manjeg ARPU-a kao posljedica stalne zamjene tradicionalnih govornih usluga podatkovnim uslugama.

Taj je trend bio poduprijet uvođenjem novih postpaid tarifa sa snažnjim fokusom na podatkovne usluge s 4G brzinom i s dodatnim uslugama uključenima u pakete.

Pad prihoda od postpaid usluga pruženih poslovnim korisnicima na maloprodajnoj razini bio je rezultat manjeg ARPU-a kao posljedica većeg udjela tarifnih paketa.

Prihodi od prepaid usluga na maloprodajnoj razini bili su manji za 52 milijuna kuna, odnosno 14.6%, zbog segmenta privatnih korisnika, a kao posljedica smanjenja korisničke baze za 3.4% i manjeg ARPU-a. Korisnička je baza bila manja zbog snažnog tržišnog natjecanja, prelaska na operatore koji nude tarife manje vrijednosti i općeg pada tržišta prepaid usluga, dok je smanjeni ARPU za govorne usluge bio rezultat pojačanog fokusa na prepaid podatkovne pakete, čime je prepaid korisnicima osigurana povoljna cijena podatkovnog prometa i posljedično stvoren jači učinak trenda zamjene govornih usluga podatkovnim uslugama.

Prihodi od posjetitelja bili su manji iako je govorni promet bio veći. Deregulacija cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a imala je pozitivan učinak na prihode od posjetitelja.

U 2015. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji za 155 milijuna kuna, odnosno 12.1%. Od ukupnog se odstupanja 102 milijuna kuna, odnosno 10.9%, odnosilo na privatne, a 53 milijuna kuna, odnosno 15.3%, na poslovne korisnike. Pad je bio rezultat smanjenja broja maloprodajnih linija za 7.8% u odnosu na prethodnu godinu, tekućeg trenda zamjene nepokretnе telefonije pokretnom zbog snažnih ponuda

usluga u pokretnoj mreži, koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži, i čvrstog regulatornog okruženja. Slijedom toga, broj je minuta uporabe bio manji za 15.1%, a ARPA za gorovne usluge po pristupu za 6.8%.

Povećanje prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži na veleprodajnoj razini za 4 milijuna kuna, odnosno 2.9%, u prvom je redu bilo posljedica deregulacije cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a od travnja 2015., ali je neutralizirano nižim cijenama nacionalnog prometa u nepokretnoj mreži (2015: 0.005 kuna u odnosu na 2014.: 0.024 kune) te smanjenjem cijena međunarodnog međusobnog povezivanja u nepokretnoj i pokretnoj mreži od siječnja 2015. (2015.: 0.063 kuna u odnosu na 2014.: prvo i drugo tromjesečje: 0.45 kuna, treće i četvrtu tromjesečje: 0.32 kune).

Prihodi od negovornih usluga

Prihodi od negovornih usluga bili su manji za 2.1%, u odnosu na 2014. Negativno je kretanje bilo rezultat manjih prihoda od nepokretnih komunikacija na veleprodajnoj razini, prihoda od SMS-ova, ADSL-a, ostalih prihoda od negovornih usluga i VPN-a. To je negativno kretanje djelomično neutralizirano većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži (84 milijuna kuna), prihodima od posjetitelja (3 milijuna kuna) i od tradicionalnih podatkovnih usluga (1 milijun kuna).

Pad prihoda od negovornih usluga u nepokretnoj mreži na veleprodajnoj razini u prvom je redu bio posljedica većeg učinka konsolidacije u vezi s Optima Telekomom, a djelomično je neutraliziran većim prihodima od infrastrukture.

Manji prihodi od ADSL-a uzrokovani su smanjenjem baze korisnika širokopojasnih usluga za 1.8%.

Pad ostalih prihoda od negovornih usluga bio je rezultat manjih prihoda od pristupa internetu u nepokretnoj mreži te prihoda od dial-upa i instalacije.

Prihodi od televizije bili su na jednakoj razini kao 2014. usprkos smanjenju baze televizijskih korisnika za 1.5%, kao posljedica zasićenosti tržišta televizije različitim pružateljima usluga i općenito niske kupovne moći kućanstava koja optimiziraju troškove prelaskom na besplatne DVB-T kanale. ARPU za televiziju bio je veći za 1.3% pod utjecajem novih i ekskluzivnih televizijskih sadržaja.

Rast prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži bio je posljedica kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih govornih i SMS usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima. Najboljim tarifama uvedenima tijekom 2015. pridonijelo se povećanju prihoda od podatkovnih usluga zahvaljujući fokusu na usluge 4G mreže koje su uključene u tarife.

Prihodi od ostalih usluga

Povećanje prihoda od ostalih usluga za 95 milijuna kuna, odnosno 13.8%, u odnosu na prethodnu godinu uzrokovo je većim prihodima od ICT-a. Doprinos je Combisa u najvećoj mjeri posljedica rezultata u području IP komunikacija, aplikacija/profesionalnih rješenja te mrežne infrastrukture i povezanosti. Pozitivan je bio i doprinos HT-a d.d. zahvaljujući rastu prihoda od standardnog portfelja ICT-a (usluga u oblaku) te prilagođenih rješenja (upravljanju usluga, usluga privatnog oblaka i maloprodaje hardverske opreme).

Terminalna oprema

Prihodi od terminalne opreme bili su veći za 33 milijuna kuna, odnosno 11.0%, u odnosu na prethodnu godinu. Takav je razvoj bio rezultat pozitivnog doprinosa, koji je bio posljedica povećanja prihoda od poslovnih korisnika (17 milijuna kuna, odnosno 20.3%) te povećanja prihoda u segmentu privatnih korisnika (16 milijuna kuna, odnosno 7.4%) zbog drukčije kombinacije uređaja u korist uređaja veće vrijednosti.

Razno

Do povećanja raznih prihoda za 319 milijuna kuna, odnosno 76.9%, u odnosu na prethodnu godinu u prvom je redu došlo zbog većih prihoda konsolidiranog segmenta Optima Telekoma u iznosu od 204 milijuna kuna. Optima Telekom konsolidiran je za ukupnu 2015. s učinkom na razne prihode u iznosu od 425 milijuna kuna, dok je u 2014. konsolidacija započela u srpnju s učinkom od 221 milijun kuna.

Preostalo povećanje u iznosu od 115 milijuna kuna ponajprije je bilo rezultat veće nove naknade uvedene 1. srpnja 2014., a koja se naplaćuje korisnicima pokretnih komunikacija kao posljedica nove naknade koju je nametnula Vlada, većih prihoda od energetskog poslovanja (35 milijuna kuna) zbog veće korisničke baze i većih prihoda od usluga pokretnе mreže (11 milijuna kuna) ponajprije zbog veće jednokratne naknade, prihoda za promotivnih aktivnosti iz kampanje za europski brend i prihoda od usluga nacionalnog roaminga.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja bili su manji za 26 milijuna kuna, odnosno 21.2%, u odnosu na prethodnu godinu, ponajprije kao rezultat manjih prihoda od naknada povezanih sa sudskom odlukom u postupku naplate, ali djelomično su neutralizirani većim prihodima od prodaje centrale AXE nakon migracije PSTN-a.

TROŠKOVI REDOVNOG POSLOVANJA

U odnosu na prethodnu godinu, ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjeni su za 65 milijuna kuna, odnosno 1.5%, na 4.326 milijuna kuna u 2015. HT Grupa je u 2015. započela projekt uštede indirektnih troškova redovnog poslovanja kojim su definirane mјere koje su za posljedicu imale pozitivan učinak na troškove u 2015.

To je smanjenje bilo rezultat manjih troškova zaposlenika (105 milijuna kuna) i vrijednosnog usklađenja imovine (28 milijuna kuna), a djelomično je neutralizirano većim materijalnim troškovima (35 milijuna kuna) i ostalim troškovima (31 milijun kuna) te manjim vlastitim realiziranim i kapitaliziranim radom HT Grupe (2 milijuna kuna).

Ako se izuzme učinak manjih jednokratnih stavki koje se odnose na troškove transformacije i restrukturiranja od 61 milijun kuna (2015.: 91 milijun kuna u odnosu na 2014.: 152 milijuna kuna) te veći doprinos Optima Telekoma bez jednokratnih stavki od 89 milijuna kuna (2015.: 192 milijuna kuna u odnosu na 2014.: 103 milijuna kuna), troškovi redovnog poslovanja smanjeni su za 94 milijuna kuna, odnosno 2.3%, na 4.042 milijuna kuna u 2015.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi su u usporedbi s 2014. povećani za 35 milijuna kuna na 1.982 milijuna kuna u 2015. kao rezultat većih troškova trgovачke robe, materijalnih troškova i troškova energije (106 milijuna kuna, odnosno 9.1%), koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima usluga (71 milijun kuna, odnosno 9.1%).

Povećanje troškova trgovачke robe (76 milijuna kuna) uglavnom je bilo uzrokovano većim troškovima ICT-a, dok su troškovi trgovачke robe u neprektnim i pokretnim komunikacijama bili manji u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje troškova trgovачke robe za ICT bilo je posljedica veće realizacije prihoda, prvenstveno u području mrežne infrastrukture, IP komunikacija i profesionalnih rješenja. Do smanjenja u području neprektnih komunikacija došlo je zbog segmenta privatnih korisnika kao posljedica većih troškova u 2014. kao rezultat produljenja božićne kampanje s ponudom uređaja na siječanj 2014. i manjeg intenziteta promotivnih kampanja u području neprektnih komunikacija u 2015. To je smanjenje bilo djelomično neutralizirano većom realizacijom u segmentu poslovnih korisnika (5 milijuna kuna) zbog pojačanih aktivnosti zadržavanja korisnika.

Blago smanjenje troškova trgovачke robe za pokretne komunikacije (3 milijuna kuna) zabilježeno je u segmentu privatnih korisnika (6 milijuna kuna), a neutralizirano je većim troškovima trgovачke robe u segmentu poslovnih korisnika (2 milijuna kuna) kao rezultat drukčije kombinacije uređaja u korist telefona veće vrijednosti.

Povećanje troškova prodaje električne energije i troškova prodaje aranžmana bilo je ponajprije posljedica većeg broja korisnika te je bilo u skladu s kretanjem prihoda.

Smanjenje materijalnih troškova i troškova energije (12 milijuna kuna) ponajprije je bilo rezultat izdvajanja HT-ove tehnološke jedinice za izgradnju u društvo Ericsson Nikola Tesla u trećem tromješecu 2014. i ušteda ostvarenih zatvaranjem centrala u okviru PSTN migracije u četvrtom tromješecu 2014.

Do smanjenja troškova usluga (71 milijun kuna) ponajprije je došlo zahvaljujući manjim telekomunikacijskim troškovima i naknadama za autorska prava, što je bilo djelomično neutralizirano većim online troškovima.

Troškovi nacionalnih telekomunikacijskih usluga smanjeni su (77 milijuna kuna) ponajprije kao rezultat nižih jedinstvenih cijena za vršavanja poziva u neprektnoj (FTR) i pokretnoj mreži (MTR) od siječnja 2015. te smanjenja prometa u neprektnoj mreži za 15.1%. Od ukupnog se odstupanja 57 milijuna kuna odnosi na manju realizaciju u segmentu privatnih korisnika, a 32 milijuna kuna u segmentu poslovnih korisnika, međutim ono je djelomično neutralizirano većim troškovima konsolidiranog segmenta Optima Telekoma u iznosu od 12 milijuna kuna.

Do smanjenja naknada za autorska prava došlo je zbog većeg udjela ugovora za kapitalizaciju prava na sadržaj i smanjenja broja televizijskih korisnika za 1.5%.

Do povećanja međunarodnih telekomunikacijskih troškova (28 milijuna kuna) ponajprije je došlo zbog većeg doprinosa konsolidiranog segmenta Optima Telekoma u iznosu od 37 milijuna kuna, ali je ono djelomično neutralizirano manjim troškovima segmenta poslovnih korisnika (7 milijuna kuna) i segmenta privatnih korisnika (2 milijuna kuna) zbog popusta za međuoperatorsku tarifu (inter-operator tariff – IOT).

Do povećanja online troškova (5 milijuna kuna) došlo je ponajprije zbog povećanja standardnog portfelja ICT-a u skladu s razvojem prihoda.

Ako se izuzme doprinos Optima Telekoma od 50 milijuna kuna, materijalni su troškovi bili manji za 15 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi osoblja

Ukupni troškovi osoblja smanjili su se za 105 milijuna kuna, odnosno 9.3%, na 1.023 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu.

Ako se izuzme smanjeni učinak troškova otpremnina u iznosu od 46 milijuna kuna (2015.: 91 milijun kuna u odnosu na 2014.: 138 milijuna kuna) i veći doprinos Optima Telekoma bez jednokratnih stavki od 22 milijuna kuna, troškovi osoblja bili su manji za 81 milijun kuna. Do toga je došlo ponajprije zahvaljujući manjem broju zaposlenika ekvivalenta punom radnom vremenu (FTE), što je djelomično neutralizirano većim troškovima iz prava po Kolektivnom ugovoru, budući da je aktuarski izračun za 2014. umanjuo troškove

u 2014. za 65 milijuna kuna.

Broj FTE-ova smanjen je s 4.994 u 2014. na 4.742 u 2015., ponajprije kao rezultat optimizacije broja radnika, što je dodatno poduprto novim zapošljavanjem za potrebe transformacije Društva. Doprinos Optima Telekoma bio je 347 FTE-ova.

Ostali troškovi

Ostali su se troškovi povećali za 31 milijun kuna, odnosno 2.4%, na 1.342 milijuna kuna u 2015., ponajprije zbog negativnog učinka većih troškova dozvola i vanjskog zapošljavanja. To je povećanje bilo djelomično neutralizirano manjim troškovima najma, konzultantskim troškovima, troškovima povezanima s angažmanom stranih državljana i troškovima održavanja.

Do povećanja troškova dozvola u prvom je redu došlo zbog novog bloka spektra i veće Vladine naknade za uporabu spektra koja je uvedena 23. svibnja 2014.

Povećanje troškova vanjskog zapošljavanja u prvom je redu bilo rezultat dodatnog zapošljavanja agencijске radne snage u pozivnom centru i manje uporabe IVR-a, kao i dodatnih prodajnih aktivnosti u segmentu privatnih korisnika.

Do smanjenja troškova najma u prvom je redu došlo zbog većeg udjela kapitalizacije u vezi s električkom komunikacijskom infrastrukturom u 2015.

Manji konzultantski troškovi u usporedbi s 2014. godinom prvenstveno su razlog manjeg angažmana konzultanata u procesu transformacije i reorganizacije Društva nego što je to bilo u 2014. godini.

Smanjenje troškova održavanja bilo je posljedica manjih troškova mreže zbog boljih uvjeta koji su rezultat pregovora s dobavljačima, što je djelomično bilo neutralizirano većim troškovima zbog izdavanja HT-ove tehnološke jedinice za izgradnju u društvo Ericsson Nikola Tesla u trećem tromjesečju 2014.

Ako se izuzme doprinos Optima Telekoma od 20 milijuna kuna, ostali troškovi bili su veći za 11 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu, iako pod snažnim utjecajem regulatora.

Vrijednosno usklađenje imovine

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 28 milijuna kuna, odnosno 29.7%, na 67 milijuna kuna. Navedeno je smanjenje prvenstveno ostvareno u segmentu poslovnih korisnika kao posljedica vrijednosno usklađenih potraživanja u 2014. od nacionalnih telekomunikacijskih operatora u okviru postupaka predstečajne nagodbe i bolje naplate potraživanja u području maloprodaje u 2015. To je bilo djelomično neutralizirano

povećanjem u segmentu privatnih korisnika do kojega je u prvom redu došlo u području pokretnih komunikacija.

Amortizacija

Amortizacija je bila veća za 77 milijuna kuna, odnosno 5.4%, u odnosu na prethodnu godinu. Učinak konsolidacije Optima Telekoma bio je veći i iznosio je 39 milijuna kuna. Usprkos većem doprinosu Optima Telekoma, povećanje je amortizacije ponajprije bilo posljedica veće amortizacije kapitalizacije sadržaja i električke komunikacijske infrastrukture za koju je kategorija početnog priznavanja promijenjena iz troškova redovnog poslovanja u kapitalna ulaganja.

PROFITABILNOST

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki neznatno se smanjila za 10 milijuna kuna, odnosno 0.4%, na 2.783 milijuna kuna u 2015., ponajprije kao rezultat manjih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (26 milijuna kuna), dok su zabilježeni veći prihodi (11 milijuna kuna, odnosno 0.2%) i manji troškovi redovnog poslovanja bez jednokratnih stavki (5 milijuna kuna, odnosno 0.1%).

Optima Telekom je konsolidiran u rezultat HT Grupe od 1. srpnja 2014., u skladu s time njegov doprinos konsolidiran je u rezultat HT Grupe za razdoblje od šest mjeseci u 2014., dok je taj doprinos u 2015. bio za razdoblje od dvanaest mjeseci. Neto učinak doprinosa Optima Telekoma u 2015. u odnosu na 2014. bio je veći za 50 milijuna kuna, a činilo ga je 101 milijun kuna veći doprinos Optima Telekom s trećim stranama i 52 milijuna kuna veći interkompanijski odnosi između društava unutar HT Grupe.

EBITDA nakon jednokratnih stavki

EBITDA nakon jednokratnih stavki povećala se za 50 milijuna kuna, odnosno 19%, na 2.691 milijuna kuna u 2015., ponajprije kao rezultat manjih troškova transformacije i restrukturiranja od 61 milijun kuna (2015.: 91 milijun kuna u odnosu na 2014.: 152 milijuna kuna).

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

Konsolidirana neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela smanjila se za 19.1% na 925 milijuna kuna u 2015. u odnosu na 1.142 milijuna kuna u 2014. Navedeno je smanjenje ponajprije bilo rezultat većeg oporezivanja (180 milijuna kuna), amortizacije (77 milijuna kuna), učinka nekontrolirajućih udjela (21 milijun kuna) kao rezultat konsolidacije Optima Telekoma koji je negativno utjecao na neto dobit HT Grupe i manje EBITDA-e prije jednokratnih stavki (10 milijuna kuna). To je smanjenje bilo djelomično neutralizirano manjim jednokratnim stavkama (troškova otpremnina povezanih s transformacijom i konzultantskih troškova u iznosu od 61 milijun kuna) i većim neto financijskim prihodima (9 milijuna kuna).

Pozitivan doprinos neto financijskih prihoda (9 milijuna kuna) u prvom je redu bio rezultat većih financijskih prihoda (18 milijuna kuna), koji su ponajprije bili posljedica većih tečajnih dobitaka, i manjih financijskih troškova (1 milijun kuna). Taj je pozitivan doprinos bio djelomično neutraliziran manjim rezultatom od ulaganja u zajednički pothvat (10 milijuna). Optima Telekom pridonio je u ukupnom odstupanju povećanjem neto financijskih prihoda u iznosu od 16 milijuna kuna.

Optima Telekom pridonio je neto dobiti HT Grupe nakon nekontrolirajućih udjela s dobiti od 4 milijuna kuna u 2015., dok je u 2014. pridonio gubitkom u iznosu od 1 milijun kuna.

FINANCIJSKI POLOŽAJ

Bilanca

Ukupna vrijednost imovine povećana je za 1.7% u odnosu na kraj prošle godine, prvenstveno zbog povećanja dugotrajne imovine djelomično zbog dobrovoljne promjene računovodstvene politike vezano uz troškove elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI) prava služnosti i prava puta.

Ukupni dionički kapital i rezerve povećani su s 11.276 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2014. na 11.641 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2015., kao rezultat realizirane neto dobiti za 2015. u iznosu od 925 milijuna kuna i isplate dividende u svibnju 2015. u iznosu od 573 milijuna kuna. Povećanje dioničkog kapitala za 940 milijuna kuna bilo je rezultat djelomičnog ponovnog ulaganja dobiti za 2014.

Ukupne dugoročne obveze smanjene su za 99 milijuna kuna, odnosno 15.1%, prvenstveno zbog smanjenja dugoročnih obveza za kapitalizirane ugovore o sadržaju i prijenos obveza po predstecajnim nagodbama Optima Telekoma u kratkoročne obveze zbog dospjeća.

Ukupne kratkoročne obveze smanjene su za 28 milijuna kuna na 1.882 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2015., prvenstveno zbog rezerviranja za otpremnine.

Tijek novca

Tijek novca iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

U odnosu na 2014., neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti porastao je za 3.1%. uglavnom zbog poboljšanog upravljanja radnim kapitalom prvenstveno potraživanjima od kupaca i manje plaćenim porezom.

U odnosu na 2014., neto novčani tijek iz investicijskih aktivnosti povećao se za 54.3%, prvenstveno kao rezultat značajno većeg priljeva od dospjele finansijske imovine (uglavnom od oročenih depozita i REPO sporazuma).

Neto novčani tijek iz finansijskih aktivnosti veći je za 10.5% prvenstveno zbog manje isplate dividende u 2015.godini.

KAPITALNA ULAGANJA

Realizacija kapitalnih ulaganja na razini HT Grupe bila je 1.473 milijuna kuna u 2015. godini što je za 36.9% više, odnosno za 397 milijuna kuna više nego u 2014. godini.

U području mreže i IT-a, u 2015. godini fokus je bio na dalnjem razvoju mrežne infrastrukture, povećanju kapaciteta i dostupnosti širokopojasnog pristupa, te provedbi IP transformacije s ciljem osiguranja kontinuitet poslovanja i dugotrajne održivosti tržišnog položaja.

Ulaganjima u postojeću optičku pristupnu mrežu omogućen je FTTH pristup za 171.3k domaćinstva. Pored toga, nastavljeno je s ulaganjima u bakrenu pristupnu mrežu te je 96.3% lokacija pristupnih čvorova opremljeno VDSL opremom i završeno je šest projekata modernizacije pristupne mreže sa značajnim skraćivanjem pristupne petlje.

Nastavljen je razvoj širokopojasne pokretne mreže kroz povećanje pokrivenosti, kapaciteta, podesivosti i radnih učinaka širokopojasnih pokretnih usluga. Povećana je propusnost pri preuzimanju do 225 Mbit/s na području LTE1800 pokrivanja Zagreba, te na ostatku LTE 1800 područja pokrivanja do 150 Mbit/s. Ukupno 4G pokrivanje stanovništva povećano, s 45.3% koncem 2014., na 65.0% do kraja 2015. godine. Nezavisna usporedna mjerenja u lipnju potvrdila su HT mobilnu mrežu kao najbolju, s najvećom 3G i 4G pokrivenošću u Hrvatskoj, te najkvalitetnijim pružanjem govornih i podatkovnih usluga (P3 Best in Test certifikat). Na kraju 2015. godine HT ostvario je pokrivenost stanovništva u zatvorenom prostoru 3G mrežom od 77%.

Implementacija platforme za usluge u potpunosti utemeljene na IP-u bila je strateški prioritet transformacije poslovanja u razdoblju od 2012. do 2015. U prosincu 2015. PSTN mreža je u potpunosti migrirana na IP.

Kao dio strateške orientacije za daljnje poboljšanje korisničkog iskustva i kvalitete mobilnih usluga, implementiran je cijeli niz novih rješenja (Traffic, Magamon, CEM).

U području IT-a fokus je bio na tehnološkoj realizaciji poslovnog modela digitalnog društva i transformaciji modela on-line poslovanja s ciljem omogućavanja buduće digitalizacije i kompanijskih ušteda. U domeni podrške poslovnom portfelju implementirani su napredni modeli konvergencije kroz nove tarifne opcije čime je omogućena jedinstvena administracija korisnika te jedan račun za sve usluge.

HT je nastavio s konsolidacijom IT infrastrukture, s posebnim naglaskom na virtualizaciju poslužitelja i modernizaciju sustava za pohranu podataka. Ovom konsolidacijom ostvareno je povećanje efikasnosti u području obrade računa i pripreme podataka za izvješćivanje i do 60%, povećana je stabilnost sustava, te su ostvarene znatne uštede u održavanju infrastrukture kao i smanjenje potrošnje električne energije.

Pan IP program

Pritisak konkurenčije, smanjenje prihoda i sve kraći životni ciklus proizvoda su glavni izazovi za sve telekomunikacijske operatore u EU, pa je DT osnovao unutar grupe transformacijski program pod nazivom "PAN IP". Pristup provedbe temelji se na načelu intenzivne međudržavne i krosfunkcionalne suradnje kao odgovor na velike izazove u rascjepanim telekomunikacijskim tržištima u EU. Telekomunikacijski operateri s velikih tržišta kao npr. AT & T, Verizon i sl., kao i OTT igrači (npr. Google, Skype, WhatsApp, itd.) napadaju glavna tržišta s međunarodno centralizirane proizvodnje i nude više nego ikad osnovne telekomunikacijske usluge s izrazitom brzinom inovacija.

Ti izazovi se ne mogu više rješavati samo na nacionalnoj razini. U svjetlu globalnog natjecanja, digitalni suverenitet se može postići samo uz ujedinjene napore. Stoga su centralizirana i virtualizirana proizvodnja glavni trendovi u telekomunikacijskoj industriji.

HT sudjeluje u Pan IP Programu Deutsche Telekoma, konceptu pan-europske mreže kroz koju se gradi zajednička produkcija usluga za DT-ova europska društva čiji su pružaju usluge nepokretni i pokretne telefonije. Integrirani produksijski model koji znači integraciju deset proizvodnja u jednu Paneuropsku proizvodnju, treba osigurati sinergije u razvoju i tehnološko vodstvo, a prilagođeni proizvodi će biti lokalno dostupni, služiti će potrebama lokalnog tržišta i stvarati nove poslovne modele.

Paneuropska proizvodnja podrazumijeva ciljanu mrežnu/IT arhitekturu temeljenu na virtualnim tehnologijama. Fokus je na lokalne potrebe korisnika gdje pojedina društva grupe grade pojedinačne proizvode na temelju pristupa "uzmi i odaberi (pick-and-choose).

Prvu paneuropsku uslugu, VPN u oblaku, razvili su stručnjaci iz HT-a, a pokrenuta je istovremeno u tri zemlje: Hrvatskoj, Mađarskoj i Slovačkoj.

Kao dio PanIP programa, Deutsche Telekom osniva PanNet društva u ostalim europskim državama. U okviru ovog procesa, u 2015. godini društva su već osnovana, u Grčkoj, Poljskoj, Mađarskoj i Hrvatskoj, a direktor svakog pojedinog PanNet društva je glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije lokalnog društva.

PanNet društvo je društvo imovine, u vlasništvu ima „PAN-NET Test Lab“, opremu za provođenje svih potrebnih ispitivanja softvera i hardvera nabavljenih od vanjskih dobavljača.

U Hrvatskoj je DT osnovao PanNet Društvo u listopadu 2015. pod nazivom Deutsche Telekom PanNet d.o.o. za usluge u Zagrebu. Centralno PanNet društvo u Bratislavu djeluje kao jedinstvena točka za kontakt u vezi sa svim operativnim pitanjima lokalnih PanNet društava, proizvodima i uslugama, te vodi akcijski plan za proizvode i upravlja njime.

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

Objavljivanje

Nakon finansijske konsolidacije Optima Telekoma u rezultate HT Grupe počevši od trećeg tromjesečja 2014., poslovni segmenti HT Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške i konsolidirani segment Optime.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije, te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije, te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenta i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Segment Privatnih korisnika

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihodi od govornih usluga	1.823	1.555	-14.7%
Prihodi od negovornih usluga	1.776	1.782	0.3%
Ostali prihodi od usluga ¹⁾	43	45	3.2%
Terminalna oprema	214	230	7.4%
Razno ¹⁾	84	165	95.4%
Prihod	3.942	3.776	-4.2%
Troškovi redovnog poslovanja	1.254	1.166	-7.1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2.687	2.611	-2.8%

¹⁾ U 2015. godini prihodi od opomena i kamata su prikazani u Ostalim prihodima od usluga, isti su za 2014. prebačeni iz Razno (-37 milijuna kuna) u Ostale prihode od usluga (+37 milijuna kuna)

Iskon, Combis, KDS i E-tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju istu strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirani segment Optime uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma finansijskim rezultatima HT Grupe prema istoj strukturi izješćivanja koja se upotrebljava za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima koji su prikazani kao cijeloviti iznos pod stavkom Razni prihodi. Prema pravilu „Kineskog zida“ kojega je uveo regulator, pristup podacima Optima Telekoma je ograničen. Stoga se izvršava samo finansijska konsolidacija, dok nefinansijski ključni pokazatelji učinka nisu uključeni u ostvarenja HT Grupe.

U finansijskim izješćima, izješćuju se segmenti HT Grupe na temelju doprinosa EBITDA-e prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.

Segment Poslovnih korisnika – kraj godine

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Prihodi od govornih usluga	876	769	-12.3%
Prihodi od negovornih usluga	1.028	963	-6.3%
Ostali prihodi od usluga ¹⁾	648	742	14.5%
Terminalna oprema	83	100	20.3%
Razno ¹⁾	109	144	31.9%
Prihod	2.745	2.718	-1.0%
Troškovi redovnog poslovanja	1.352	1.364	1.0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.393	1.353	-2.9%

¹⁾ U 2015. godini prihodi od opomena i kamata su prikazani u Ostalim prihodima od usluga, isti su za 2014. prebačeni iz Razno (-26 milijuna kuna) u Ostale prihode od usluga (+26 milijuna kuna)

Mreža i Funkcije podrške – kraj godine

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	113	96	-15.3%
Troškovi redovnog poslovanja ¹⁾	1.523	1.501	-1.4%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1.411	-1.406	0.3%

¹⁾ Troškovi redovnog poslovanja su prilagođeni za 2014. zbog dobrovoljne promjene računovodstvene politike koja se odnosi na troškove Elektroničke Komunikacijske Infrastrukture (EKI) u 2015.

Segment Optima konsolidirano – kraj godine

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Razno	221	425	92.0%
Prihod	221	425	92.0%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	11	2	-80.6%
Troškovi redovnog poslovanja	110	203	85.1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	123	224	82.3%

Napomena: Financijski rezultati Optima Telekoma konsolidiraju se od 1. srpnja 2014. Stoga doprinos Optima Telekoma u 2014. uključuje rezultat za razdoblje od šest mjeseci, dok u 2015. uključuje rezultat za cijelu godinu. Konsolidirani segment Optime ne uključuje ukupan učinak konsolidacije Optime jer su interne transakcije na strani HT-a d.d. i Iskona uključene u segmente poslovnih i privatnih korisnika. Uzimajući u obzir učinak internih transakcija, neto doprinos Optima Telekoma prihodima HT Grupe za 2015. iznosio je 296 milijuna kuna, dok je za 2014. iznosio 149 milijuna kuna. Odgovarajući doprinos Optima Telekoma EBITDA-i prije jednokratnih stavki za 2015. iznosio je 106 milijuna kuna, dok je za 2014. iznosio 57 milijuna kuna.

Poveznica računa dobiti i gubitka po segmentima s EBITDA-om HT grupe – kraj godine

u milijunima kuna	2014.	2015.	% promjene 15./14.
Rezultat po segmentima (EBITDA Doprinos)			
Segment Privatnih korisnika	2.687	2.611	-2.8%
Segment Poslovnih korisnika	1.393	1.353	-2.9%
Mreža i funkcije podrške ¹⁾	-1.411	-1.406	0.3%
Segment Optima konsolidirano	123	224	82.3%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	2.793	2.783	-0.4%
Jednokratne stavke	152	91	-39.8%
Ukupna EBITDA	2.641	2.691	1.9%

¹⁾ Mreža i funkcije podrške su prilagođeni za 2014. zbog dobrovoljne promjene računovodstvene politike koja se odnosi na troškove Elektroničke Komunikacijske Infrastrukture (EKI) u 2015.

KORPORATIVNA ODGOVORNOST

Korporativna odgovornost

Održivo poslovanje je sastavni dio HT-a jer ugled bilo koje kompanije ovisi o puno više čimbenika nego što je kvaliteta, cijena ili posebnosti njenih proizvoda i usluga. Jednako su važni i odnosi kompanije prema zaposlenicima, korisnicima, dobavljačima i investitorima, prema okolišu i društvu u kojem posluje.

Sustav vrijednosti koje Grupa promiče definiran je kroz Vodeća načela Društva. Ona nam daju smjernice koje trebamo slijediti u svakodnevnom radu, a promiču etičko ponašanje, međusobno uvažavanje, timski rad, učinkovitije postizanje najboljih rezultata, otvoreno izražavanje mišljenja, preuzimanje odgovornosti i stvaranje okruženja koje potiče, prepoznaje i cjeni izvanredne rezultate.

Usklađenost sa zakonima i drugim propisima, pridržavanje internih pravila i Kodeksa ponašanja osnova su odgovornog korporativnog upravljanja.

Vanjska revizija HT-ovog Integriranog sustava upravljanja okolišem, zdravljem i sigurnošću na radu, kao dijela Sustava integriranog upravljanja DT AG-a, uspješno je provedena u skladu sa zahtjevima normi ISO 14001 i OHSAS 18001 u listopadu 2015. godine te potvrdila integraciju brige o okolišu u sve relevantne radne procese i visoku svjesnost svih zaposlenika o važnosti zaštite okoliša.

Odgovornost prema društvu

Donacije i sponzorstva

Zajedničko obilježe svih humanitarnih aktivnosti HT-a je fokus na projektima trajnih vrijednosti koji uključuju tehnologiju, obrazovanje, humanitarno djelovanje i ekologiju. Među najistaknutijim donacijskim projektima je godišnji natječaj „Zajedno smo jači“ putem kojeg se doniraju sredstva za projekte od posebnog značenja za zajednicu.

HT ima ključnu ulogu u razvoju društva znanja potpomažući okupljanja znanstvenih stručnjaka kao što su WinDays, konferencija MIPRO, Combis konferencija, Cisco konferencija, i druga događanja povezana s telekomunikacijskim sektorom.

HT je usko povezan s akademskom zajednicom, posebice s Fakultetom elektrotehnike i računarstva. U skladu sa svojim opredjeljenjem za odgovorno poslovanje naše Društvo promiče prijenos znanja te fokusira ovu dugogodišnju suradnju na zajednički projektni rad, znanstveno-istraživačku i razvojnu djelatnost.

U 2015. godini među kandidatima Fakulteta elektrotehnike i računarstva odabrali smo šest stipendista, koje tijekom studija uključujemo u život kompanije. Svaki stipendist dobiva stipendiju i mentora koji mu pomaže u izradi diplomskog rada.

Partnerstvo s Muzejom suvremene umjetnosti nastavljeno je i 2015. godine dodjelom osme po redu godišnje nagrade T-HTnagrada@msu.hr za najbolje djelo hrvatske suvremene umjetnosti.

I u 2015. godini sponzorski smo podržali šest filmskih festivala: ZagrebDox, Pula Film Festival, Motovun Film Festival, Vukovar Film Festival, MAXtv filmomanija i Zagreb Film Festival.

Osmu je godinu zaredom tportal raspisao natječaj za književnu nagradu roman@tportal.hr u vrijednosti od 50.000 kuna. Pisac Zoran Malkoč osvojio je glavnu nagradu za svoj roman „Roki Raketa“.

Peto izdanje Telekom Electronic Beats Festivala Zagreb 2015, svojim novim konceptom, trajanjem od dva dana na dvanaest lokacija, sa šesnaest partnera, te dvadeset i jednim izvođačem privuklo je mnoštvo posjetitelja nastupima nekih od najatraktivnijih izvođača elektronske glazbe.

Hrvatski Telekom bio je glavni sponzor tech showa Bug Future Show 2015 te je podržao najveće regionalno startup natjecanje Idea Knockout te jednom timu osigurao odlazak na najveći svjetski sajam potrošačke elektronike CES 2016, te izlagački stand na sajmu.

Odgovornost prema zaposlenicima

Fokus na internom dijeljenju znanja kao ključnom faktoru u aktivnostima razvoja zaposlenika zadražan je i u 2015. te je uspješno nastavljena realizacija kreativnih razvojnih programa poput HT Akademija, HT-treneri, Edukacija prema Vašem izboru, Kvartalna timska radionica, e-learning i Rast.

Postizanje optimalnih rezultata jedna je od najcjenjenijih kompetencija u kompaniji te svi zaposlenici imaju definirane ciljeve u okviru procesa upravljanja učinkom.

Mišljenje naših zaposlenika nam je važno te smo i u 2015. proveli veliko istraživanje zadovoljstva zaposlenika koje je fokusirano na sve čimbenike koji utječu na predanost zaposlenika: zadovoljstvo poslom, nadređenim, poznavanje strategije, razumijevanje i prihvatanje promjena, zadovoljstvo mogućnostima za profesionalni razvoj. Veliki dio istraživanja posvećen je zdravlju i stresu na poslu. Istraživanje smo upotpunili i fokus grupama kako bi dobili i kvalitativne podatke o svim onim područjima na koja su nam rezultati istraživanja pokazali da bi ih trebalo unaprijediti.

Kako bi zaposlenicima olakšali rad u dinamičnoj telekom industriji i upravljanje stresom, definirane su i već u 2015. implementirane mjere i akcije promocije zdravlja, upravljanje stresom i očuvanjem ravnoteže privatnog i poslovnog života. Osim pilot projekta „Petak u papučama“ koji omogućuje rad od kuće, te fleksibilnog radnog vremena naš intranet portal „Zdravko“ intenzivno promovira brigu o zdravlju i prevenciju bolesti. Vježbe na radnom mjestu, edukativni članci o zdravlju, a i besplatne kino karte ili ulaznice za utakmice samo su neke od aktivnosti našeg „Zdravka“.

U 2015. godini dobili smo i Mamforce certifikat - priznati znak kvalitete koji poslodavcima potvrđuje kompetencije u provo-

đenju obiteljski odgovorne i rodno osviještene politike upravljanja ljudskim potencijalima.

Odgovornost prema korisnicima

U fokusu svih aktivnosti HT-a nalazi se korisnik. Briga o korišćkom iskustvu je stvaranje kvalitetnih usluga, naprednijih tehnologija i pozitivnih kontakata s korisnikom.

2015. godinu HT je stoga posvetio upravo korisniku te značajno unaprijedio iskustvo podrške te dodatno prilagodio usluge potrebama korisnika na najnaprednijoj tehnologiji.

HT kontinuirano prati zadovoljstvo korisnika uz korištenje TRI*M metodologije i komentara korisnika koje koristi za una-predjeđenje svojih usluga i iskustva korisnika.

Našim korisnicima pruža se podrška 24/7/365, putem telefona, e-maila, pošte, telefaksa i društvenih mreža. Društvene mreže predstavljaju jedan od najučinkovitijih i najdirektnijih kanala komunikacije.

Mjesta kontakta u pozivnom centru i dučanu imaju ključnu ulogu u održavanju kvalitetnih odnosa s našim korisnicima. Iz tog razloga za naše korisnike razvijamo usluge koje uvelike olakšavaju njihov kontakt s nama te povećavaju zadovoljstvo. U 2015. smo uveli Povratni poziv, besplatnu uslugu koja umjesto korisnika čeka na javljanje agenta te ga povratno poziva u trenutku dolaska na red. Još jedno inovativno rješenje je i Čekalica, SMS redomat koji korisniku u pokretu omogućuje najavu dolaska u dučan i procijenjeno vrijeme dolaska na red.

Osim 24-satne podrške putem svih kanala, korisnicima je dostupan i samouslužni servis za otklon smetnje, jedinstven na hrvatskome tržištu. ViTo je virtualni tehničar koji omogućava on-line dijagnostiku i otklon smetnje u samo nekoliko minuta za korisnike fiksnih usluga Hrvatskog Telekoma.

Dostupnost brzog interneta strateška je smjernica Hrvatskog Telekoma koji svakodnevno povećava pokrivenost brzim 3G i 4G mrežama, te nudi najveću dostupnost obje mreže u Hrvatskoj.

Hrvatski Telekom je u veljači 2015. godine napravio iskorak i udvostručio maksimalnu brzinu u svojoj mobilnoj 4G mreži sa 75 Mbit/s na 150 Mbit/s. Svojim investicijama HT diktira tempo razvoja brzog mobilnog interneta četvrte generacije pa je tako u studenome 2015. godine dodatno potvrdio poziciju tehnološkog lidera i prvi u Hrvatskoj omogućio brzinu prijenosa podataka u 4G mobilnoj mreži od čak 225 Mbit/s. Sukladno finansijskim rezultatima HT-a za 2015., ostvarena je pokrivenost 4G mrežom za 65% populacije.

Hrvatski Telekom uspješno je okončao opsežan proces IP transformacije - modernizacije svoje fiksne telekomunikacijske mreže, u sklopu koje su fiksni telefonski priključci svih njegovih korisnika migrirani na IP (Internet protokol) tehnologiju. HT je treći telekom u Europskoj uniji koji je sve svoje korisnike i usluge prebacio u all-IP mrežno okruženje. Ovim iskorakom HT je potvrdio lidersku poziciju na hrvatskom tržištu, stvorivši preduvjete za pružanje kvalitetnije usluge korisnicima, za razvoj

naprednih usluga budućnosti, kao i za istinsku konvergenciju fiksnih i mobilnih telefonskih te podatkovnih usluga.

Smart City kao projekt HT-a unutar šireg područja tzv. Interneta stvari označava prednosti korištenja informacijsko-komunikacijskih (ICT) rješenja i digitaliziranih procesa usmjerenih ka poboljšanju efikasnosti upravljanja u gradu, povećanje kvalitete života građana te postizanje ušteda. Projekt je rezultatima već sad dokazao kako su gradovi i županije spremni za tehnologiju, i to kroz moderniziranu evidenciju zbrinjavanja otpada (tzv. waste management), analitički pregled prometnih i turističkih trendova (uslugu Heat Maps), informatiziranu mrežu e-punionica (e-mobility), digitalizirano poslovanje gradskih službi (npr. e-račun, efikasno upravljanje dokumentima u oblaku, sustav za kontrolu ulaza i izlaza u dječjim vrtićima i sl.) te vodeća rješenja u javnoj rasvjeti, parkingu, prometu, nadzoru kakvoće zraka te povećanju energetske učinkovitosti građova, sve promatrano, analizirano i kontrolirano centralno putem zajedničke platforme pametnog grada (IoT platform).

Odgovornost prema dobavljačima

HT primjenjuje Program održive nabave, na temelju kojeg se u cijeloj Grupi kupuju proizvodi i usluge. Grupa nastoji dobiti optimalnu vrijednost uzimajući u obzir faktore kao što su cijena, kvaliteta, dostupnost i funkcionalnost, utjecaj proizvoda i/ili usluge na okoliš, socijalni aspekti, radni uvjeti i ljudska prava. Program održive nabave uključuje upravljanje opskrbnim lancem s obzirom na socijalne i ekološke rizike i mogućnost dugoročne koristi za Društvo, odabir dobavljača u skladu s jasno definiranim minimalnim standardima (uključujući Socijalnu povelju ili konvencije Međunarodne organizacije rada) i redovite provjere kojima se osigurava usklađenost poslovanja.

Odgovornost prema okolišu

HT nastoji poticati među svojim zaposlenicima jačanje ekološke svijesti. Većina zaposlenika je prošla tečaj o zaštiti okoliša, a novi zaposlenici prolaze ekološku obuku u okviru procesa uvođenja u posao.

Vozni park HT-a konstantno se obnavlja i modernizira, a u njemu se nalazi i oko 70 vozila na pogon ukapljenim naftnim plinom koji se smatra ekološki najprimjerijem pogonskim gorivom.

U okviru cilja transformacije poslovanja kroz automatizaciju, digitalizaciju i pojednostavljenje poslovnih procesa, količina zbrinutog i recikliranog papirnog otpada iznosila je 95 tona, što je oko 25% manje u odnosu na 2014. godinu.

Osim redovnog prikupljanja rabljenih uređaja u T-Centrima, u 2015. godini je nastavljen i program otkupa starih mobilnih uređaja od korisnika u okviru kojeg korisnici mogu dobiti popust pri kupnji novog uređaja. Kao jedina telekomunikacijska kompanija u Hrvatskoj certificirana prema ISO 14001 standardu za upravljanje okolišem, HT se fokusirao na implementaciju zelenih tehnologija u telekomunikacijama.

Projekt promicanja energetske učinkovitosti na korporativnoj razini nastavljen je u 2015. Apsolutni iznos potrošnje električne energije u 2015. odnosu na 2014. godinu pokazao je

smanjenje, pri čemu ključne inicijative za uštede uključuju učinkovite sustave klimatizacije i napajanja, modernizaciju televizualne opreme, optimizaciju portfelja nekretnina i obnovu nekretnina u vlasništvu HT-a u skladu s načelima energetske učinkovitosti, veće korištenje IT resursa te niz drugih aktivnosti koje pridonose ekonomičnoj potrošnji energije. Također, 14 vjetro-solarnih sustava proizvodilo je u 2015. godini električnu energiju za bazne stanice mobilnih mreža HT-a.

HT je u 2015. godini nastavio energetske revizije i energetske certifikacije svojih zgrada u cilju poboljšanja energetske učinkovitosti portfelja nekretnina. Ukupno su certificirane 54 tehničke i uredske zgrade s prosječnom energetskom klasom D, što je zadovoljavajuće s obzirom na godinu i vrstu pojedine gradnje, u prvom redu zahvaljujući kvaliteti redovnog održavanja i ugrađenih materijala i opreme.

Odgovorno poslovanje u društвima u vlasniшtvu HT-a

Combis

Combis svoju odgovornost prema društvenoj zajednici uvijek nastoji prožeti kroz sve aspekte društveno odgovornog poslovanja naglašavajući svoju podršku humanom aspektu poslovanja. Stoga već godinama nastojimo potpomognuti razvoj edukacije, zdravlja i kulture. Tijekom 2015. godine putem donacija i sponzorstava Combis je podržao različite

projekte koji obuhvaćaju humanitarno djelovanje, unaprjeđenje i razvoj edukacije, poticanje urbane kulture te razmjenu znanja kroz hrvatske i regionalne ICT konferencije.

Visoka je očekivanja opravdala 9. Combis konferencija koja se ove godine pod krovnom temom 'Osjeti digitalno. Živi digitalno' održala u Šibeniku gdje je okupila 400 sudionika iz Hrvatske i regije. Combis konferencija okupila je i rekordan broj sponzora i medijskih pokrovitelja, što je značajan pokazatelj kvalitete i vrijednosti ovog tradicionalnog okupljanja, kao i sve izraženije potrebe da se upravo pomoću ICT-a potaknu pozitivnija gospodarska kretanja.

S ciljem poticanja pozitivne i motivirajuće radne atmosfere u poslovnom okružju Combisa, početkom rujna 2015. godine otvorili smo 'Zen room', prostor namijenjen svim djelatnicima koji se žele opustiti, neformalno družiti ili pronaći inspiraciju za nove ideje tijekom radnog vremena. Prostor za druženje i opuštanje zaposlenika Combisa opremljen je stolom za stolni tenis, stolnim nogometom, pikadom, stolicom za masažu, i od prosinca PlayStationom4.

Iskon

Sponsorska platforma „Iskonovci, zaljubljeni u dobre projekte“ u 2015. godini uključivala je inicijative i manifestacije s područja međunarodne autorske glazbe, dizajna te ostalih kreativnih industrija. Svi podržani projekti dijele Iskonove vrijednosti: inovativnost, hrabrost, iskrenost i različitost.

KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

ODGOVORNOST

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVATNOJ DOBITI

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se konsolidirana financijska izvješća za svaku finansijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU”), tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva Hrvatski Telekom d.d. i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih finansijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih finansijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;

- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih finansijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno prepostaviti hoće li Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati finansijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila konsolidirana finansijska izvješća za izdavanje dana 9. veljače 2016. godine.

Hrvatski Telekom d.d.
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

9. veljače 2016. godine

Potpisano u ime Grupe,

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave i glavni direktor

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima i Upravi društva Hrvatski Telekom d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih finansijskih izvještaja Hrvatski Telekom d.d. i njegovih podružnica ("Grupa") koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine te konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te bilješke koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridr-

žavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su konsolidirani finansijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka. Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u konsolidiranim finansijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih finansijskih izvještaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, konsolidirani finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 9. veljače 2016.

John M. Gasparac
Član Uprave

Tamara Mačašović
Ovlašteni revizor

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVATNOJ DOBITI

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	Bilješke	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna Ispravljeno
Prihodi od osnovne djelatnosti	4	6.919	6.908
Ostali prihodi	4	98	124
Troškovi prodane robe, materijala i energije	5	(1.272)	(1.165)
Troškovi usluga	6	(710)	(782)
Troškovi osoblja	8	(1.023)	(1.128)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		88	90
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	7	(1.492)	(1.415)
Ostali troškovi	9	(1.409)	(1.407)
Dobit iz osnovne djelatnosti	4	1.199	1.225
Financijski prihodi		53	36
Financijski troškovi		(88)	(90)
Financijski troškovi – neto		(35)	(54)
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	15	4	14
Dobit prije poreza na dobit		1.168	1.185
Porez na dobit	10	(227)	(47)
Dobit godine		941	1.138
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu			
Stavke koje se neće reklassificirati u sveobuhvatnu dobit			
Ponovna mjerena obveza za primanja poslije prestanka zaposlenja		-	1
Stavke koje bi se mogle reklassificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		2	3
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		2	4
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		943	1.142
Dobit godine pripisuje se:			
Vlasnicima Društva		925	1.143
Nekontrolirajući interes		16	(5)
		941	1.138
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		927	1.147
Nekontrolirajući interes		16	(5)
		943	1.142
Zarada po dionici			
Osnovne i razrijeđene, iz neprekinutog poslovanja za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	11	11.30 kuna	13.95 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvješća.

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

Na dan 31. prosinca 2015. godine

	Bilješke	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna	1. siječnja 2014. milijuni kuna
			Ispravljeno	Ispravljeno
Imovina				
Dugotrajna imovina				
Nematerijalna imovina	12	1.651	1.722	1.365
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	5.558	5.521	5.516
Ulaganje u nekretnine	14	57	56	54
Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	15	399	395	398
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	16	591	289	196
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	98	121	126
Bankovni depoziti	19	43	51	21
Odgođena porezna imovina	10	46	51	60
Ukupna dugotrajna imovina		8.443	8.206	7.736
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	17	105	115	115
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	1.219	1.240	1.251
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja		272	264	149
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit		7	286	206
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	16	78	338	384
Bankovni depoziti	19	780	1.200	947
Novac i novčani ekvivalenti	19	3.175	2.192	2.039
Ukupna kratkotrajna imovina		5.636	5.635	5.091
UKUPNA IMOVINA		14.079	13.841	12.827

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2015. godine

	Bilješke	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna	1. siječnja 2014. milijuni kuna
			Ispravljeno	Ispravljeno
KAPITAL I OBVEZE				
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	24	9.823	8.883	8.189
Zakonske rezerve	25	444	409	409
Rezerve iz tržišne vrijednosti		4	2	(1)
Zadržana dobit	26	1.193	1.816	2.103
Ukupno		11.464	11.110	10.700
Nekontrolirajući interes		177	166	-
Ukupni kapital i rezerve		11.641	11.276	10.700
Dugoročne obveze				
Rezerviranja za ostale obveze i troškove	23	56	62	62
Posudbe	32	279	305	-
Obveze prema zaposlenicima	22	12	9	70
Prihod budućih razdoblja	21	2	26	4
Ostale obveze	20	151	195	143
Obveze za finansijske najmove	32	11	7	-
Odgođena porezna obveza	10	45	50	2
Ukupne dugoročne obveze		556	654	281
Kratkoročne obveze				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	20	1.693	1.671	1.668
Rezerviranja za ostale obveze i troškove	23	82	123	53
Obveze za finansijske najmove	32	4	3	-
Prihodi budućih razdoblja	21	103	111	120
Obveze po kreditima	32	-	3	5
Ukupne kratkoročne obveze		1.882	1.911	1.846
Ukupne obveze		2.438	2.565	2.127
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		14.079	13.841	12.827

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvješća.

Potpisali u ime Grupe 9. veljače 2016. godine:

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave HT-a i glavni direktor

Dr. Kai-Ulrich Deissner
Član Uprave HT-a i glavni finansijski direktor

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	Bilješke	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
			Ispravljeno
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza na dobit		1.168	1.185
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	7	1.492	1.415
Prihod od kamata		(16)	(15)
Trošak kamata		50	59
Dobit od otuđenja imovine		(11)	(3)
Udio u dobiti ulaganja u zajednički pothvat	15	(4)	(14)
Smanjenje zaliha		11	1
Smanjenje / (povećanje) potraživanja i predujmova		18	(79)
Povećanje obveza i obračunatih troškova		13	177
Povećanje / (smanjenje) obveza prema zaposlenicima	22	1	(62)
(Smanjenje) / povećanje rezerviranja		(44)	35
Ostale negotovinske stavke		12	3
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.366	2.293
Ulagačke aktivnosti			
Izdaci za kupnju dugotrajne imovine		(990)	(939)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		25	13
Kupnja finansijske imovine raspoložive za prodaju i depozita		(616)	(1.114)
Primici od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju i depozita		974	1.031
Kupnja osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	19	(1.407)	(798)
Primici od osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	19	1.438	550
Primici od kamata		18	16
Primici od dividendi	15	-	17
Akvizicija podružnica – neto stečeni novac	3	-	7
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima		(558)	(1.217)
Finansijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda	26	(573)	(737)
Otplate za radio frekvenčijski spektar, ugovore za sadržaj i EKI		(212)	(154)
Ostale finansijske otplate		(34)	(16)
Otplate MCI		(8)	
Otplata najnova i kredita	24	(4)	(22)
Neto novčani tijekovi korišteni u finansijskim aktivnostima		(831)	(929)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		977	147
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		2.192	2.039
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		5	6
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	19	3.174	2.192

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvješća

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 24)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 25)	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Zadržana dobit milijuni kuna (bilješka 26)	Ukupno milijuni kuna	Nekontrolirajući interes	Ukupan kapital
Stanje na dan 1. siječnja 2014. godine	8.189	409	(1)	2.103	10.700	-	10.700
Dobit godine	-	-	-	1.143	1.143	(5)	1.138
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	1	4	-	4
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	1.144	1.147	(5)	1.142
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 26)	-	-	-	(737)	(737)	-	(737)
Povećanje kapitala	694	-	-	(694)	-	-	-
Stjecanje podružnice (bilješka 3)				-	-	171	171
Stanje na dan 31. prosinca 2014. godine	8.883	409	2	1.816	11.110	166	11.276
Dobit godine	-	-	-	925	925	16	941
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	2	-	2	-	2
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	2	925	927	16	943
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 26)	-	-	-	(573)	(573)	-	(573)
Povećanje kapitala	940	35	-	(975)	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Povećanje dioničkog kapitala temeljem ugovora o predstečajnoj nagodbi	-	-	-	-	-	3	3
Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine	9.823	444	4	1.193	11.464	177	11.641

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvješća.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine

1. Korporativne informacije

Hrvatski Telekom d.d. („HT“ ili „Društvo“) je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom Europe B.V. koje drži 51% temeljnog kapitala Društva (Njegov 100%-tni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding B.V. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom AG). Dakle, Deutsche Telekom AG je krajnje matično društvo.

Registrirana adresa ureda Društva je Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine bio je 4.951 (31. prosinca 2014. godine: 5.340).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 4.

Konsolidirana finansijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine odobrена su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 9. veljače 2016. godine. Ova konsolidirana finansijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovackim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana finansijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koji je odobrila EU. Konsolidirana finansijska izvješća su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu koji se poziva na MSFI-je koji je odobrila EU.

Konsolidirana finansijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke finansijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 16) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Konsolidirana finansijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama („HRK“) koja je valuta objavljivanja Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim finansijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna osim ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana finansijska izvješća uključuju finansijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. i sljedećih ovisnih društava koja zajedno čine HT Grupu:

Društvo	Zemlja	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	Vlasnički udjel
Combis d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%	
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	100%	100%	
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%	
E-tours d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%	
Optima Telekom d.d.	Republika Hrvatska	19.02%	19.11%	

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Usvojene računovodstvene politike su sukladne prošlogodišnjim osim ako drugačije nije navedeno i objavljeno.

a) Novi i izmjenjeni standardi koje je Grupa usvojila

Grupa je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2015. godine usvojila sljedeće nove i dopunjene MSFI-je koje je odobrila Europska unija i koji su relevantni za finansijske izvještaje Grupe:

- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2010. do 2012. godine se sastoje od promjena na sedam standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16 i MRS 28 te MRS 24).
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2011. do 2013. godine se sastoje od promjena na četiri standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 13 te MRS 40).
- Planovi definiranih primanja: doprinosi zaposlenika – dodaci MRS-u 19

Usvajanje ovih izmjena nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Oobjavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2015. godine i koje Grupa nije ranije usvojila. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće finansijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

- MSFI 9 Finansijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerjenje i prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite. U prosincu 2014. godine, Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde unio je daljnje promjene u pravila klasifikacije i mjerjenja te je uveo novi model umanjenja vrijednosti. Uvođenjem ovih promjena, MSFI 9 je sada dovršen.

Uprava Grupe je procijenila sljedeće moguće efekte primjene novog standarda MSFI 9 na svoje finansijske izvještaje:

- Grupa ne očekuje da će nova pravila o klasifikaciji, mjerjenju i prestanku priznavanja imati utjecaj na njihovu finansijsku imovinu i obveze.
- Također neće biti nikakvog učinka na iskazivanje finansijskih obveza Grupe budući da novi zahtjevi isključivo utječe na iskazivanje finansijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Grupa nema takvih obveza.
- Nova pravila računovodstva zaštite neće imati utjecaja na finansijske izvještaje jer Grupa nema takvih angažmana.
- Novi model umanjenja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka. Grupa još nije procijenila utjecaj novih pravila na svoja rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Grupa će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti međunarodni računovodstveni standard (MRS) 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca – tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojma rizika i koristi.

Subjekti će moći birati između potpune retroaktivne primjene ili buduće primjene s dodatnim objavama.

Grupa planira usvojiti standard s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije. Poput mnogih drugih telekomunikacijskih društava Grupa očekuje da će standard imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Grupe, prvenstveno u sljedećim slučajevima (ovisno o poslovnom modelu):

- U slučaju angažmana s više elemenata (primjerice ugovor za mobilne usluge uz kojeg dolazi i mobilni uređaj) i u sklopu kojih se subvencionirani element dostavlja unaprijed, veći dio ukupne naknade pripisuje se unaprijed dostavljenoj komponenti (mobilni uređaj) te zahtjeva ranije priznavanje prihoda. To dovodi do priznavanja takozvane ugovorne imovine – potraživanja koje proizlazi iz ugovora s korisnikom koji s pravnog stajališta još nije stupio na snagu, u izvještaju o finansijskom položaju. Osim toga, to dovodi do većeg prihoda od prodaje proizvoda i robe i manjeg prihoda od pružanja usluga.
- Buduća kapitalizacija i raspodjela troškova za provizije od prodaje (troškovi stjecanja korisnika) tijekom procijenjenog razdoblja zadržavanja korisnika.
- Povećanje ukupne imovine kod prve primjene standarda zbog kapitalizacije ugovorne imovine i troškova stjecanja korisnika.

Grupa ima složeno poslovanje i informacijske sustave pa je Grupa 2015. godine počela ulagati potrebne napore u razvoj i provedbu novih računovodstvenih politika, procjena i procesa kako bi osigurala usklađivanje s tim novim standardom. Očekuje se nastavak tih napora do kraja 2016. godine. To znači da se u ovom trenutku ne može donijeti razumna kvantitativna procjena učinaka tog novog standarda na postojeće politike priznavanja prihoda Grupe.

- Metoda udjela u nekonsolidiranim finansijskim izvještajima – Dodaci MRS-u 27 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

MRS 27 trenutno subjektima omogućuje iskazivanje njihovog ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva po trošku ili kao finansijsku imovinu u nekonsolidiranim finansijskim izvještajima. Dodaci uvode metodu udjela kao treću opciju. Za svaku kategoriju ulaganja (podružnice, zajednički pothvati i pridružena društva) moguće je zasebno odabrati. Subjekti koji žele početi koristiti metodu udjela moraju to učiniti retroaktivno. Grupa ne očekuje

promjene u načinu računovodstvenog iskazivanja ulaganja u podružnice u svojim nekonsolidiranim finansijskim izvještajima. Grupa će navedeni dodatak usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

- MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

Novim se standardom utvrđuju pravila priznavanja, mjerjenja, prezentiranja i objave najmova. Kod svih najmova najmoprimac ostvaruje pravo na upotrebu imovine na početku najma, kao i pravo na financiranje ako se najamnina plaća u ratama. Stoga se MSFI-jem 16 ukida klasificiranje najmova u operativne ili finansijske najmove, kao što se zahtjevalo MRS-om 17, i umjesto toga uvodi se jedinstveni model računovodstva najmoprimeca. Najmoprimeri će u računu dobiti i gubitka morati priznati: a) imovinu i obveze za sve najmove duže od 12 mjeseci, osim u slučaju niske vrijednosti odnosne imovine, i b) amortizaciju unajmljene imovine odvojeno od kamate obračunate na obveze za najam. U MSFI-ju 16 u značajnoj se mjeri preuzimaju računovodstveni zahtjevi za najmodavce iz MRS-a 17. Stoga će najmodavci i dalje klasificirati svoje najmove u operativne ili finansijske najmove te svaku od te dvije vrste najma iskazuju na drugačiji način. Grupa trenutačno procjenjuje utjecaj izmjena na svoje finansijske izvještaje. Grupa će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i prepostavke

Pri izradi finansijskih izvješća Grupe, menadžment je koristio određene procjene i prepostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđenih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove prepostavke i procjene može rezultirati značajnim izmenama knjigovodstvene vrijednosti odnosne imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne prepostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o finansijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj finansijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskeih sporova i regulatornih postupaka i sporu oko vlasništva distributivne telekomunikacijske kanalizacije koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava ili prestankom priznavanja povezane imovine. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučila treba li i koji iznos troškova rezervirati u finansijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 23 i 28. Promjene u ovim prosudbama moguće bi imati značajan utjecaj na finansijska izvješća Grupe.

Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućno-

sti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne prepostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtjeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjejkova uporabe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po ubičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz srednjoročnog finansijskog plana, a nakon tog planskog razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem prikladnih stopa rasta. Nadoknadi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka, kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 12 i 13.

Korisni vijek trajanja imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskuštu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenošć procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u prepostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena, budući da uključuje prepostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Grupe. Nadalje, s obzirom na značajan udjel imovine Grupe koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih prepostavki mogao bi biti značajan za finansijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu korisnog vijeka te iznosa troška amortizacije, s nepromjenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Utjecaj na dobit nakon poreza, milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2015. godine	+10	103
	-10	(107)
Godina završena 31. prosinca 2014. godine	+10	100
	-10	(108)

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje testira goodwill na umanjenje vrijednosti. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 12). Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala da knjigovodstvena vrijednost jedinica koje stvaraju novac 'poslovni' i 'privatni' značajno premašuje njihov nadoknadivi iznos. U slučaju jedinice koja stvara novac 'Optima Telekom', razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što su smanjenje rasta prihoda za 10%, povećanje troškova za 10% ili promjene omjera kapitalnih ulaganja i prihoda) sa svim ostalim varijablama nepromijenjenima, može rezultirati umanjenjem vrijednosti do 90 milijuna kuna.

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom

Prilikom zaključivanja da stečeni brand ima neograničen korisni vijek, Grupa se vodila činjenicom da brand predstavlja cijeli segment poslovanje se odnosi na operatera sa dokazanom i održivom potražnjom za svojim proizvodima i uslugama na adekvatno uspostavljenom tržištu. Brand je povijesno građen kroz izdatke za korisnički marketing i promociju. Grupa je razmotrila i druge čimbenike kao što je sposobnost da nastavi štititi zakonska prava koja proizlaze iz branda na neodređeno vrijeme i odsutnost bilo kakvih konkurenčnih čimbenika koji bi mogli ograničiti životni vijek branda. Grupa očekuje kontinuirane ekonomske koristi od stečenog branda u budućnosti. Međutim, strateška odluka da se povuče marketinšku potporu brandu ili slabljenje branda kao posljedica promjena u preferencijama potrošača moglo dovesti do umanjenja vrijednosti u budućnosti. Također, razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što je promjena prihoda za 10% i promjena royalty relief stope za 0.1%) može rezultirati umanjenjem vrijednosti branda do 9 milijuna kuna.

Dobrovoljna promjena računovodstvene politike

Tijekom 2015. godine, Društvo je dobrovoljno promijenilo računovodstvenu politiku o tretmanu troškova koji se odnose na prava puta i prava služnosti za električnu komunikacijsku infrastrukturu (EKI). Utvrđeno je da EKI ugovori zadovoljavaju kriterije kapitalizacije kao nematerijalna imovina, prije nego da se tretiraju kao najam, zbog činjenice da Društvo nema drugih prava na korištenje zgrada ili zemljišta na kojima se nalazi EKI, osim instalacija, održavanja i popravka infrastrukture. Društvo je ranije priznavalo navedena prava kao operativni najam, a troškove kao troškove razdoblja u kojem su nastali.

Prema novoj računovodstvenoj politici, nematerijalna imovina se početno priznaje po trošku. Trošak nabave je jednokratni trošak sklapanja ugovora te druge naknade koje se smatraju neizbjegnjima. Razdoblje u kojem nije moguće otkazati ugovor iznosi najmanje tri

godine te se plaćanja proizašla iz ugovora smatraju neizbjegnjima zbog pretpostavki da neće doći do značajne promjene tehnologije i fizičkog ustroja komunikacijske mreže u tom razdoblju, te da Društvo ne može promijeniti trase niti pronaći druge lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Procjena razdoblja od 3 godine u kojem nije moguće otkazati ugovor objašnjena je u bilješci 2.3.

Društvo smatra da priznavanje takvih troškova, koji se odnose na prava puta i prava služnosti za EKI kao nematerijalna imovina rezultira u prikladnijoj prezentaciji financijskog položaja te pruža relevantnije informacije. Računovodstveni tretman EKI troškova razlikuje se unutar telekomunikacijske industrije, ali Društvo smatra da je trenutna računovodstvena politika prikladnija budući da je usklađena s politikama koje primjenjuje Deutsche Telekom AG.

Ispravak grešaka iz prethodnih razdoblja:

I. Računovodstveni tretman ugovora za sadržaj

U prethodnim razdobljima Optima Telekom (ovisno društvo u Grupi) nije diskontirala iznos dugoročnih obveza i nematerijalne imovine koja proizlazi iz ugovora o sadržaju nakon početnog priznavanja.

II. Klasifikacija obvezno konvertibilnog zajma (MCL)

U 2015. godini ovisno društvo Optima Telekom je detaljno pregledalo MCL i zaključilo da su uvjeti ugovora pogrešno tumačeni. Optima ima mogućnost, a ne ugovornu obvezu, podmiriti MCL s novčanom uplatom te obje ugovorne strane imaju opciju konverzije za podmirenje zajma u dionice Optime po jednakoj fiksnoj cijeni u bilo kojem trenutku tijekom ugovorenog trajanja zajma – opcija konverzije je vlasnički instrument. Opcija podmirenja novčanom uplatom smatrala se neznačajnom odrednicom instrumenta zato što će konverzija uvijek biti in-the-money za jednu ugovornu stranu. Kao posljedica, MCL zajam je pogrešno tretiran kao dugoročna obveza, a ne kao dio glavnice. Iz perspektive ovih konsolidiranih financijskih izvještaja, instrument koji se početno priznao po vrijednosti reklassificiran je iz obveze u glavnici te je prikazan kroz nekontrolirajući interes (povećanje nekontrolirajućeg interesa za 41 milijun kuna i smanjenje dugoročnih obveza za isti iznos).

III. Klasifikacija dugoročnih obveza prema dobavljačima

U prethodnim razdobljima Optima Telekom pogrešno je klasificirala određene reprogramirane obveze prema dobavljačima kao posudbe, koje se trebaju prikazati kao dugoročne obveze prema dobavljačima s produljenim uvjetima plaćanja.

Financijske informacije – utjecaj ispravka

Promjena računovodstvene politike primjenila se retroaktivno, te je Grupa ispravila usporedne podatke za svako prikazano razdoblje kao da je nova računovodstvena politika oduvijek primjenjivana. Dodatno, Grupa je ispravila greške za sva usporedna razdoblja prikazana u izvještaju. Utjecaji na financijske informacije su kako slijede:

Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	2014. godina Izvešteno	Promjena računovodstvene politike	Ispravak greške - ugовори за sadržaj	Ispravak greške - MCL i obveze	2014. godina Ispravljeno
Pozicija	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Ostali troškovi	(1.413)	6	-	-	(1.407)
Amortizacija i umanjena vrijednost dugotrajne imovine	(1.411)	(4)	-	-	(1.415)
Finansijski troškovi	(88)	(2)	-	-	(90)

Ispravci provedeni na 2014. godini nisu utjecali na zaradu po dionici.

Izvješće o finansijskom položaju	1. siječnja 2014. godine Izvešteno	Promjena računovodstvene politike	Ispravak greške - ugовори za sadržaj	Ispravak greške - MCL i obveze	1. siječnja 2014. godine Ispravljeno
Pozicija	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Nematerijalna imovina	1.358	7	-	-	1.365
Ostale dugoročne obveze	138	5	-	-	143
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.666	2	-	-	1.668

	31. prosinca 2014. godine Izvešteno	Promjena računovodstvene politike	Ispravak greške - ugовори за sadržaj	Ispravak greške - MCL i obveze	1. siječnja 2014. godine Ispravljeno
Pozicija	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Nematerijalna imovina	1.716	16	(10)	-	1.722
Ostale dugoročne obveze	184	12	(28)	27	195
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.619	4	18	30	1.671
Posudbe (dugoročne)	380	-	-	(75)	305
Finansijski najmovi (dugoročni)	-	-	-	7	7
Nekontrolirajući interes	125	-	-	41	166
Posudbe (kratkoročne)	36	-	-	(33)	3
Finansijski najmovi (kratkoročni)	-	-	-	3	3

Izvješće o novčanim tijekovima	2014. godina, Izvešteno	Utjecaj na promjenu	2014. godina, Ispravljeno
Pozicija	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	1.411	4	1.415
Troškovi kamata	57	2	59
Otplata po EKI ugovorima	(164)	(6)	(170)

Reklasifikacije

U 2015. godini, Društvo je promijenilo način prezentiranja određenih pozicija u informacijama o segmentima. Radi usklađe prikaza usporednih razdoblja s podacima prikazanim u 2015. godini, reklasificirane su sljedeće pozicije u finansijskim izvješćima za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2014. godine:

Informacije o segmentima	2014. godina, Izvešteno	Utjecaj na promjenu	2014. godina, Ispravljeno
Pozicija	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Privatni			
Prihodi od usluga	3.606	38	3.644
Ostali prihodi	122	(38)	84
Poslovni			
Prihodi od usluga	2.526	26	2.552
Ostali prihodi	135	(26)	109

Navedene promjene su napravljene kako bi se opomene i zatezne kamate prikazale unutar pozicije prihodi od usluga.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobit iz osnovne djelatnosti

Dobit iz osnovne djelatnosti određena je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koja nose kamatu, udjel u dobiti ili gubitku od pridruženog društva te zajedničkog pothvata, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cijelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovna spajanja i goodwill

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira subjekt, kada Grupa je izložena, ili ima pravo na, promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma od kojeg je kontrola prenesena na Grupu, te se prestaju konsolidirati od datuma prestanka kontrole.

Grupa primjenjuje metodu računovodstva stjecanja za iskazivanje poslovnih spajanja. Prenesena naknada prilikom stjecanja ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva i ulaganju Grupe. Prenesena naknada uključuje i fer vrijednost imovine ili obveza nastalih iz aranžmana potencijalnih naknada. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajaju početno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja. Grupa priznaje svaki nekontrolirajući interes u stečenom društvu na osnovi metode stjecanja u etapama, ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine subjekta koje se stječe. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se kao trošak razdoblja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranja ulaganja u subjekt koji se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz sveobuhvatnu dobit.

Bilo koja potencijalna naknada koju Grupa prenese priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade koja se smatra imovinom ili obvezom priznaju se u skladu s MRS-om 39 ili kao prihodi i troškovi ili kao promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Potencijalna naknada koja se klasificira kao kapital se ne mjeri ponovno već se kasnije podmirenje evidentira unutar kapitala.

Goodwill se početno mjeri kao razlika između prenesene naknade i iznosa nekontrolirajućeg interesa u stečenom subjektu u odnosu na fer vrijednost prepoznate stečene neto imovine. Ukoliko je naknada niža od fer vrijednosti stečene neto imovine, razlika se priznaje u izješću o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Međukompanijske transakcije, stanja, prihodi i rashodi iz transakcija sa subjektima unutar Grupe se eliminiraju. Dobici i gubici iz međukompanijskih transakcija priznati u imovini također se eliminiraju. Računovodstvene politike podružnica izmijenjene su gdje je to potrebno kako bi se osigurala konzistentnost u politikama unutar Grupe.

c) Ulaganje u pridruženo društvo

U finansijskim izješćima Grupe ulaganje u pridruženo društvo (uobičajeno ulaganje uz vlasnički udjel u iznosu od 20% do 50% glasačkih prava) u kojima Grupa ima značajan utjecaj vodi se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Prema metodi udjela, ulaganje se početno priznaje po trošku nabave, a sadašnja vrijednost se uvećava ili umanjuje za udjel u dobiti ili gubitku nakon datuma stjecanja. Procjena vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

Kad udjel Grupe u gubicima pridruženog društva postane jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva.

Nerealizirani dobici iz transakcija između Grupe i njezinog pridruženog društva eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

d) Ulaganje u zajednički pothvat

Grupa ima udjel u zajedničkom pothvatu koji je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udjel u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U finansijskim izješćima Grupe eliminira se udjel Grupe u nerealiziranim dobicima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

Kad udjel Grupe u gubicima zajedničkog pothvata postane jednak ili veći od njezinog udjela u zajedničkom pothvatu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime zajedničkog pothvata.

Nerealizirani dobici iz transakcija između Grupe i njezinog zajedničkog pothvata eliminiraju se do visine udjela Grupe u zajedničkom pothvatu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupu, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumulirani amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnej metodi ti-

jekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije razmatra se jednom godišnje na kraju svake finansijske godine.

Amortizacija telekomunikacijske dozvole počinje se obračunavati u trenutku kada je dozvola stečena i spremna za korištenje, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku uporabe dozvole.

Grupa priznaje troškove sadržaja kao nematerijalnu imovinu na početku trajanja ugovora. Grupa je utvrdila slijedeće uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se ugovori s pružateljima sadržaja mogli priznati kao nematerijalna imovina: trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine, trošak je određen ili odrediv, ugovorena prava moraju biti trajna i troškovi iz ugovora su neizbjegni. Prznata imovina po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori sadržaja koji ne zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao trošak i prikazani su unutar "ostalih troškova" u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa je promijenila računovodstvenu politiku za tretman prava služnosti i prava puta za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu iz operativnog troška u nematerijalnu imovinu zbog zadovoljenih kriterija za kupljeno pravo u trenutku potpisivanja ugovora o pravu služnosti ili dobivanju certifikata za pravo puta. Grupa će prikazivati kupljena prava kao nematerijalnu imovinu i finansijsku obvezu, budući da su kupljena prava kapitalizirana na period od tri godine. Pripadajuća ukaluirana kamata se prikazuje kao trošak od kamata unutar pozicije finansijski prihod/trošak.

Korisni vjekovi uporabe nematerijalne imovine su kako slijede:

Dozvole i prava

Radiofrekvencijski spektar u 2100 MHz frekvencijskom području	15 godina
Radiofrekvencijski spektar u 900/1800 MHz frekvencijskim područjima	13 godina
Radiofrekvencijski spektar u 800 MHz frekvencijskom području	11-12 godina
Prava služnosti za Distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju (DTK)	3 godine
Softver, sadržaj i ostala imovina	2-5 godina
Korisnička baza	7 godina
Brand	Neograničen
Dugoročni ugovori s kupcima	1,5-7 godina

Imovina u pripremi se ne amortizira.

Goodwill nastaje stjecanjem ovisnih društava. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem raspoređuje se na jedinice koje stvaraju novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja. Goodwill i imovina s neograničenim korisnim vijekom se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u uporabi jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica)

manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u narednim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwilla na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 12.

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadowoljava kriterije priznavanja kao imovine, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Naknadni izdaci za imovinu koji zadovoljavaju kriterije priznavanja, priznaju se kao imovina ili dodatak imovini, a održavanje i popravci terete troškove u razdoblju u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti ako ih ima.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno.

Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi.

Korisni vjekovi uporabe novostečene imovine su kako slijede:

Gradjevinski objekti	10-50 godina
Telekomunikacijska postrojenja i oprema	
Kablovi	8-18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Ostalo	2-15 godina
Oprema kod korisnika (CPE)	7 godina
Alati, vozila, IT, uredska i ostala oprema	4-15 godina

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

Dobici i gubici od otuđenja određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju u okviru ostalih troškova u računu dobiti i gubitka.

g) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Društvo se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajanu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe 10 do 50 godina (2014.: 10 do 50 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos prepostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

h) Umanjenje vrijednosti imovine**Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine**

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknадiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadići iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tijek (jedinice koja stvaraju novac). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvešćivanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja se provodi kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće moći naplatiti sve dospjele iznose prema ugovoru. Značajne finansijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja ili finansijske reorganizacije, te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, kao i povjesna naplativost, smatraju se pokazateljima da je potrebno umanjenje vrijednosti potraživanja. Vrijednosno usklađenje se provodi prema procjeni naplativosti. Iskњiženje iz evidencije kratkotrajnih potraživanja provodi se u slučaju kada je dužnik likvidiran ili na drugi način prestao posloвати; kada je po konačnoj sudskoj presudi izgubljen sudski spor ili u slučaju zastare potraživanja.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u sveobuhvatnoj dobiti prebacuje se iz kapitala u sveobuhvatnu dobit. Ukipanje umanjenja vrijednosti vlasničkih in-

strumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti. Ukipanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provodi kroz sveobuhvatnu dobit ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u sveobuhvatnoj dobiti.

i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove koji su nužni da se obavi prodaja. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Telefonski uređaji često se prodaju za nižu cijenu od nabavne a u svezi s promocijskim akcijama kako bi se pridobili novi i/ili zadržali postojeći pretplatnici s minimalnim ugovorenim razdobljem. Ti gubici prilikom prodaje opreme se evidentiraju u trenutku prodaje ukoliko je uobičajena prodajna cijena viša od nabavne vrijednosti telefonskog uređaja. Ukoliko je uobičajena prodajna cijena niža od nabavne vrijednosti, razlika se priznaje odmah kao umanjenje vrijednosti.

j) Potraživanja

Potraživanja od kupaca odnose se na prodanu robu i izvršene usluge u redovnom poslovanju. Ukoliko se naplata očekuje u roku kraćem od jedne godine, klasificiraju se kao kratkotrajna imovina. Ukoliko se naplata očekuje u razdoblju dužem od jedne godine, prikazuju se kao dugotrajna imovina. Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvešća o finansijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u sveobuhvatnoj dobiti u sklopu finansijskih prihoda odnosno finansijskih rashoda.

Rezultat i finansijski položaj svih društava unutar Grupe (gdje niti jedna nije u valuti u hiperinflacijskom gospodarstvu) koja imaju funkcionalnu valutu različitu od valute objavljivanja preračunavaju se u valutu objavljivanja kako slijedi:

- (a) imovina i obveze svakog pojedinog izvešća o finansijskom položaju preračunavaju se po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvešća o finansijskom položaju;
- (b) prihodi i troškovi svakog pojedinog izvešća o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se po prosječnom tečaju Hrvatske narodne banke; i
- (c) sve nastale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

l) Najmovi

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac svrstavaju se kao poslovni najmovi. Plaćanja po osnovi poslovnih najmova (umanjen za poticaje primljene od za-

kupodavca) terete sveobuhvatnu dobit na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme, gdje Grupa zadržava gotovo sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma po fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i financijske troškove. Odgovarajuće obveze po najmu, umanjena za troškove financiranja, uključene su u posudbe. Kamatni dio finansijskog troška tereti sveobuhvatnu dobit tijekom trajanja najma na način da se postigne ista periodična kamatna stopa na preostalo stanje obveze za svako razdoblje. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni finansijskim najmom amortiziraju se tijekom razdoblja najma ili vijeka uporabe ovisno o tome što je kraće.

Financijski najmovi kapitaliziraju se s početkom najma, po nižem od fer vrijednosti unajmljene imovine ili sadašnje vrijednosti minimalnih iznosa plaćanja najma. Obveza za najam, umanjenja za finansijske troškove, prikazana je u kratkoročnim i dugoročnim obvezama. Svako plaćanje podijeljeno je na obvezu i finansijski trošak. Imovina koja je u finansijskom najmu se amortizira tijekom korisnog vijeka trajanja te imovine ili razdoblja trajanja najma, ako nije izvjesno da će Društvo postati vlasnikom imovine na kraju razdoblja najma.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođene poreze. Odgođeni porezi računaju se koristeći metodu obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe finansijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit na datum izvješćivanja.

Odgođeni porez određuje se pomoću stopa poreza na dobit koje su na snazi ili obznanjene na datum finansijskog izvješća i očekuje se da će ih se primijeniti kada se odgođena porezna imovina ostvari ili se odgođena porezna obveza podmiri.

Mjerjenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvješćivanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna obveza nastaje na temelju oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, osim odgođene obveze kod koje je trenutak ukidanja privremenih razlika kontroliran od strane Društva, te je vjerojatno da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti. Općenito Društvo nije u mogućnosti kontrolirati ukidanje privremene razlike za pridružena društva.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne imovine i tekućih poreznih obveza i gdje se odgođena porezna imovina i obveze odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast ili na istom poreznom subjektu ili različitim poreznim subjektima u kojima postoji namjera da se podmiri iznose na neto osnovi.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit (ili raspuštanje odgođenih poreznih obveza) biti dosta da bi se privremene razlike mogle iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze u izvješću o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada postoji vjerojatnost da će na raspolažanju biti dosta da oporeziva dobit u odnosu na koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina.

Tekući i odgođeni porezi terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili tereće-ne, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa osigurava isplate ostalih dugoročnih primanja zaposlenicima (bilješka 22). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina. Definiranu obvezu primanja zaposlenih računa neovisni aktuar na godišnjoj osnovi korištenjem metode projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u izvješću sveobuhvatnoj dobiti odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica uskladjeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Trošak kamate izračunava se primjenom diskontne stope na neto stanje obveze za definirane naknade i fer vrijednost imovine plana. Taj trošak je uključen u trošak primanja zaposlenih u računu dobiti i gubitka.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u Grupu i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade isključujući popuste kod pružanja usluga te poreze i carine. Grupa je procijenila svoje finansijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključila da se ponaša kao principal u svim ugovorima s izuzetkom davanja na korištenje svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama koje svojim korisnicima pruža usluge s dodanom vrijednošću. U tom slučaju, Grupa se ponaša kao agent.

Prihodi od nepokretne telefonije uključuju prihode od priključnih pristojbi, mjesecne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u nepokretnoj telefoniji. Prihod od priključnih pristojbi priznaje se ravnomjerno kroz buduća razdoblja ovisno o procijenjenom vijeku trajanja korisničkog priključka. Procijenjeni vijek trajanja u 2015. godini iznosio je 6 godina (2014. godina: 7 godina).

Prihodi od veleprodaje uključuju prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatere, te prihoda od korištenja infrastrukture od strane drugih operatera.

Prihodi od davanja na korištenje svoje infrastrukture operaterima koje pruža usluge s dodanom vrijednošću prikazuju se na neto osnovi. Prihodi se isključivo odnose na iznos primljene provizije.

Treće strane koje koriste telekomunikacijsku mrežu Grupe uključuju roaming korisnike drugih davatelja usluga i ostale pružatelje telekomunikacijskih usluga koji terminiraju ili prenose pozive u mrežu Grupe. Ovi veleprodajni prihodi od (dolaznog) prometa uključeni su u prihode od glasovnih i neglasovnih (podatkovna i internet) usluga te se priznaju u razdoblju korištenja. Udjel priznatih prihoda često se plaća drugim operaterima (međupovezivanje) za korištenje njihove mreže, gdje je primjenjivo. Prihodi i troškovi tih tranzitnih poziva su prikazani bruto u finansijskim izvješćima jer je Grupa dobavljač principal tih usluga putem vlastite mreže, slobodno određujući cijene usluga te se priznaju u razdoblju korištenja.

Prihodi od mobilne telefonije uključuju prihode od mjesечne naknade i razgovora „postpaid“ korisnika, razgovora „prepaid“ korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u pokretnoj mreži Grupe, prodaju mobilnih uređaja, prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom, prihode od kratkih i multimedijalnih poruka te prihode od podatkovnog prometa.

Prihodi od neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su iskoristi. Prije njihovog iskoristenja priznati su kao odgođeni prihodi. Prihod od prodaje električne energije priznaje se po fer vrijednosti u razdoblju pružanja usluge kupcima.

Grupa nudi određene produkte koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu). Za proekte koji se sastoje od više elemenata, prihod za svaku od identificiranih računovodstvenih jedinica mora se priznati zasebno. Ukupna ugovorna naknada raspoređuje se na pojedine elemente na osnovi njihove relativne fer vrijednosti (npr., izračunava se udjel fer vrijednosti svakog elementa u ukupnoj fer vrijednosti paketa). Relativna fer vrijednost pojedinog elementa ograničena je veličinom ukupne naknade koja se naplaćuje kupcu, čije plaćanje ne ovisi o isporuci dodatnih elemenata. Ako se fer vrijednost isporučenih elemenata ne može pouzdano odrediti, ali fer vrijednost neisporučenih elemenata može, ukupna naknada koju daje kupac raspoređuje se tako da se fer vrijednost isporučenih elemenata odredi kao razlika između ukupne naknade i fer vrijednosti neisporučenih elemenata.

Prihodi od interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relayja, ATM-a, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa nepokretnoj liniji, VPN-a i prihode od internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijalne usluge, IP telefona (pristup i promet) i IPTV-a. Prihodi od usluga priznaju se kad su usluge izvršene sukladno ugovorenim odredbama i uvjetima.

Prihodi od ICT-a uključuju prihode od restrukturiranja poslovnih procesa, usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava te dizajniranja i razvoja složenih IT sustava prema specifikaciji klijenta (dizajn i konstrukcija) te WEB poslužitelja. Za pakete usluga, priznavanje prihoda za svaki

od elemenata koji su ugovoreni raspoređuje se na temelju njihovih relativnih fer vrijednosti (tj. omjera fer vrijednosti svakog elementa i ukupne fer vrijednosti isporučenog paketa usluga).

Prihodi od usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja ugovora. Prihodi od ugovora o utrošenom vremenu i materijalu priznaju se po ugovorom određenim cijenama i nastalim direktnim troškovima. Prihodi od ugovora o održavanju proizvoda priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja isporuke.

Kod ugovora s fiksnom cijenom o dizajniranju i izgradnji čiji ishod je moguće pouzdano procijeniti, prihodi i troškovi ugovora općenito se priznaju metodom stupnja dovršenosti. Procjene se revidiraju, te mogu rezultirati povećanjem ili smanjenjem procijenjenih prihoda ili troškova, a uključuju se u sveobuhvatnu dobit za godinu u kojoj je Uprava stekla saznanja o okolnostima koje su nastupile, a koje su dovele do izmjene procjena.

Prihodi od jednokratnih licenci za softver priznaju se na početku razdoblja licence ako su ispunjeni svi kriteriji priznavanja. Prihodi od mjesecnih naknada od licenci za softvere priznaju se na temelju pretplata tijekom razdoblja u kojem klijent ima pravo korištenja licence. Prihodi od održavanja, nespecificiranih nadogradnj i tehničke potpore priznaju se u razdoblju izvršenja, odnosno isporuke.

Prihodi i rashodi povezani s prodajom telekomunikacijske opreme i dodatne opreme priznaju se kad su proizvodi isporučeni, pod uvjetom da ne postoje neispunjene obveze koje utječu na konačno prihvatanje ugovora od strane kupca.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek finansijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine).

Grupa je primjenjivala bodovni program nagrađivanja vjernosti korisnika, T-Club do studenog 2014. godine. U skladu s IFRIC-om 13 bodovi za nagrađivanje vjernosti korisnika priznaju se kao posebne komponente u transakciji prodaje kojom su odobreni. Dio fer vrijednosti primljene naknade raspoređuje se na nagradne bodove i razgraničava se. Odgođeni iznos zatim se priznaje kao prihod kroz razdoblje u kojem su nagradni bodovi iskoristeni.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospijećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

q) Posudbe

Troškovi posudbi, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka, osim onih koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine te se kapitaliziraju. Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti

primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

Obvezno konvertibilni zajam (MCL) klasificiran je kao dugoročna finansijska obveza, te je priznat po nominalnoj vrijednosti koja je približno jednaka njegovoj fer vrijednosti.

r) Finansijska imovina

Osim kredita i potraživanja, sva ostala finansijska imovina Grupe je razvrstana kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju razvrstana je u kratko-trajnu imovinu ako je menadžment ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma izvješća o finansijskom položaju. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Finansijska imovina se početno iskazuje po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za nju, uključujući troškove transakcije.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez umanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o finansijskom položaju. Dobici ili gubici nastali svodenjem na fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u ostalu sveobuhvatno dobit, sve dok se ulaganje ne proda ili otudi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u tom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje u neto dobit ili gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Finansijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu finansijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje finansijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan podmirenja je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Finansijska imovina prestaje se priznavati kada je primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Finansijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

Vrijednosni papiri dobiveni temeljem ugovora o ponovnoj prodaji ("obrnuti repo sporazumi") su u osnovi jamstva ili kolaterali za novac u bankama, te se ne bilježe u bilanci. Povezani iznosi novca u bankama iskazuju se kao osigurani depoziti s dospijećem preko tri mjeseca ili novčani ekvivalenti s dospijećem do tri mjeseca.

s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o finansijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena

priznaje se kao finansijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

t) Nepredviđena imovina i obveze

Nepredviđena imovina ne priznaje se u finansijskim izvješćima. Objavljuje se u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u finansijskim izvješćima. Te obveze objavljaju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odjeljiva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

u) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu i koje se podmiruju u dionicama početno se priznaje po fer vrijednosti na datum do-djele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 34. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma ostvarivanja prava kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o finansijskom položaju uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u sveobuhvatnoj dobiti.

v) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o finansijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u finansijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljaju se u bilješkama uz finansijska izvješća kada su značajni.

w) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima predstavljaju obveze plaćanja kupljenih dobara i usluga od dobavljača u redovnom poslovanju. Klasificirane su kao kratkoročne obveze ukoliko dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom, klasificiraju se kao dugoročne obveze.

x) Isplata dividende

Isplata dividende dioničarima Grupe priznaje se kao obveza u finansijskim izvješćima Grupe u razdoblju u kojem je dividenda odbrojena od strane dioničara Grupe.

y) Zarada po dionici

Zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti raspoložive za isplatu dioničarima Grupe s vremenim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom godine isključujući obične dionice kupljene od strane Grupe koje se drže kao trezorske dionice.

z) Glavnica

Redovne dionice prikazane su kao glavnica. Dionice u vlasništvu Društva prikazuju se kao vlastite dionice i izuzimaju se iz glavnice.

3. Poslovne kombinacije

Tijekom 2014. godine, Grupa je stekla dionice Optima Telekoma d.d. (Optima) sa pravom glasa, kroz predstečajnu nagodbu. Udio u iznosu od 52 milijuna kuna stečen je direktno kroz sudsku odluku o pretvorbi potraživanja u udjel u kapitalu koje je provedeno 18. lipnja 2014. godine. Dodatni udio stečen je kroz obavezno konvertibilni zajam (MCL) instrument u iznosu od 69 milijuna kuna 9. srpnja 2014. godine te je pretvoren u temeljni kapital Optime sukladno odluci Uprave 23. srpnja 2014. godine i odobrenju Nadzornog odbora. Ove dvije transakcije tretirane su kao jedna ovim finansijskim izvješćima.

Ukupan udio Grupe u Optimi iznosi 19.02% na 31. prosinca 2015. godine (31.prosinca 2014. godine: 19.11%). Kontrola nad Optimom uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu s ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Fer vrijednost prepoznatljive imovine i obveza Optima Telekoma na datum stjecanja bili su:

	Fer vrijednost priznata pri stjecanju milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	292
Nekretnine, postrojenja i oprema	337
Dugotrajna finansijska imovina	2
Zalihe	2
Potraživanja od kupaca	80
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i ostala kratkotrajna imovina	22
Novac i novčani ekvivalenti	35
	770
Obveze	
Dugoročne obveze	402
Obveze prema dobavljačima	73
Ostale obveze i odgođeno plaćanje troškova	43
Odgođena porezna obveza	50
	568
Ukupno prepoznata neto imovina po fer vrijednosti	202
Nekontrolirajući interes	(171)
Goodwill nastao stjecanjem	90
Naknada za stjecanje	121

Ukupan trošak stjecanja iznosio je 121 milijun kuna.

Stečena nematerijalna imovina sastoji se od korisničke baze, branda i dugoročnih ugovora.

Goodwill nastao stjecanjem pripisuje se ekonomiji razmjera za koju se očekuje da će se realizirati uglavnom kroz smanjenje troškova i restrukturiranje poslovnih procesa u Optimi.

Nakon datuma stjecanja i naknadne konsolidacije Optime u izvješća Grupe, Optima je sudjelovala u prihodima Grupe sa 221 milijuna kuna te s milijun kuna gubitka u neto dobiti Grupe u 2014. godini. Da se stjecanje dogodilo na početku godine, pro-forma prihodi Grupe iznosili bi 7.133 milijuna kuna dok bi dobit Grupe iznosila 1.133 milijuna kuna.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju s Optimom, na temelju plana finansijskog i operativnog restrukturiranja Optime, u sklopu predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera koje definiraju pravila ponašanja za sudionike koncentracije vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem finansijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom ograničena je na period od četiri godine s početkom od 18. lipnja 2014. godine. Nakon isteka četverogodišnjeg perioda automatski se poništava, bez mogućnosti produljenja. Na dan isteka treće godine, HT mora početi sa postupkom prodaje svih udjela u Optimu, tijekom kojeg će HT imati pravo prodati i udjele u Optimu koje drži Zagrebačka banka.

4. Informacije o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima Grupe određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika, Segment mreže i funkcija podrške te Optima Telekom jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Segment Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenta i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije. Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Segment Optima Telekom uključuje kontribuciju svih funkcija Optime Telekom rezultatu Grupe u istoj izvještajnoj strukturi koja se primjenjuje i za ostale segmente, osim detalja o prihodima koji se objavljaju u kategoriji ostali prihodi. Sukladno ograničenjima koje je uveo regulator, pristup podacima o prihodima Optima Telekoma je ograničen.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije.

Podružnice u stopostotnom vlasništvu Iskon Internet, Combis, KDS i E-tours su konsolidirane u odgovarajućim poslovnim segmentima na koji se odnose.

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Godina završena 31. prosinca 2014. godine	Privatni milijuni kuna	Poslovni milijuni kuna	Mreža i funkcije podrške milijuni kuna	Optima Telekom konsolidirano milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihodi segmenta	3.942	2.745	-	221	6.908
Prihodi od usluga (ispravljeno)	3.644	2.552	-	-	6.196
Prihodi od prodaje robe	214	84	-	-	298
Ostali prihodi (ispravljeno)	84	109	-	221	414
Direktni troškovi – proizvodni	(272)	(236)	-	(42)	(550)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(24)	(62)	-	(3)	(89)
Kontribucijska marža I (ispravljeno)	3.646	2.447	-	176	6.269
Direktni troškovi – neproizvodni	(547)	(657)	-	(5)	(1.209)
Rezultat segmenta (ispravljeno)	3.099	1.790	-	171	5.060
Ostali poslovni prihodi (ispravljeno)	-	-	113	11	124
Ostali poslovni troškovi (ispravljeno)	(447)	(423)	(1.615)	(59)	(2.544)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine (ispravljeno)	-	-	(1.363)	(52)	(1.415)
Dobit iz osnovne djelatnosti (ispravljeno)	2.652	1.367	(2.865)	71	1.225

Godina završena 31. prosinca 2015. godine

Prihodi segmenta	3.776	2.718	-	425	6.919
Prihodi od usluga	3.381	2.474	-	-	5.855
Prihodi od prodaje robe	230	100	-	-	330
Ostali prihodi	165	144	-	425	734
Direktni troškovi – proizvodni	(212)	(197)	-	(92)	(501)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(35)	(23)	-	(3)	(61)
Kontribucijska marža I	3.529	2.498	-	330	6.357
Direktni troškovi – neproizvodni	(529)	(778)	-	(4)	(1.311)
Rezultat segmenta	3.000	1.720	-	326	5.046
Ostali prihodi	-	-	96	2	98
Ostali poslovni troškovi	(411)	(377)	(1.557)	(108)	(2.453)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.401)	(91)	(1.492)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.589	1.343	(2.862)	129	1.199

Prihodi – prema zemljopisnim područjima	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	6.554	6.574
Ostatak svijeta	365	334
	6.919	6.908

Većina imovine Grupe nalazi se u Hrvatskoj. Nitko od vanjskih kupaca Grupe ne predstavlja značajan izvor prihoda.

5. Troškovi prodane robe, materijala i energije

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Troškovi prodane robe	1.078	1.001
Troškovi energije	104	110
Trošak prodane električne energije	48	17
Troškovi materijala	31	37
Trošak prodaje aranžmana	11	-
	1.272	1.165

6. Troškovi usluga

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	298	375
Međusobno povezivanje u inozemstvu	202	174
Ostale usluge	210	233
	710	782

7. Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	903	913
Amortizacija nematerijalne imovine	566	469
	1.469	1.382
Gubitak od umanjenja vrijednosti	23	33
	1.492	1.415

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 12, 13 i 14.

8. Troškovi osoblja

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Bruto plaće bez doprinosa iz plaća	604	683
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća	177	199
Doprinosi iz plaća	148	168
Troškovi otpremnina (bilješka 23)	91	137
Dugoročna primanja zaposlenih	3	(59)
	1.023	1.128

9.Ostali troškovi

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Troškovi licenci	324	206
Usluge održavanja	311	319
Najamnina (bilješka 27)	134	179
Troškovi promidžbe	114	116
Prodajne naknade	99	93
Ugovori o djelu	79	85
Vrijednosno uskladjenje potraživanja od kupaca – neto (bilješka 18)	61	89
Pozivni centri i korisnička podrška	49	42
Poštanski troškovi	40	46
Ostali porezi i doprinosi	39	40
Obrazovanje i savjetovanje	33	68
Dnevnice i ostali putni troškovi	13	20
Osiguranje	11	13
Vrijednosno uskladjenje zaliha	6	6
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	1	1
Ostali troškovi	95	84
	1.409	1.407

10. Porez na dobit

a) Porez na dobit	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	227	41
Odgođeni porezni rashod	-	6
	227	47
 b) Uskladjenje poreza na dobit i porezne stope		
	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	1.168	1.185
Porez na dobit od 20% (domaća stopa)	234	237
Porezni utjecaji od:		
Reinvestirana dobit koja nije predmet oporezivanja	-	(191)
Prihodi koji nisu predmet oporezivanja	(1)	(7)
Porezna uskladjenja prethodnih godina	-	(3)
Porezno nepriznati troškovi	4	5
Porezni učinak prenesenog poreznog gubitka za kojeg nije priznata odgođena porezna imovina	(11)	1
Ostalo	1	7
	227	47
Efektivna porezna stopa	19.43%	3.97%

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina i obveze priznate u:	31. prosinca 2015.	(odobrenje) / terećenje u 2015. godini	31. prosinca 2014.	(odobrenje) / terećenje u 2014. godini	Stanje nakon akvizicije	Akvizicija podružnice	1. siječnja 2014.
		milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Sveobuhvatnoj dobiti							
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	15	(6)	21	(1)	22	-	22
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	12	1	11	(6)	17	-	17
Ukalkulirane kamate na sudske sporove	2	(1)	3	(1)	4	-	4
Ostalo	17	1	16	(1)	17	-	17
	46	(5)	51	(9)	60	-	60
Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti							
Aktuarski dobici i gubici	-	-	-	-	-	-	-
Odgođena porezna imovina	46	(5)	51	(9)	60	-	60
Sveobuhvatnoj dobiti							
Troškovi minulog rada	-	-	-	-	-	-	-
Alokacija kupovne cijene	42	(5)	47	(3)	50	50	-
	42	(5)	47	(3)	50	50	-
Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti							
Aktuarski dobici i gubici	3	-	3	1	2	-	2
Odgođena porezna obveza	45	(5)	50	(2)	52	50	2

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobiti raspoloživa prema kojoj se odbitne privremene razlike mogu iskoristiti. Odgođena porezna imovina se ne diskontira. Od ukupnog iznosa odgođene porezne imovine, na kratkoročni dio odnosi se 29 milijuna kuna.

Odgođena porezna imovina se javlja s naslova umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, vrijednosnog usklađenja potraživanja i zaliha (materijal, trgovačka roba), ukalkuliranih i rezerviranih troškova te drugih privremenih razlika.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgođene porezne imovine.

U 2015. godini je Porezna Uprava započela porezni nadzor nad HT-om za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine.

Gubici ističu u:	milijuni kuna
2016	95
2017	48
2018	32
	175

varajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Ograničenje od tri godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2017. godina za poreznu obvezu za 2015. godinu. Brojanje tri godine ponovo počinje bilo kojim činom poreznih organa kojemu je namjera naplata poreza, kamate ili kazne do isteka apsolutne zastare od 6 godina.

Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 35 milijuna kuna u odnosu na gubitke koji iznose 175 milijuna kuna, a koji se može prenositi na buduće oporezive dobiti. Ti gubici odnose se na podružnice Grupe za koje se ne zna hoće li imati dovoljno buduće oporezive dobiti za ostvarenje navedene odgođene porezne imovine.

11. Zarade po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vagnim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama po dionici jer ne postoji potencijalne razrijedive redovne dionice ili opcije.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2015. godina	2014. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	925	1.143
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	81.884.604	81.884.604
	11.30 kuna	13.95 kuna

12. Nematerijalna imovina

	Dozvole milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Goodwill milijuni kuna	Investicije u tijeku i ostala imovina milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2014. godine					
Nabavna vrijednost	580	2.874	162	594	4.210
Ispравak vrijednosti	(187)	(2.321)	-	(337)	(2.845)
Neto knjigovodstvena vrijednost	393	553	162	257	1.365
Kretanja tijekom 2014. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	393	553	162	257	1.365
Akvizicija podružnice (Bilješka 3)	6	12	90	274	382
Povećanja	-	172	-	274	446
Prijenosi	-	80	-	(80)	-
Amortizacija tekuće godine	(37)	(258)	-	(174)	(469)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(2)	-	-	(2)
Neto knjigovodstvena vrijednost	362	557	252	551	1.722
Stanje na dan 31. prosinca 2014. godine					
Nabavna vrijednost	593	3.090	252	1.066	5.001
Ispравak vrijednosti	(231)	(2.533)	-	(515)	(3.279)
Neto knjigovodstvena vrijednost	362	557	252	551	1.722
Kretanja tijekom 2015. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	362	557	252	551	1.722
Povećanja	-	182	-	315	497
Prijenosi	-	56	-	(56)	-
Amortizacija tekuće godine	(35)	(294)	-	(237)	(566)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(2)	-	-	(2)
Neto knjigovodstvena vrijednost	327	499	252	573	1.651
Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine					
Nabavna vrijednost	494	3.297	252	1.325	5.368
Ispравak vrijednosti	(167)	(2.798)	-	(752)	(3.717)
Neto knjigovodstvena vrijednost	327	499	252	573	1.651

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine uključeno je pet dozvola za uporabu radiofrekveničkog spektra (bilješke 2.4. e) i 33 b)).

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i korisničke licence.

Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja se sastoji od branda identificiranog tijekom alokacije kupovne cijene prilikom stjecanja Optima Telekoma d.d. (bilješka 3). Knjigovodstvena vrijednost na 31. prosinca 2015. godine je 61 milijun kuna (31. prosinca 2014. godine: nula).

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju 2015. godine odnose se na aplikativni, sistemski te softver za mrežnu tehnologiju i korisničke licence u iznosu od 182 milijuna kuna i kapitalizirane troškovi sadržaja u iznosu od 157 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2015. godine Grupa je umanjila vrijednost dugotrajne nematerijalne imovine u iznosu od 2 milijuna kuna (2014. godina: 2 milijuna kuna).

Otuđenje nematerijalne imovine

Otuđenje nematerijalne imovine prvenstveno se odnosi na otuđenje softvera u bruto iznosu od 100 milijuna kuna (2014. godina: 120 milijuna kuna).

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca Grupe, utvrđene prema poslovnim segmentima. Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Privatni	55	55
Poslovni	107	107
Optima Telekom konsolidirano	90	90
	252	252

Ključne prepostavke korištene za kalkulacije vrijednosti u uporabi su kako slijede:

	Optima Telekom konsolidirano		Privatni		Poslovni	
	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Stopa rasta	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%
Diskontna stopa	10.6%	9.9%	10.03%	9.6%	10.03%	9.6%

Nadoknadi iznos jedinice koja generira novac temeljen je na kalkulaciji vrijednosti u uporabi. Ključne prepostavke na temelju kojih je određena vrijednost u uporabi jedinica koje stvaraju novac odraz su prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja, naročito kretanja prihoda, tržišnog udjela, troškova akvizicije i zadržavanja korisnika, kapitalnih izdataka i stope rasta. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju u kojoj jedinice koje stvaraju novac djeluju. Vagana prosječna stopa rasta je korištena za extrapolaciju novčanih tijekova nakon planiranog razdoblja i primijenjene su diskontne stope nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Troškovi centralnih funkcija (Uprava i administracija) alocirani su između segmenta za svrhe testa umanjenja na bazi interne alokacije sekundarnih troškova, temeljem definiranih planiranih internih proizvoda. Razdoblje predviđanja je 10 godina.

Testiranje umanjenja vrijednosti branda

Optima je registrirala ime i zaštitni znak 'Optima' kao intelektualno vlasništvo. Brand je nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom i godišnje se provodi testiranje umanjenja Branda korišteći engl. Relief from Royalty method. Vrijednost branda predstavlja neto sadašnju vrijednost procijenjenih budućih prihoda od branda, diskontiranih koristeći diskontnu stopu nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Izračun neto sadašnje vrijednosti uzima u obzir razdoblje predviđanja od pet i pol godina zajedno s razdobljem završetka kako bi se izračunala mogućnost branda da ostvari prihode u tom razdoblju. Korištene su stopa rasta projiciranih novčanih tijekova i diskontna stopa iste kao ključne prepostavke korištene u testu umanjenja vrijednosti goodwilla (za detalje vidjeti gore).

13. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti	Telekom postrojenja i oprema	Alati, vozila, IT i uredska oprema	Investicije u tijeku i ostala imovina	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2014. godine					
Nabavna vrijednost	2.213	11.612	1.007	439	15.271
Ispravak vrijednosti	(1.173)	(7.794)	(784)	(4)	(9.755)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.040	3.818	223	435	5.516
Kretanja tijekom 2014. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.040	3.818	223	435	5.516
Akvizicija podružnice (bilješka 3)	16	306	7	8	337
Povećanja	10	377	26	213	626
Prijenosi	38	264	34	(336)	-
Smanjenja	-	(8)	(6)	(2)	(16)
Amortizacija tekuće godine	(93)	(735)	(83)	-	(911)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	(1)	(16)	(6)	(8)	(31)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.010	4.006	195	310	5.521
Stanje na dan 31. prosinca 2014. godine					
Nabavna vrijednost	2.239	12.482	1.009	318	16.048
Ispravak vrijednosti	(1.229)	(8.476)	(814)	(8)	(10.527)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.010	4.006	195	310	5.521
Kretanja tijekom 2015. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.010	4.006	195	310	5.521
Povećanja	14	520	38	401	973
Prijenosi	6	214	12	(232)	-
Smanjenja	(10)	-	(2)	(2)	(14)
Amortizacija tekuće godine	(86)	(746)	(69)	-	(901)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(20)	-	(1)	(21)
Neto knjigovodstvena vrijednost	934	3.974	174	476	5.558
Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine					
Nabavna vrijednost	2.242	12.626	1.036	485	16.389
Ispravak vrijednosti	(1.308)	(8.652)	(862)	(9)	(10.831)
Neto knjigovodstvena vrijednost	934	3.974	174	476	5.558

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 16 milijuna kuna (31. prosinca 2014. godine: 20 milijuna kuna), neto od ispravka vrijednosti u iznosu od 1 milijuna kuna (31. prosinca 2014. godine: 1 milijun kuna).

Početkom 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajaju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva Grupe još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju najmjerava rashodovati ili prodati.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2015. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 21 milijuna kuna (2014. godine: 31 milijuna kuna) uglavnom zbog prelaska na moderniju tehnologiju. Nadoknadivi iznos ove opreme jednak je njenoj procijenjenoj vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o finansijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme prvenstveno se odnosi na otuđenje telekomunikacijske opreme, starih alata, IT, uredske opreme i vozila u bruto iznosu od 650 milijuna kuna (2014. godina: 522 milijuna kuna).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stećena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem Zakona o razdvajajuću Hrvatske pošte i telekomunikaciju i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Grupe smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potreb-

nu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave HT-a od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb i grad Split predstavljaju veći dio problema) koji mogu imati materijalan utjecaj na finansijska izvješća u slučaju da HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na taj dio DTK-a. Menadžment HT-a smatra da je vjerojatnost nastanka navedenih okolnosti vrlo malo vjerojatna. Stoga u ovim finansijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 812 milijuna kuna (31. prosinca 2014. godine: 816 milijuna kuna).

14. Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine
milijuni kuna

Stanje na dan 1. siječnja 2014. godine

Nabavna vrijednost	97
Ispravak vrijednosti	(43)
Neto knjigovodstvena vrijednost	54

Kretanja tijekom 2014. godine

Početna neto knjigovodstvena vrijednost	54
Povećanja	4
Amortizacija tekuće godine	(2)
Neto knjigovodstvena vrijednost	56

Stanje na dan 31. prosinca 2014. godine

Nabavna vrijednost	101
Ispravak vrijednosti	(45)
Neto knjigovodstvena vrijednost	56

Kretanja tijekom 2015. godine

Početna neto knjigovodstvena vrijednost	56
Povećanja	3
Amortizacija tekuće godine	(2)
Neto knjigovodstvena vrijednost	57

Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine

Nabavna vrijednost	104
Ispravak vrijednosti	(47)
Neto knjigovodstvena vrijednost	57

Društvo je klasificiralo prazne objekte i neizgrađena zemljišta kao ulaganje u nekretnine.

15. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela uključuje:

	31. prosinca 2015. godine milijuni kuna	31. prosinca 2014. godine milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:		
Stanje na dan 1. siječnja	393	396
Udjel u dobitku	4	14
Isplaćena dividenda	-	(17)
Stanje na dan 31. prosinca	397	393
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Stanje na dan 1. siječnja	2	2
Udjel u (gubitku)/dobitku	(1)	1
(Gubitak od umanjenja vrijednosti)/ Povrat od gubitka od umanjenja vrijednosti	1	(1)
Stanje na dan 31. prosinca	2	2
	399	395

c) Ulaganje u zajednički pothvat:

Grupa u ulaganju u zajednički pothvat HT d.d. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 39.1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Sve odluke koje donese Uprava, te sve odluke koje donese Nadzorni odbor trebaju biti odobrene od strane obaju većinskih dioničara. Iz tog razloga je ulaganje klasificirano kao zajednički pothvat. Ostatak društva u većini je vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine (50.10%).

Udjel Grupe u poslovnoj dobiti društva HT d.d. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2015. godine priznat je u sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 4 milijuna kuna (2014. godina: 14 milijuna kuna).

U 2015. godini, HT nije primio dividendu od HT-a d.d. Mostar (2014. godina: 17 milijuna kuna).

d) Ulaganje u pridruženo društvo:

Grupa u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 30.29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim finansijskim informacijama ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela je kako slijedi:

Sažeti izvještaj o finansijskom položaju:	31. prosinca 2015. godine	31. prosinca 2014. godine
	milijuni kuna	milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:		
Kratkotrajno		
Novac i novčani ekvivalenti	22	12
Ostala kratkotrajna imovina	283	347
Ukupna kratkotrajna imovina	305	359
Finansijske obveze	1	11
Ostale kratkoročne obveze	259	299
Ukupne kratkoročne obveze	260	310
Dugotrajno		
Imovina	1.322	1.304
Finansijske obveze	10	10
Ostale obveze	31	30
Ukupne dugoročne obveze	41	40
Neto imovina	1.326	1.313
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Kratkotrajno		
Novac i novčani ekvivalenti	15	24
Ostala kratkotrajna imovina	26	25
Ukupna kratkotrajna imovina	41	49
Finansijske obveze	-	-
Ostale kratkoročne obveze	15	16
Ukupne kratkoročne obveze	15	16
Dugotrajno		
Imovina	58	57
Finansijske obveze	-	-
Ostale obveze	2	4
Ukupne dugoročne obveze	2	4
Neto imovina	82	86

Sažeti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	31. prosinca 2015. godine milijuni kuna	31. prosinca 2014. godine milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:		
Prihodi	868	866
Amortizacija	(240)	(250)
Prihod od kamata	7	10
Rashodi od kamata	(1)	(3)
Dobit prije oporezivanja	12	38
Porez na dobit	(2)	(5)
Neto dobit	10	33
Primljena dividenda	-	17
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Prihodi	95	98
Amortizacija	(3)	(3)
Prihod od kamata	1	1
Rashodi od kamata	-	-
(Gubitak) prije oporezivanja	(4)	-
Porez na dobit	-	-
Neto dobit	(4)	-
Primljena dividenda	-	-
Rekapitulacija sažetih finansijskih informacija		
	31. prosinca 2015. godine milijuni kuna	31. prosinca 2014. godine milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:		
Početna neto imovina 1. siječnja	1.312	1.326
Dobit razdoblja	10	33
Plaćena dividenda	-	(41)
Tečajna razlika	4	(6)
Završna neto imovina	1.326	1.312
Udio u zajedničkom pothvatu 39,10%	518	513
Tečajne razlike	-	1
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(121)	(121)
Knjigovodstvena vrijednost	397	393
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Početna neto imovina 1. siječnja	89	87
(Gubitak) razdoblja	(4)	-
Tečajna razlika	(2)	(1)
Završna neto imovina	83	86
Udio u pridruženom društvu 30,29%	25	27
Tečajne razlike	1	(1)
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(24)	(24)
Knjigovodstvena vrijednost	2	2

16. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju, po fer vrijednosti, uključuje sljedeće:

Izdavatelj	Kreditna ocjena	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Tuzemna obveznica:					
Vlada Republike Hrvatske	BB+	HRK	8. veljače 2017.	36	36
Inozemne obveznice:					
Vlada Kraljevine Nizozemske	AAA	EUR	15. srpnja 2025.	145	-
Vlada Republike Francuske	AA	EUR	25. svibnja 2024.	86	-
Vlada Republike Njemačke	AAA	EUR	15. svibnja 2023.	83	84
Vlada Republike Njemačke	AAA	EUR	4. rujna 2022.	83	84
Vlada Republike Austrije	AA+	EUR	20. listopada 2025.	79	-
Vlada Republike Njemačke	AAA	EUR	15. veljače 2025.	76	-
Vlada Kraljevine Nizozemske	AAA	EUR	15. travnja 2016.	76	77
Vlada Republike Francuske	AA	EUR	25. srpanj 2015.	-	184
Vlada Republike Njemačke	AAA	EUR	11. prosinca 2015.	-	77
Vlada Kraljevine Nizozemske	AAA	EUR	15. travnja 2015.	-	77
Ostalo				5	8
				669	627
Dugotrajni dio				591	289
Kratkotrajni dio				78	338
				669	627

Kamatna stopa na tuzemnu obveznicu iznosi 4.75%. Kamatne stope na inozemne obveznice iznose do 2.25%.

Procijenjena fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2015. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na

aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o finansijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju fer vrijednosti finansijskih instrumenata. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija fer vrijednosti finansijskih instrumenata u 2015. godini.

17. Zalihe

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Trgovačka roba	77	58
Zalihe i rezervni dijelovi	28	57
	105	115

18. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	70	87
Ostala potraživanja	28	34
Dugotrajni dio	98	121
Potraživanja od kupaca	1.162	1.195
Ostala potraživanja	57	45
Kratkotrajni dio	1.219	1.240
	1.317	1.361

Tijekom 2013. godine, Grupa je ušla u nekoliko predstecajnih nagodbi sa svojim dužnicima prema kojima je dio prijavljenih kratkotraj-

nih potraživanja od kupaca u postupku nagodbe pretvoreno u dugotrajna potraživanja s dospijećima do 5 godina (37 milijuna kuna).

Analiza dospjeća potraživanja od kupaca je kako slijedi:

Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo i neispravljeno milijuni kuna	Dospjelo, ali vrijednosno neusklađeno				
		< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2015.	1.162	914	136	42	19	43
31. prosinca 2014.	1.195	915	152	47	24	49

Na dan 31. prosinca 2015. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 1.117 milijuna kuna (31. prosinca 2014. godine: 1.150 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno uskladjeni.

Kretanja vrijednosnog uskladenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	1.150	1.100
Akvizicija podružnice (bilješka 3)	-	29
Zaduženje tijekom godine (bilješka 9)	120	160
Ukinuti neiskorišteni iznos (bilješka 9)	(59)	(71)
Isknjižena potraživanja	(94)	(68)
Stanje na dan 31. prosinca	1.117	1.150

19. Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od sljedećih iznosa:

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	2.057	1.236
Oročeni depoziti s dospijećem do 3 mjeseca	754	797
Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)	364	159
	3.175	2.192

b) Pregled novca i novčanih ekvivalenta i oročenih depozita po valutama

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
HRK	1.693	2.101
EUR	1.613	593
USD	79	99
BAM	18	12
GBP	2	1
	3.405	2.806

c) Oročeni depoziti s dospijećem duljim od 3 mjeseca

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Inozemna banka	230	614
Tuzemne banke	1	-
	231	614

d) Garantni depoziti

	Kratkoročni		Dugoročni	
	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Inozemna banka	17	21	43	51
Tuzemne banke	-	1	-	-
	17	22	43	51

e) Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)

Izdavatelj	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Obrnuti REPO poslovi (bilješka 30 g):				
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	27. siječnja 2016.	177	-
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	18. travnja 2016.	117	-
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	22. veljače 2016.	90	-
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	14. siječnja 2016.	74	-
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	1. veljače 2016.	74	-
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	20. veljače 2015.	-	92
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	23. siječnja 2015.	-	91
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	6. svibnja 2015.	-	81
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	21. travnja 2015.	-	75
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	15. travnja 2015.	-	75
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	23. ožujka 2015.	-	75
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	30. ožujka 2015.	-	75
			532	564

Kamatne stope na dan 31. prosinca 2015. godine na obrnute REPO poslove iznose do 1.20%.

20. Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna Ispravljeno	1. siječnja 2014. milijuni kuna Ispravljeno
Ugovori za nabavu sadržaja	60	99	82
EKI ugovori	44	24	5
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	15	28	34
Obveze iz predstečajne nagodbe	-	27	-
Ostalo	32	17	22
Dugoročni dio	151	195	143
Obveze prema dobavljačima	1.279	1.285	1.360
Ugovori za nabavu sadržaja	175	155	96
PDV i ostali porezi	69	83	99
Obveze vezane uz plaće	65	69	77
Obveze iz predstečajne nagodbe	29	31	-
EKI ugovori	26	7	2
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	8	7	8
Ostalo	42	34	26
Kratkoročni dio	1.693	1.671	1.668
	1.844	1.866	1.811

21. Prihodi budućih razdoblja

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Naknade za priključenje	2	3
Najam vodova	-	23
Dugoročni dio	2	26
Unaprijed plaćeni bonovi	61	76
Naknade za priključenje	1	1
Ostalo	41	34
Kratkoročni dio	103	111
	105	137

22. Dugoročne obveze prema zaposlenicima

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu u skladu s kolektivnim ugovorom. Jubilarne nagrade ukinute su tijekom 2014. godine. Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih sadrže i naknade za nagrađivanje zaposlenih koje su detaljnije opisane u bilješci 34.

Kretanja obveza prikazanih u izvješću o finansijskom položaju su sljedeća:

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	8	70
Akvizicija podružnice (bilješka 3)	-	1
LTIP – Variable II (bilješka 34)	3	2
Trošak tekućeg rada	3	5
Trošak kamate	-	2
Trošak minulog rada	-	(51)
Amortizacija gubitaka/(dobitaka)	-	(8)
Isplaćena primanja	(1)	(7)
Umanjenja	-	(4)
Aktuarski gubici/(dobici)	(1)	(1)
Stanje na dan 31. prosinca	12	9
Otpremnine	2	2
LTIP – Variable II	10	7
	12	9

Na dan 31.prosinca 2015. godine, kratkoročni dio rezervacije za LTIP programe iznosi 3 milijuna kuna.

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2015. godina u%	2014. godina u%
Diskontna stopa (godišnje)	4.15	6.5
Povećanje troškova plaća i naknada (godišnje)	-	2.0

23. Rezerviranja za ostale obveze i troškove

	Sudski sporovi milijuni kuna	Troškovi demontaže i obnove milijuni kuna	Otpremnine milijuni kuna	Varijabilni dio naknada zaposlenima milijuni kuna	Neiskorišteni godišnji odmor milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2015. godine	37	25	35	77	11	185
Povećanja	7	1	91	70	8	177
Iskorištenje	(8)	-	(122)	(65)	(11)	(206)
Ukidanja	(8)	-	-	(13)	-	(21)
Kratkoročni dio obveza prema zaposlenicima (bilješka 22)	-	-	-	1	-	1
Trošak kamate	-	2	-	-	-	2
Stanje na dan 31. prosinca 2015. godine	28	28	4	70	8	138
Dugoročni dio	28	28	-	-	-	56
Kratkoročni dio	-	-	4	70	8	82
	28	28	4	70	8	138

a) Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2015. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je menadžment ocijenio da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

b) Troškovi demontaže i obnove

Troškovi demontaže i obnove prvenstveno nastaju u slučaju izgradnje telekomunikacijskih građevina na nekretninama trećih strana. Grupa svake godine preispituje potrebne rezervacije.

c) Otpremnine

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina i ostalih povezanih troškova za zaposlenike kojima je bio raskinut ugovor o radu tijekom 2015. godine.

24. Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	9.823	8.883

Izdani dionički kapital povećan je u 2015. godini za 940 milijuna kuna (2014. godina: 694 milijuna kuna) zbog djelomičnog reinvestiranja dobiti 2014. godine sukladno odredbama važećih poreznih propisa (bilješka 10).

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2015. godine.

U 2015. godini, Grupa nije kupovala vlastite dionice (2014. godina: 0). Grupa ukupno drži 3.931 vlastitu dionicu na dan 31. prosinca 2015. godine.

25. Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovaćkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe. Spomenute rezerve nisu raspoložive za isplatu.

26. Zadržana dobit

U 2015. godini Grupa je isplatila dividendu od 7.00 kuna po dionici (2014. godina: 9.00 kuna) u ukupnom iznosu od 573 milijuna kuna (2014. godina: 737 milijuna kuna).

27. Ugovorne obveze**a) Ugovorne obveze za poslovni najam**

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o poslovnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila.

Trošak poslovnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 9)	134	179

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati:

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Unutar jedne godine	156	159
Između 1 i 5 godina	456	545
Iznad 5 godina	263	390
	875	1.094

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	100	106
Nekretnine, postrojenja i oprema	964	1.045
	1.064	1.151

U vrijeme sastavljanja ovih finansijskih izvješća postoji nekoliko nerijesenih pravnih slučajeva protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na finansijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljena rezerviranja.

Grupa se snažno brani u odnosu na sve sudske sporove i potencijalne sporove, uključujući regulatorna pitanja, sudske sporove i sudske sporove sa zaposlenicima. U Hrvatskoj ne postoji praksa izricanja novčanih kazni u materijalno iznimno značajnim iznosima niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti prema presudama Prekršajnog suda. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su postupci u tijeku, Grupa nije u mogućnosti procijeniti ishod.

Postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz retransmisiiju nogometnih utakmica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je pokrenula, prema svojoj odluci od 3. siječnja 2013. godine, postupak protiv HT-a vezano uz moguću zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja zbog činjenice da su ArenaSport kanali i premium sport sadržaji (kao što su Hrvatska nogometna liga – MAXtv Prva liga, UEFA Liga prvaka i UEFA Europejska liga) raspoloživi samo putem MAXtv usluge.

Postupak je u tijeku.

Novčana kazna prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja je ograničena na iznos do 10% godišnjeg prihoda Društva u posljednjoj godini za koju su finansijska izvješća zaključena. Također, u skladu s praksom Agencije kazna je uobičajeno povezana s prihodima ostvarenim od usluga pruženih na konkretnom tržištu te kazna može iznositi do 30% prihoda od konkretne usluge. Na temelju rezultata za 2015. godinu, 30% od bruto prihoda MAXtv usluge iznosilo bi 102 milijuna kuna.

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 13), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagrebački Holding d.o.o. podružnica Zagrebački Digitalni Grad („ZHGDG“) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHGDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa u visini od 390 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na tvrdnji da HT koristi DTK kojom upravlja tužitelj i da za to ne plaća naknadu.

Dana 10. prosinca 2012. godine, Društvo je zaprimilo djelomičnu međupresudu i djelomičnu presudu u ovom predmetu kojom je utvrđeno da je HT obvezan plaćati ZHGDG-u naknadu za korištenje sustava DTK, te da će se do pravomoćnosti ove djelomične međupresude zastati s raspravljanjem o visini tužbenog zahtjeva. Nadalje, odbijen je tužbeni zahtjev kojim bi se utvrdilo da je Grad Zagreb vlasnik cijelog sustava DTK i druge komunalne infrastrukture za polaganje telekomunikacijskih instalacija na području Grada Zagreba, za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga. Odluka o troškovima ostavljena je za kasniju presudu. Protiv navedene presude Društvo je podnijelo žalbu 21. prosinca 2012. godine.

Dana 4. kolovoza 2015. godine, drugostupanjski Županijski sud u Varaždinu usvojio je žalbu HT-a te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, u kojem tužitelj treba opravdati svoje pravo na tužbu, te odrediti (specificirati) tužbeni zahtjev protiv HT-a, tj. tužitelj treba odrediti koje trase, cijevi, na koji način, na kojim točno lokacijama i kroz koje razdoblje je koristio HT.

S obzirom na navedeni razvoj tužbe, menadžment je zaključio da je vrlo mala vjerojatnost nastanka obveze za Društvo iz ovog slučaja, te kako nisu potrebna nikakva rezerviranja troškova u finansijskim izvješćima vezana uz ovaj slučaj.

29. Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi niže navedeni prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva DT AG. Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključivali su slanje i primanje međunarodnog prometa

prema i od navedenih društava tijekom 2015. i 2014. godine. Nadaљe, društvo DT AG pružilo je tehničku podršku Grupi u vrijednosti od 13 milijuna kuna (2014. godine: 24 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2015. i 2014. godine uključuju:

Povezano društvo:	Prihodi		Rashodi	
	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Krajnji vlasnik				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	49	54	126	134
Zajednički pothvat				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	6	7	4	7
Ovisna društva krajnjeg vlasnika				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	10	10	11	6
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	2	3	1	1
T-Systems International GmbH, Njemačka	3	3	6	5
Magyar Telekom Nyrt., Mađarska	6	3	3	2
Slovak Telecom a.s., Slovačka	4	4	-	-
Ostali	12	9	8	5
	92	93	159	160

Izvješće o finansijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

Povezano društvo:	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2013. milijuni kuna
Krajnji vlasnik				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	3	3	117	158
Ovisna društva krajnjeg vlasnika				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	-	-	2	4
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	-	1	-	-
T-Mobile Czech a.s., Republika Češka	2	-	-	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	1	-	2	3
Ostali	3	2	1	1
	9	6	122	166

Savezna Republika Njemačka je i izravan i neizravan dioničar i drži oko 32 posto udjela u temeljnem kapitalu DT AG-a. Zbog prosječne posjećenosti sastanaka dioničara, Savezna Republika Njemačka predstavlja solidnu većinu u sastancima dioničara DT AG-a, iako ima samo manjinski udio, što DT AG čini ovisnim društвom Savezne Republike Njemačke. Dakle, Savezna Republika Njemačka i društva kontrolirana od strane Savezne Republike Njemačke te društva nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj klasificirani su kao povezana društva DT AG-a, a time i Grupe.

DT AG i Grupa nisu u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti imali transakcije koje su pojedinačno materijalne u finansijskoj godini 2015. ili 2014. godine s društвima pod kontrolom Savezne Republike Njemačke društva te s društвima nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1.5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1.25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1.5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1.25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za

naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1.25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DT-a AG, predstavnici DT-a AG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U 2015. godini Grupa je isplatila ukupan iznos od 0.8 milijuna kuna (2014. godina: 0.6 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2015. godinu iznosi 38 milijuna kuna (2014. godina: 41 milijun kuna). Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

Naknade ključnim članovima menadžmenta uključuju:

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Kratkoročna primanja zaposlenih	38	41
	38	41

30. Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgođu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (bilješka 18) umanjenoj za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o finansijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2015. godine, Grupa je surađivala s dvadeset i jednom bankom (2014. godine: devetnaest banaka). Grupa je gotovo isključivo u šest banaka držala svoj novac i depozite. Za pet domaćih banaka u stranom vlasništvu, Grupa je primila garancije za depozite dane od strane matičnih banaka koje imaju minimalni rejting BBB+ ili garancije u obliku niskorizičnih državnih vrijednosnih papira. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje s najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu s bankama.

Kreditna kvaliteta finansijske imovine, koja nije ni dospjela niti umanjena može se procijeniti na temelju povjesnih informacija o stopama naplativosti:

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Potraživanja za telekom usluge pružene domaćim kupcima	824	825
Potraživanja za telekom usluge pružene stranim kupcima	19	23
Ostala potraživanja od kupaca	71	67
	914	915

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenta ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaze se uglavnom u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

Iznosi prikazani u tablicu predstavljaju ugovorene nediskontirane novčane tijekove:

	manje od 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	>5 godina
31. prosinca 2015. godine	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.488	5	10	12
Kapitalizirana prava za sadržaj	55	160	79	-
Financijski najam	-	5	10	1
Posudbe od banaka	3	9	113	180
Kapitalizirana EKI prava	10	29	43	34
Obveze iz predstičajne nagodbe	-	31	-	-
Izdana obveznica	1	3	64	24
Ostale obveze	-	8	49	22
	manje od 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	>5 godina
31. prosinca 2014. godine	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.468	37	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	41	127	149	-
Financijski najam	1	3	6	1
Posudbe od banaka	3	9	44	318
Kapitalizirana EKI prava	3	10	18	1
Obveze iz predstičajne nagodbe	-	31	27	-
Izdana obveznica	-	4	48	47
Ostale obveze	-	8	50	30

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje/ smanjenje bazni bodovi	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2015. godine		
HRK	+100	9
	-100	(9)
EUR	+100	10
	-100	(10)
Godina završena 31. prosinca 2014. godine		
HRK	+100	7
	-100	(7)
EUR	+100	7
	-100	(7)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcijska valuta Društva je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o finansijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, finansijske imovine raspoložive za prodaju i novčanih ekvivalenta, potraživanja i obveza denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita obveza u stranim valutama i obveza indeksiranih prema stranim valutama od promjene tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu tečaja eura, s nepromjenjenim ostalim varijablama, zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaj EUR-a	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2015. godine	+3%	36
	-3%	(36)
Godina završena 31. prosinca 2014. godine	+3%	21
	-3%	(21)

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju procjenjuje se na temelju njezine tržišne cijene na datum izvješća o finansijskom položaju. Glavni finansijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povjesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti i na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 11.641 milijuna kuna (31. prosinca 2014. godine: 11.276 milijuna kuna).

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Kako bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014. godine (bilješke 24 i 26).

f) Upravljanje kapitalom**g) Primljeni kolaterali**

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala

Primljeni kolaterali za obrnute REPO poslove uključuju:

	Kreditna ocjena	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Inozemne obveznice:			
Vlada Republike Njemačke	AAA	-	162
Vlada Republike Austrije	AA+	764	501
Vlada Republike Nizozemske	AAA	-	77
Vlada Republike Francuske	AA	154	-
		918	740

Gore navedeni iznosi iskazani su po fer tržišnoj vrijednosti. Primljeni kolaterali su razina 1 u kategorizaciji prema MSFI13.

h) Netiranja

Sljedeća finansijska imovina i finansijske obveze su predmet netiranja:

	Potraživanja od kupaca 31. prosinca 2015. milijuni kuna	Obveze prema dobavljačima 31. prosinca 2015. milijuni kuna
Bruto priznati iznosi	66	185
Iznosi netiranja	(54)	(54)
	12	10
		131
		149

31. Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
	Financijska imovina:			
Novac i novčani ekvivalenti	3.174	2.192	3.174	2.192
Garantni depoziti, kratkoročni	18	22	18	22
Oročeni depoziti	231	614	231	614
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	591	289	591	289
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	89	338	89	338
Osigurani depoziti	533	564	533	564
Garantni depoziti, dugoročni	43	51	43	51

32. Posudbe

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
Bankovni krediti	208	230	208	230
Izdana obveznica	71	75	71	75
Dugoročne	279	305	279	305
Financijski najam	11	7	11	7
Bankovni krediti	-	3	-	3
Financijski leasing	4	3	4	3
Kratkoročne	4	6	4	6
Ukupno	294	318	294	318

Fer vrijednost posudbi izračunata je diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama i pripada razini 2 hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenta, osim za obveznice koje se na razini 1. Ponderirana prosječna kamatna stopa na posudbe iznosi 4.54% na 31. prosinca 2015. godi-

ne (31. prosinca 2014. godine: 4.46%).

Posudbe su osigurane jamstvima izdanim od strane Optime u iznosu od 14 milijuna kuna, te telekomunikacijskom opremom Optime u iznosu od 136 milijuna kuna (neto knjigovodstvena vrijednost).

Valutna struktura financijskih obveza

	31. prosinca 2015. milijuni kuna	31. prosinca 2014. milijuni kuna
HRK	72	69
EUR	207	239
Ukupno	279	308

Izdana obveznica

Temeljem predstečajne nagodbe, obveznice su dužnički vrijednosni papiri s višekratnim dospijećima. U razdoblju od 30. svib-

nja 2014. do 30. svibnja 2017. Društvo će polugodišnje isplaćivati kamatu koja će se obračunavati prema kamatnoj stopi od 5.25% godišnje, a glavnica će se isplatiti od 30. svibnja 2017. do 30. svibnja 2022.

33. Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je stranka u sljedećim Ovlaštenjima za usluge koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) Ovlaštenje za pružanje usluga električne komunikacije u nepokretnoj i pokretnoj mreži

Dana 1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o električnim komunikacijama koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve električne komunikacijske usluge i mreže. U međuvremenu, stupile su na snagu četiri izmjene i dopune Zakona o električnim komunikacijama, objavljene u Narodnim novinama br. 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14. Prema članku 32. Zakona o električnim komunikacijama Društvo je ovlašteno pružati sljedeće usluge električne komunikacije temeljem opće ovlasti zadnjí puta ažurirane 3. studenog 2015. godine:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj električnoj komunikacijskoj mreži,
- javno dostupna telefonska usluga u pokretnoj električnoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam električne komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem električnih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s posebnom tarifom i besplatnog poziva,
- usluga davanja pristupa internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja električne komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- usluge u satelitskoj službi,
- davanje obavijesti (informacija) o brojevima svih preplatnika javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj,
- izdavanje sveobuhvatnog javno dostupnog imenika svih preplatnika u Republici Hrvatskoj, i
- ostale usluge.

U skladu s odlukom HAKOM-a od 28. studenog 2005. godine, Društvo je određeno operatorom univerzalnih usluga na razdoblje od pet godina do 29. studenog 2010. godine. Istekom petogodišnjeg razdoblja, HAKOM je 27. listopada 2010. godine donio novu odluku kojom je Društvo određeno operatorom sljedećih univerzalnih usluga na području Republike Hrvatske na razdoblje od 5 godina počevši od 29. studenog 2010. godine:

- pristup javnoj telefonskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje krajnjim korisnicima usluga slanje i primanje mjesnih, međumjesnih i međunarodnih telefonskih poziva, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina preplatnika, kao i tehnološku ostvarivost,
- pristup krajnjih korisnika usluga, uključujući i korisnika javnih telefonskih govornica, službi davanja obavijesti o brojevi-

ma preplatnika,

- postavljanje javnih telefonskih govornica na javnim mjestima dostupnim u svako doba, u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja javnih telefonskih govornica i njihove dostupnosti osobama s invaliditetom,
- posebne mjere za osobe s invaliditetom, uključujući pristup hitnim službama, službi davanja obavijesti o brojevima preplatnika, na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga, i
- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga.

Prema kasnijoj odluci HAKOM-a, Društvo više nije određeno operatorom univerzalnih usluga za uslugu pristupa krajnjih korisnika barem jednom sveobuhvatnom imeniku svih preplatnika javno dostupnih telefonskih usluga, no Društvo će nastaviti pružati tu uslugu na tržišnoj osnovi.

b) Ovlaštenje za uporabu radiofrekvencijskog spektra

HAKOM je Društvu izdao sljedeća ovlaštenja za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih električnih komunikacija:

- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 900 MHz i 1800 MHz frekvencijskim područjima, vrijedi od 1. prosinca 2011. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2100 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. siječnja 2010. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 29. listopada 2012. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 6. studenoga 2013. godine do 18. listopada 2024. godine, i
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 1800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 22. prosinca 2014. godine do 18. listopada 2024. godine.

HAKOM je Društvu izdao i dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitske usluge (DTH usluge), vrijede od 12. kolovoza 2015. godine do 11. kolovoza 2020. godine.

c) Naknade za pružanje usluga električne komunikacije

Prema Zakonu o električnim komunikacijama Društvo je dužno plaćati naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra te za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u skladu s pravilnicima HAKOM-a i Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Njima je propisan izračun i iznos naknada. Ove naknade plaćaju se za tekuću godinu, odnosno za razdoblje od godine dana unaprijed (u slučaju naknada za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra).

Društvo je u 2015. godini platilo sljedeće naknade:

- naknade za uporabu adresa, brojeva i radiofrekvenčijskog spektra prema pravilniku Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (u korist državnog proračuna, Narodne novine br. 154/08, 28/09, 97/10, 92/12, 62/14 i 147/14),
- naknade za uporabu dodijeljenog radiofrekvenčijskog spektra u skladu s Odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuđača u postupku javne dražbe od 6. studenog 2013. godine i
- naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvenčijskog spektra i za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, prema pravilniku HAKOM-a (u korist HAKOM-a, Narodne novine br. 133/14).

d) Audiovizualne usluge i usluge elektroničkih medija

Prema izmjenama Zakona o audiovizualnim djelatnostima, koje su stupile na snagu u srpnju 2011. godine, Društvo je obvezno plaćati naknadu u iznosu od 2% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualne djelatnosti na zahtjev u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Pored navedenog, Društvo je (kao operater javnih komunikacijskih mreža), obvezno plaćati i naknadu u iznosu od 0.8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarскоj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa i njihovih dijelova u javnim komunikacijskim mrežama, a što obuhvaća internetsku i kabelsku distribuciju, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Prema Zakonu o elektroničkim medijima koji je stupio na snagu 29. prosinca 2009. godine, Društvo je obvezno plaćati naknadu od 0.5% ukupnoga godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev i djelatnosti pružanja usluga elektroničkih publikacija.

e) Infrastruktura za elektroničku komunikaciju i povezana oprema

Društvo je kao infrastrukturni operator obvezno plaćati naknade za korištenje zemljišta za svoju EKI u visini koju je ugovorio s vlasnicima zemljišta ili u iznosima utvrđenim posebnim propisima. Zakonom o elektroničkim komunikacijama, jednim od posebnih propisa, uređuje se pravo puta kao pravo korištenja tudi nekretnina za EKI. Naknade za pravo puta određene su Pravilnikom o potvrdi i naknadama za pravo puta (Narodne novine br. 152/11, 151/14) koji je usvojen od strane HAKOM-a u prosincu 2011. godine, a koji je na snazi od 4. siječnja 2012. godine. Naknada za korištenje zemljišta za EKI se računa prema površini zemljišta koja se koristi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.

34. Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama

Na razini Grupe trenutno su aktualni sljedeći dugoročni planovi nagrađivanja: HT Variable II 2012, HT Variable II 2013, HT Varia-

ble 2014 i Lead to Win 2015.

Lead to Win je novi DT-ov model upravljanja učinkom za top menadžere, adaptiran za lokalne potrebe, koji uključuje: upravljanje ciljevima, procjena potencijala i učinka (PPR) i sustav nasljeđivanja. Ovaj model je baziran na transparentnoj povezanost između procjene učinka i nagrada za kratkoročni bonus, LTI (dugoročni plan stimulacija) i SMP (Share matching Plan) plan dodjele bonus dionica, temeljen na dionici DT-a. Pravo na sudjelovanje i odobreni iznos za sudjelovanje ovise o individualnom učinku i definiranoj razini svake menadžerske pozicije tzv. MG (Management group) razini (MG1 – MG3), s tim da MG 1 predstavlja najvišu razinu menadžerske pozicije.

LTI plan, kao dio modela Lead to Win za 2015. godine grupe Deutsche Telekom (u nastavku DT Grupa) predstavlja globalni instrument naknade na razini DT Grupe. Cilj LTI plana za 2015. godinu jest pojačanje spremnosti za preuzimanje poduzetničke suodgovornosti i poistovjećenje s DT Grupom, čime se srednjoročno i dugoročno povećava vrijednost DT Grupe, što vodi do boljeg usklađenja interesa rukovodstva i dioničara. Trajanje LTI 2015 plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2018.

HT Varijabla II 2011 je istekla je na dan 31. prosinca 2014. godine, te je odlukom Nadzornog odbora utvrđeno ukupno ostvarenje ciljeva od 5.8%. Sukladno tom ostvarenju, sudionicima su u kolovozu 2015. godine isplaćene nagrade.

HT Variable II 2012, HT Variable II 2013 i HT Variable II 2014 temelje se na novčanim isplataima, s četiri cilja jednake težine koji se ne mogu mijenjati za vrijeme trajanja plana. Dva cilja su financijski ključni pokazatelji poslovanja, prilagođena zarada po dionici (EPS) i prilagođeni poslovni povrat angažiranog kapitala (ROCE), treći i četvrti cilj su zadovoljstvo korisnika i zaposlenika. Trajanje planova iznosi po četiri godine, a s početkom od 1. siječnja svake godine.

Po isteku trajanja plana, Nadzorni Odbor HT-a utvrđuje je li postignut svaki od ciljeva, a Uprava HT-a prema nalazu Nadzornog Odbora HT-a, određuje i objavljuje stupanj ostvarenja ciljeva.

Iznos nagrade Variable II za međunarodne poslovne lide (BLT) određen je iznosom u individualnom ugovoru, a za ostale sudionike je to 30% ili 20% ugovorene godišnje plaće sudionika na početku plana, a ovisno o razini menadžmenta sudionika plana i odluci Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i godišnji iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ostvarenja ciljeva.

Variable II nudi mogućnost premašivanja iznosa predviđenih za nagradu, uz ograničenje od 150% iznosa nagrade po cilju. Ciljevi su međusobno neovisni, stoga se svaki cilj procjenjuje zasebno. Mogući prebačaji kao i podbačaji u odnosu na ciljeve uzimaju se u obzir gradacijski po parametru svakog cilja.

LTI kao dio Lead to Win Programa 2015 također se temelji na novčanim isplataima, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi (MG) kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ocjenama radnog učinka, s time da sudionik može biti smo onaj koji je ostvario ocjenu radnog učinka barem 3 (raspon ocjena je od 1 do 5). Na taj način iznos sudjelovanja je u rasponu od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno i o MG i o ocjeni radnog učinka. Dotični iznos konvertira se u „fantomske“ (fiktivne) dionice DT AG-a i dodjeljuje se sudioniku u vidu dionica. Broj „fantomskih“ (fiktivnih) dionica temelji se na četiri jednakono ponderirana cilja, koji se određuju na početku trajanja četverogodišnjeg plana, a na kraju razdoblja, dobiven ukupni broj „fantomskih“ (fiktivnih) dionica koji ovisi o ostvarenju definiranih ciljeva, ponovo se konvertira u gotovinski iznos koji se isplaćuje sudionicima plana. Za svaku godišnju tranšu određuje se privremena vrijednost. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT grupe.

Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), CSAT (zadovoljstvo korisnika) i ESAT (zadovoljstvo zaposlenika). Ciljevi imaju koridor ostvarenja ciljeva između 0% i 150%, a dodijeljene dionice (osnovni broj) odgovaraju ostvarenju cilja od 100%.

Na kraju svake godine, Nadzorni odbor DT AG-a utvrđuje ostvarenje ciljeva. Na temelju razina ostvarenja, Uprava DT AG-a utvrđuje ostvarenja ciljeva za sudionike plana DT AG-a i komunicira ih prema sudionicima plana. Na temelju toga, odgovorna tijela ili odbori u društвima sudionicima poduzimaju mјere koje su potrebne za dotična društva.

Svi dobici i troškovi proizašli iz promjena rezerviranja za sve LTIP planove priznatih za primljene usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2015. godina milijuni kuna	2014. godina milijuni kuna
Troškovi	(2)	(6)

35. Naknade revizorima

Revizori finansijskih izvješća Grupe pružili su u 2015. godini usluge u vrijednosti od 4.8 milijuna kuna (2014. godina: 4.2 milijuna kuna). Usluge u 2015. i 2014. godini uglavnom se odnose na troškove revizija i pregleda finansijskih izvješća, te revizije finansijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe.

MSP (Matching Share Plan) je model prema kojem sudionik može dobiti dionice HT-a nakon isteka četverogodišnjeg razdoblja. Sudionik je obvezan uložiti od 10% do 33.33% isplaćene godišnje bruto varijabilne plaće u dionice HT-a. Sudionik će primiti jednu dodatnu dionicu za svaku kupljenu pod uvjetom da ih drži neprekidno najkraće četiri godine od datuma kupnje (razdoblje ostvarivanja prava).

Kao dio Lead to Win Programa 2015, uveden je i Share matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere koji obuhvaća skupinu menadžera u Management Groupama - MG1, MG 2 i MG 3. Plan dodjele bonus dionica je dugoročni dobrovoljni instrument naknade koji menadžere čini vlasnicima DT AG društva i omogućuje im da imaju koristi od uspjeha DT dionice. Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10% i jedne trećine bruto iznosa kratkoročnog bonusa isplaćenog za 2014. godinu. Trajanje SMP-a za 2015. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2015. do 30. lipnja 2019. godine. Sudionik plana mora zadržati dionice DT AG-a kupljene u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja u razdoblju zabrane trgovanja, a dionice će nositi odgovarajuću oznaku zabrane trgovanja. Po završetku trajanja plana sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DT AG-a. Omjer između broja dionica kupljenih u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja i broja besplatnih bonus dionica ovisi o osobnom učinku sudionika plana.

Usluge zaposlenika priznaju se kao trošak na pro rata osnovi tijekom razdoblja ostvarivanja prava. Društvo mjeri vrijednost usluga sudionika plana indirektno, u odnosu na fer vrijednost odobrenih glavnicih instrumenata. Fer vrijednost mjeri se na datum odobrenja koristeći važeće tržišne cijene.

36. Događaji nakon izvještajnog datuma

Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije zaključno s 31. prosincem 2015. godine koji bi imali značajan utjecaj na finansijska izvješća na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevala objavu u bilješkama uz finansijska izvješća.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA O GODIŠNJEM IZVJEŠĆU

Izvješće neovisnog revizora o Godišnjem izvješću

Dioničarima i Upravi društva Hrvatski Telekom d.d.

Obavili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvještaja društva Hrvatski Telekom d.d. („Društvo“) i njegovih podružnica („Grupa“) na dan 31. prosinca 2015. i za godinu koja je tada završila, koji su objavljeni u Godišnjem izvješću na stranicama 68 do 110, te smo izdali mišljenje na dan 9. veljače 2016. godine koje je objavljeno na stranici 67 Godišnjeg izvješća.

Odgovornost Uprave za Godišnje izvješće

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje, sadržaj i točnost Godišnjeg izvješća Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća s gore navedenim konsolidiranim finansijskim izvještajima, na temelju naših postupaka provjere.

Naše postupke provjere proveli smo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalažu planiranje i provođenje postupaka provjere kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su podaci, uključeni u Godišnje izvješće koji opisuju informacije također prikazane i u konsolidiranim finansijskim izvještajima („ostale informacije“), u svim značajnim odrednicama, u skladu s konsolidiranim finansijskim izvještajima. Uvjereni smo da provedeni postupci provjere čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, ostale informacije sadržane u Godišnjem izvješću Grupe na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. su, u svim značajnim odrednicama, u skladu s gore navedenim konsolidiranim finansijskim izvještajima Grupe.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 7. ožujka 2016.

John Mathias Gasparac
Član Uprave

Tamara Mačašović
Ovlašteni revizor

*PricewaterhouseCoopers d.o.o., Ulica kneza Ljudevit Posavskog 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr*

Trgovački sud u Zagrebu, broj Tt-99/7257-2, MBS: 080238978; OIB: 81744835353; Temeljni kapital: 1.810.000,00 kn, uplaćen u cijelosti; Uprava: Hrvoje Zgombić, predsjednik; J. M. Gasparac, član; S. Dušić, član; T. Mačašović, član; Žiro-račun: Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, Zagreb, IBAN: HR8124840081105514875.

KONTAKT

Hrvatski Telekom d.d.
Korporativne komunikacije
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 49 12100
Fax: +385 1 49 12133
E-mail: pr@t.ht.hr
www.t.ht.hr

Za sva pitanja vezana uz HT dionice
molimo obratite se na:

Hrvatski Telekom d.d.
Odnosi s investitorima
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 49 11114
Fax: +385 1 49 12012
E-mail: ir@t.ht.hr